

A. 79

GEORGII FABRI
CII CHEMNICENSIS, DE
SYNTAXI PARTIVM ORATIONIS
apud Græcos, liber,

CVM EXAMINATIONE RE-
gularum, & ordine orationis.

Item, de verbis anomalis,
Cum Indice.

A. 858

COLONIAE
Excudebat Petrus Horst,
Anno 1561.

AVTORES GRAECI ET LATINI, ex quibus praecepta haec collegimus.

Aeschines	Homerus	Plutarchus
Aesopus	Horatius	Priscianus
Agathon	Isocrates	Propertius
Anacreon	Laberius	Publius
Apollodorus	Lascaris	Pythagoras
Aratus	Liuius	Sallustius
Aristophanes	Lucanus	Sextus Pompeius
Aristoteles	Lucianus	Silius
Arrianus	Lucretius	Sophocles
Caelius	Lysias	Strabo
Callimachus	Martialis	Suetonius
Catullus	Menander	Theocritus
Cicero	Ovidius	Theognis
Demosthenes	Pacuvius	Terentius
Ennius	Persius	Thucydides
Euripides	Phocylides	Tibullus
Gaza	Pindarus	Valerius
Herodianus	Plato	Verrius
Herodotus	Plautus	Virgilius
Hesiodus	Plinius	Xenophon.

GEON

§
GEORGIUS FA
BRICIUS CHEMNICENSIS.

generoso adolescenti, Sigismundo

Georgio à Ditrichstein,

Baroni Stirio,

S. D.

XIIS LITERIS, QVAS
ad me Massenbergo dedisti,
te recolere pristinam amici-
tiam nostram, & h̄s adhuc in
studijs versari, quæ tum, cum
Patauñ simul essemus, maxi-
mè sequebaris, animaduerti
atq; didici: alterum mihi ob
perspectam animi tui naturam dubium non fuit:
de altero valde timui propter varietatem tempo-
rum & motus bellorum, qui post tēpestatem Tur-
ricam prope vos exortam, vestris fortunis atq; ca-
pitibus in dies penè singulos sunt expectandi. Ve-
rùm lecta nuper humanissima epistola tua, mirum
in modum gauisus sum, & nomine tuo, & literarū
cōmunium. Te enim iampridē, vt dignus es, amor:
& bonis literis per te tuicq; similes multum deco-
ris & adiumenti accedere posse intelligo. Quam-
obrem cum hunc librum, de consecutione partiū
orationis apud Græcos, doctorum amicorum hor-
tatu publicarem, ad te eum amoris atque coniu-
ctionis nostræ quasi testē mittendum existimaui.
In quo quidē colligendo (aliorū enim hæc inuēta
sunt) & breuitate ipsa, & exēplorū delectu, studio-
sos allicere volui. In puulgatis p̄ceptis, quæq; à La-
tina oratione nihil discrepāt, annotādis curiosus

A 2

non fui,

fui, Latīna verò cum Græcis cōiunxi de industria, ut & ad linguæ Græcæ cognitionem, & lectionem Poëtarum Latinorum, quasi viam quandã pueris, hoc est, imperitiis ostenderem. Sed de labore meo non dicã amplius, malo enim te legendo cognoscere. Quamuis autẽ tu eos iam in hac lingua progressus habeas, ut minimè egeas opera nostra, tamen probabis, ut puto, animi studium, & patientiam non inuitus tuo me exemplo uti, ad excitandos alios, cum tui ordinis, tum etiam inferioris loci adolescentes. Cum enim omnibus utilis sit literarum scientia, tum præcipuè utilis & necessaria est ijs, quibus capeffendæ olim Reipub. onus incumbit, quos cum in tam illustri gradu posuerit vel maiorum virtus, vel ipsorum dignitas, ad sustinendum atq; tuendum talem splendorem, maximis sanè rebus indigent, quæ quidẽ res, nisi linguarum studio ac doctrinæ scientia, parari nulla ratione possunt, ea autem quanta quanta sunt, sua in his principijs fundamenta posita atq; collocata habet: idq; ita esse cum res scilicet ipsa testatur, tum duo præstantissimi viri declarant, Constantinus Lascaris, & Theodorus Gaza: quorum ille animo ipso maioribus suis non inferior, ex imperatoria enim familia natus est: hic Pontificum & totius Latij gratia atq; amicitijs florens: vterque doctissimus, & in omni genere scientiarum exercitatus. Hi duo, inquam viri, eiectione patriæ, & spoliati fortunis mira quadam ratione Græciam instaurantes, sedes sibi nouas posuerunt, eò quidem successu, ut & Italiæ vniuersæ, cuius olim sub dominatu fuere, Græci hodie imperent, & Germaniam, Galliam, Hispaniam, Britanniam, Oceanum deniq; ipsum, sua ditio, atq; potestate sint complexi. Vbicunq; enim Lingua ipsorum viget, libri leguntur, ingenia in admiratione sunt, ibi Græciam adhuc esse statuimus. Hoc autem imperium eodem

auspicio

N V N C V P A T O R I A. 5

auspicio, & ijs planè initijs sibi pepererunt, quibus nos quoq; hominibus studiosis ad elegantie, & sapientie laudem aspirandum esse censemus. Quamuis enim illi, quos modo nominauimus viri, maiores disciplinas atq; scientias ingenijs excolere, & posteritati tradere potuissent: tamen hanc, quæ sermonis puri atq; emendati est, artem infimam illustrare voluerunt, sed ita infimam, vt ea sublata summas etiam corruere sit necesse. Præclare igitur tu, præclare optimi ac studiosissimi adolescentes Adamus & Carolus, fratres tui, hanc viam laudis & excellentie ingressi estis: quam si continuabitis atq; perficietis, vera vobis ornamenta accedent, & patria ipsa ex vestra olim virtute, sapientia atq; doctrina optatos fructus percipiet. Tuam vero Sigismunde Georgi nomen huic libro præposui, cum ob amorem erga te meum, qui ex literarum societate primum natus est, tum etiam ad exemplum, vt primum fratres tui deinde alij quoque amplectantur, quod tu rectum esse probas, quodq; magna constantia es iam inde à puero persecutus. Vale.

Argentorati, Idib. Martij. Anno Christi

1546.

A 3

M. TOKI

6
M. TOXITES R. AD PVE
RVM GRAECAE LINGVAE
studiosum.

Syntaxes puer edidère multi:
Sed Graiae, mihi crede, nulla lingua est
Aetati melior rudi, aptiorq;
Quam quæ Fabricij, bono, Georgij
E' docta, alite, prodit officina.
Non est cur abeas per aestuos
Syrtes æquoris hinc procul uadosas:
Linguae diuitias tibi Pelasge,
Et quidquid faciles habent sorores,
Sacratosq; libellus iste fontes
Absq; ambagibus indicabit ullis.
Ergo Fabricium ducem sequaris
Montis sacra biuertick per arua,
Qui uirtutibus, eruditione,
Viteq; integritate, moribusq;
Et candore animi, fideq; laudem
Iampridem fuit affectus omnem.

GEOR

7

GEORGII FABRI
CII CHEMNICENSIS, DE

SYNTAXI PARTIVM ORATIONIS

apud Græcos, liber,

ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΤΟΣ.

De Nomine.

REGVLÆ SVBSTANTIVORVM.

I.

1. Substantiua interdum eodem, interdum diuerso casu ponuntur. In eodem casu ponuntur, ut in appositione, quam uocant, ut τα προβάνη νῆσος, μίνος βασιλευς, ἀκρόπολις λιχύμνα, ἴσρος ποταμός. In hoc unā uarietatē habent Poëta Latini, tantū in fluuiorū nominib. Propriū enim masculinū in neutrū genus mutāt. Vt Horat. in Odis.

Testis Metaurum flumen. ♂,

Medumq; flumen gentibus additum. ♂,

Aut flumē Rhenū, aut pluuius describitur arcus.

In diuerso ponuntur dupliciter:

1. Vel cū cōiunguntur duo appellatiua, quarum primum substantiæ, alterum materiæ notā habet, ♂ per nomen adiectiuum potest explicari, ut σέφαν ♂ κιασδ, ἀυλὸς καλάμης: quomodo apud Virgiliū metallum auri, et domus montis. ut 8. Aencid.

A

4

Fluit

8 REGVLAE DE

Fluit aes uinis, auriq; metallum. Et
desertaq; montis Stat domus.

Hunc quoque genitiuum ablatiuo permutant
latini Poëtae. ut 5. Aeneid.

Hic duo ritè mero libans Carchesta Baccho
Fundit humi, duo lacte nouo, duo sanguine sacro.

Pro Carchesta Bacchi, lactis, sanguinis. Ita
sepe aliàs apud eundem.

2. Vel cùm appellatiuo suum adijcitur pro-
prium, ut πόλις Αθηνῶν, ἄβυσσος Πηολιέθρον, κῦ-
μα σκαμάνδρου, quod imitati etiam Latini,
Buthroti urbs, unda Scamādri, Auentini mons,
flumen Hymelle, lucus Hilerni, sylua Erymanthi-
dos, in carmine tantum dixerunt.

II.

In proprijs adposito gentis aut cognationis
nomine, genitiuus ἐλλειπτικῶς ponitur, ut ζωῶν
ἀσπιδῶν τῶν Ὠρομάδων, intelligitur παῖς. Virg.

Hectoris Andromache:

Subauditur uxor. Idem:

Deiphobe Glauci:

Intelligitur filia. Dicunt etiam Graeci alio modo,
ζωῶν ἀσπιδῶν ὁ Ὠρομάδων, qua ratione Latini nom-
utuntur.

III.

Interdum uterq; casus pro uno substantiuo su-
mitur, ut Βίη πριάμοιο, ἔϊς τηλεμάχοιο apud
Home-

N O M I N E.

Home. id est, Priamus et Telemachus. Ἀἴμακο
 γωνιδ' Θ, id est, Coronis, ἔρ δέν Θ ἡμιόνωρ,
 id est, muli, apud Pindarū. Ita Virg. 4. Aeneid.
 Odora canum uis.

Et Lucret. 3. Fortis equi uis.

Sunt autem apud Latinos in his formulis pecu-
 laria quaedā uocabula: ut, facies, imago, uultus.
 Virg. 11. Aeneid.

Non tibi Tyndaridis facies inuisa Lacene.

Facies Lacene, pro Helena: ita imago Lune,
 imago Martis, imago pietatis, apud eundem. Itē
 de pecudib' capita, terga, corpora. Virg. 5. Aen.

Bina boum uobis Troia generatus Acestes

Dat numero capita in naues. Idem 1.

Magnorum horrentia centum Terga suūm.

Et, quā septem ingentia uictor

Corpora fundat bumi.

IIII.

Rursus genitiuus simplex pluribus efferi potest,
 ut in his Isocratis exemplis, ἀτυχία πρὸς ἑμ
 βίον. pro τῆ βίῃ ἀτυχία, et κοινωνία ἐν τοῖς κινε
 δύνοις. pro κοινωνία τῆ κινδύνων. ἔρ ὁ πρὸς δὲ σῶ
 μα κόσμῳ. pro κόσμῳ τῷ σώματι.

V.

Substantiua genitiuum admittunt laudis ἔρ
 uituperationis, ἀνὴρ μεγάλης βδελύξῃς, ἄνθρωπος

▲ 5 ἄχα

ἀχαλίνυτο σώματι.

Hoc etiam per accusatiuum effertur, ut Οδυσσεὺς μέγας βυλὴν. Θεροίτης ἀγάλινυτο σώματι.
Accusatiui loco ablatiuū usurpant Latini. Varro magni laboris, summaq; industria. Varro magno labore, summaq; industria.

VI.

Eadem substantiua asciscunt genitiuum pluralē nominis adiectiui, addito articulo, ut, ἀνῆς καὶ ἀγαθῶν. Xenophon: ὁλῆ τῶν καλλίσων, προκαλλίσου ὁλῆ.

VII.

Quaedā substantiua duplicem casum adsumunt, alterum natura sua, alterum uicini uerbi, unde deriuantur, ut: προσάτης τῆ πόλεως, ἢ προσάτης τῆ πόλει. Sic Latini, praefectus urbis, praetorij, sacrorum: et praefectus urbi, praetorio, sacris. Prior casus est nominis, alter participij.

DE ADIECTIUIS.

I.

Adiectiua substantiuis genere nō semper respo-
dent, ut: κλυδὲς ἰπποδάμεια: neq; casu, ut: ἰπποδά-
μοιο: neq; numero, ut: ὁ δῆμος ἐκνευθυσ-
μένοι. Verum hoc fit aut poetice, ut in duobus
superioribus exemplis Homeri: aut figurate, ut in
postremo Demosthenis. Similia sunt haec Latino

rum.

N O M I N E. ■

nam exempla. Virg. 7. Aeneid.

Pars arduus altis

Pulverulentus equis furit. Eiusd. lib. 8.

Corniger Hesperidū fluvius, regnator aquarū.

Ovid. 4. de Ponto:

Pars estis pauci melior.

Genus quoq; mutatur in significatione sexus, ut κόριον καλλις, εὐφύης παιδίον. et apud Latinos cum nomen commune subintelligitur, ut in Eunuchum suam, deest Comœdiam. Et

Centauro inuehitur magna:

Suppletur nauī.

II.

Adiectius casum nominis substantiui sibi respondentē permutant genitiuo, ut: φαῦλοι ἄνθρωπων, pro φαῦλοι ἄνθρωποι. et, πολλαὶ ἐπιτηδέυματων, pro, πολλαὶ ἐπιτηδέυματα. Demosth. εἰς τοῖθ' ἡκκυ ἀναίδείας. pro, εἰς ταύτων ἀναίδείαν. Herodia. εἰς τοσούτων προεχώρησερ ὕβρεως. Primum genus communis linguae est, alterū Atticæ. Ita Latini. ut, Quid mulieris uxorē habes? Et, Quid magis hoc Lucilio licuerit assumere libertatis?

III.

Adiectiuum duobus pluribusque adiunctū substantiuis, genere & casu respondet non uiciori, sed digniori, ut:

Masculis

12 REGVLAE DE

Masculino, ἄνδρες καὶ γυναικες καθήμενοι.
 Faeminino, αἱ ἢ παῖδες αἱ τ' ἄλοχοι καὶ νηπια τέκνα, Εἶα τῶν μεγάλους ποτιδ' εγμέναι.
 Similibus exemplis non carent Latini. Teren. in And. Siccine me atq; illam nunc opera tua miseros sollicitariere Hic adiectiuum plurale respondet pronomini masculino remotiori. Lucan. lib. 1. sed in rebus inanimis:

mensuraq; iuris

Vis erat: hinc leges & plebiscita coacta.

Hic idem adiectiuum refertur ad antecedens dignius. Lucani locus sic legitur in codicibus antiquis manuscriptis, et apud Priscianum: ut de ueritate lectionis, quod Linacer facit, non sit dubitandum. Postremi rariora sunt exempla.

IIII.

Sin substantiua rerum sunt non animatarum, adiectiuum, uel quod adiectiui locum occupat, neutro in genere collocatur, ut, ἐπισήμη, προαίρεσις, Βεβαιότης πρὸς τὴν ἀρετὴν ἀναγκαῖα. Et ὄσμιον καὶ ἀιδίωσις πρὸς ἀλλήλων διακριθέντα.

V.

Cōiunguntur etiam adiectiua usitate cū uerbis modi infinitiui, ut in illo apud Thucydiden de Pericle elogio, πρῶτον ἀδυναίωμ λέγειντε ἅπασαν δωατέωτατος. Et in altero Themistocle

N O M I N E.

13

ele apud Lyflam. στρατηγὸν ἰκανώτατον ἐπιπέθ
ἠγῆ γνῶναι, ἠγῆ πρᾶξιαι. Ita Horat. i. Carm.

Audax omnia perpeti

Gens humana ruit.

Et lib. 3.

Codrus pro patria non timidus mori.

Est enim apud Latinos poëtis tantum in uſu.

V I.

Adiectiuum neutrum ſubſtantiuo masculino
& ſœminino iungi ſolet. Demost. πονηρὸν ὁ συ-
κοφάντης & εἰ. Idē, ἀπίσμηταις πολιτείαις ἢ τυ-
ζαννίς. Virg. in Bucol. Dulce ſatis humor eſt.

Tibullus lib. 3.

Aeternum ſit mihi uirginitas.

Cicero: Omnium rerum mors eſt extremum.

V I I.

Adiectiuum adiectione articuli neutrius gene-
ris poni conſuevit pro abstracto. Aristot. ὁυ δ' ὕ-
νατῃ δ' νέον ἢ συχάρα. Ita dicunt: δ' ἐν μενέσ φη
τύχης. & δ' ἰσυχον φη εἰς λῶης. Noſtri poëtae,
obſcurum noctis: & opaca locorum. In primis
autem in uno uocabulo à Græcis ſumpto hoc imi-
tantur Latini.

Ouidius:

Mille rates, gentisq; ſimul commune Pelasge.

Horat. lib. ii. Carm.

Priuatius illis cenſus erat breuis,

Commune magnum.

δ' κοινόν.

Poſſeſſione

Possessiva item, substantiva fiunt, in neutro genere cum genitio, ut βαρβαρικὸν φῶν γλώσσης, id est, γλῶσσα βαρβαρική, ἰωνικὸν φῶν ἰσολῆς, id est, ἰωνική ἰσολή. IX.

Deniq; adiectiva neutra utriusq; numeri non raro fiunt aduerbia, Aesch. οὐτῶ γ' ἄμ μοι δόκη' ἢ ἤτε πόλις ἄριστα διοικῆσθαι, αἴτε κρείσθαι ἐλάχιστα γίνεσθαι. Demost. οὐ γ' οἱ ταχὺ κητήμερον εἰπόντες μάλιστα εἰς δ' εὖος λέγασσι. Home. νῦν δ' ἄθροα πάντ' ἀπέτισε. Et, δ' εἰνὸν δὲ λόφος καθύπερθε μ' ἐνέθευ. Virg.

Stabat acerba fremens. Idem:

Rapta spirans immane securi. Idem:

Haeret in expletum lachrymans.

Caelius ad Ciceronem: Nil nisi atrox et saeuum cogitat, atq; etiam loquitur.

X.

Adiectiva tēporis uoce nomina sunt, potestate et significatione aduerbia. Pinda. κῆραϊ παρ' ἐμὸν πρόθυρον σὺρ Πανὶ μέλτωντι θαμὰ σεμνά μιν θεὸν γυνύχιαι. Hom. πεινύχιοι πάτροκλον ἀνεσεν ἄχοντο γοῶντες. Horat.

Vt qui nocturnus sacra diuūm legerit, id est, noctu, uel nocturno tempore. Tibul.

Sic uenias hodiernae, tibi dum thuris honores,
Liba q;

N O M I N E.

15

Libaꝫ; Mopsopio dulcia melle feram. pro;
Si hodie uenias. Ouidius:

Hanc matutinos pectens ancilla capillos

Incitet. XI.

Circumloquuntur adiectiua per prepositiones
et nomina substantiua, ut: ἕδ' οὐκ ἔμετ' ἀδ' ὄξης, λό
γος μετὰ δ' ἄσους: pro, ἕδ' οὐκ ἔπαίνετ' ὄ. σ.,
λόγος δ' ἄσους. Equites in armis, pro, equites ar
mati. Virg. II. Aeneid. Ager sub urbe, pro, ager
suburbanus. Terent. in Adelph. Talia sunt, frenū
ex auro, clypeus ex ære.

DE ADIECTIVORVM

casibus.

I.

GENITIVVM

Regunt potissimum ea, quæ habent significa
tionem:

1. Copiæ. Hesiod. πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν,
πλείη δὲ θάλασσα.
2. Inopiæ. Tyranni uox apud Poëtam, φιλῶν
ἔρημος ὡς τὰς ἀπόλλυμαι.
3. Scientiæ. Demosth. ἔμπειρος πολέμων καὶ
ἀγῶνων.
4. Ignoratiōis. Aristot. ἀπείρος τῆς βίον
πράξεων, ὁ νέος.
5. Cupiditatis. Isocrat. πρέπει τοὺς ὁξῆς ὄξῆ
γομῆ

γομλῶς τῶ σπασαίω μιμητὰς εἶναι.

6. *Dignitatis*. *Homer.* ἰκτρὸς μὲν ἀνῆς πολλῶν
ἀντάξει ἄλλων.

7. *Venditionis*. *Aristot.* φαίνεται πάντα ὄντια
εἶναι πλῆττα.

8. *Vacuitatis*. *Lucianus*: κενὴ ὄϊσῶν ἢ φαρμακία.

9. *Partitionis*. *Theog.* οὐδέ τίς ὄϊσιν Ἀνθρώπων,
ὦ Ζεὺς μὴ κακὰ πολλὰ δίδῃ. *Pinda.* εἶδα μάσασα
τόνιμ, καὶ γειτόνων πολλοὶ ἐπαῦρον.

ACCESSIONES.

1. *Cōparatiuus construitur cum genitiuo nume-
ri singularis*. *Xenophon*: ἀριετώτερος καλὸς δά-
νατ ἢ ἀιοχρῶ βίβ. *Item cum genitiuo pluralis
numeri*. *Isoc.* εἶδοξαν τεχνικώτερον αὐτὰ πω-
λῶντες τῶ ὁμολογόντων. *Virg. 9. Aeneid.*

quo pulchrior alter

Non fuit Aeneadum.

2. *Superlatiuus cum genitiuo plurali iungitur*.
Plato 7. de Legib. ὁ δὲ παῖς πάντων θηρίων ὄϊσιν
δυσμεταχειριστότατον. *Arist. de Rep. lib. 1.* ὡς οὐ
πρὸς γῆν ἢ τελευτῆν βέλτισον ἢ ζώων ἀνθρώπος
ὄϊσιν, οὕτω ἑλχωριστῆν νόμον καὶ δίκης, χείρισον
πάντων.

*Loco huius genitiui uti possumus praepositiōe
cum suo casu*. *Aristop. in Nubib.*: ἀιοχύλον νομί-
ζω πρῶτον ἐν ποικταῖς. *pro*, πρῶτον ἢ ποικτῶ,
ἢ ἢ ἢ

ἢ ἢ ἢ

anim habet partitionis. Latini ablativo utuntur.

Virgilius 9. Aneid.

acerrimis armis

Hyrtacides. Et:

optimis armis

Aeneas.

Est etiam ubi genitivus nominativus permiscetur, ut Homerus, ἑσπερος, ὅς κἀλλιστὸν ἦν ὄψεσθαι
 ὄψασθαι ἢ ὄψασθαι.

3. Sunt adiectiva, quae genitivum admittunt, subintellecta particula ἐνεκα, ut ἀδελφός, ὁ δὲ τύχης, μακάρων, ὁ δὲ θεῶν. Hunc Latini plerumque effertur per ablativum, causam aut modum significante, Poetae vero per genitivum Graecos secuti. Virg.

Securus amorum. I. Aeneid.

Sollicitus monstrorum. 7.

Egregiusque animi, fortunatusque laborum. II.

Horatius 2. Carm.

lassus maris et viarum Militiaeque.

4. Genitivus adiectivorum scientiam significans tium effertur interdum per praepositionem cum suo casu. Xenoph. ἐμπερότερος πρὸς τὰ ναυτικά ἢ ἄλλοις εἶναι. Arri. ἡ δὲ ὁρμὴ ἐνὶ γνώσει εἶναι.

5. Graecorum imitatores facti sunt Poetae Latini, in ijs etiam, quae dignitatem vel indignitatem significant. Virg. 12. Aeneid.

B

Descen-

Descendam, magnorum haud unquam indi-
gnus auorum.

Ouid. 3. de arte.

Curia consilij quae nunc dignissima tanti.

Item in ijs, quae copiam. Terent. in Eunu.

Plenus rimarum sum. Et in Hecy.

Sine comite, uini plenum.

Quod etiam à Cicerone factitatum annotauit Fe-
bius: nam apud Latinos frequentius cum ablati-
uo leguntur. Virg. 7. Aeneid.

Iam matura uiro.

Idem rursus 5.

Aeui maturus Aestes.

6. Quae uacuum significant, aliquando datiuum
admittunt. Pind. γυμνὸς τοῖς δ' ἐν δ' ἔρεσι κπᾶος.
Latini triplici modo, uacuis curarum, uacuis
curis, uacuis à curis.

7. Quando partitio distributionem habet, inis-
tio recte genitiuo utimur. ut: τ' ἀρετῶν, ἢ μὲν δ' ἰαο-
νοκτικῆ, ἢ δ' ἠθικῆ. Hunc in nominatiuum mutat
Poëta. Hom. Νεσορίδαι δ' ὁ μὲν οὐτασ' ἀτύμνι-
ον ὄξει δ' ἔρι Αντίλοχῳ, λαπάρης δ' ἐδίηλασε
χάλκεον ἔγχῳ. Idem, ἀμφω δ' ἐξαμύω, γε-
ραώτερον ἔινον ὁ δ' υασεὺς. Liuius: Cum duo or-
dinarij cōsules eius anni, alter morbo, alter ferro
periisset. pro, cū duorum ordinariorum consulū.

D A 2

NOMINE.

19

II.

DATIVUM.

Postulant ea, quæ sequuntur, eorumq; simili-
ter contraria, nempe quæ significant

1. Utilitatem. Aristoph. πόριμον αὐτῶ, τῆ πόσ
λει δ' ἀμήχανον.
2. Amicitia. φίλος τῶ σωκράτῃ ἀλκιβιάδῃς.
3. Propinquitatem. οἱ πρὶνθιοὶ συγγενεῖς τοῖς
βυζαντίοις.
4. Similitudinem. Ηεστο. κακὰ κέρδεα ἴσα ἄσ
τησιρ.
5. Possessionem. Thucyd. πάτριον γὰρ ἡμῖν ἐκ
τῶ πόνω ἀρετὰς κτῶδ.
6. Aemulationem. Isocra. ὅπως ἐφάμιλλος γε
νήσῃ τοῖς τῶ πατρὸς ἐπιτηδευμασιρ.

ACCESSIONES.

1. Pertinent huc quædam composita, ut: ὁμοτέα
χνθ, ὁμόγλωσθ; Itē, συμπαθῆς, σύννοος.
Ἐ quæ his sunt similia.
2. Græci eleganter utuntur gemino datiuo, ubi
Latini unico tantum. Anacreon apud Gellium,
τί γ' μάχαισι καμοί; Quid enim bellis Ἐ mi-
hi; id est, Quid mihi cum bellis?

III.

ACCUSATIVUM.

Admittunt, quæ à Grammaticis per prepo-
sitionem

B 2

stitutionem ἢ exponuntur, maximè uerò ex his,
quae significant,

1. Patriam uel gentem. Πατρίδα Ῥωμαίων, γένος
Ἰσθμίου. Virgilius:

Cressa genus, Pholoë. Idem:

Qui genus, unde domos Propert.

Qualis, ἔσ' unde genus.

2. Habitum. Πάρις σοφὸς τὰ ἔρωτικά. Πολύκλεος
ἄκριβής ἀνδρῶν τοιοῦτων.

Horatius lib. 3. Carm.

Nec Mauris animum mitior anguibus.

3. Partem in homine. Xenoph. εἶδος μὲν κάλλος,
ψυχὴ δὲ φιλανθρώπων. Pindar.
μορφὰν βραχὺς, ψυχὰν δ' ἀκαμπτήν.

Virgilius:

Os humerosq; Deo similis: Et

Omnia Mercurio similis uocemq; coloremq;.

Apud Latinos hoc tantum Poëtis concessum
est, Græci utuntur ubiq;.

DE VOCATIVO.

Vocatiuum loco nominatiui ponere, poëticum
est. Home. Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας, προσέφη νεφέων
ληγερέτα Ζεὺς, pro νεφέληγερέτης. Virg. 2. Aen.

quibus Hector ab oris

Expectate uenis. pro expectatus.

Persius Satyra 3.

Censor

*Censorum tuum uel quod trabeate salutas.
pro trabeatus.*

*Contrà, Homerus: Δημοβόρε βασιλεύς, ἐπὶ
πεὶ οὐτιδ' αὐοῖσιν ἀνάσσει. pro δημοβόρε βασιλεύ.*

Lucanus:

Degener ô populus.

Virgilius:

Adsis laticiae Bacchus dator.

*In his exemplis nominatiuus pro uocatiuo
usurpatur.*

ΠΕΡΙ ΡΗΜΑΤΟΣ,

DE VERBO.

Casus nominum aut antecedunt Verba, aut
consequuntur: & alij communes omnium
uerborum sunt, alij proprij singulorum. Verba
antecedunt, proprijque sunt, duo.

DE CASIBVS PROPRIIS

à fronte.

I.

NOMINATIVVS VERBI

personalis finiti.

*Qui aut intellectu comprehenditur, ut serè in
pronominiibus: aut uerbo exprimitur. Menæder:
χαμῶν μεταβάλλει ῥαδίως εἰς εὐδίαν.*

*Permutatur nominatiuus etiã genitiuo, ut: εἰς
δε μοὶ τὸ τῶ ἀγαθῶ γήοιτο νῦν. pro, τὸ τῶ*

B 3

ἀγαθῶ

Ἐ ἀγαθόν. Cic. in Verrin. Fac tibi paternae legis
Aciliae ueniat in mentē, pro, paterna lex Acilia.

Articulus quoq; neutrius generis cum infiniti-
uio nominatiui uim obtinet, nominisq; loco po-
nitur. Menander, πολλῶν τε μέσων ἔστι τὸ ζῆλον
φροντίδων, id est, ἐν ζωῇ μεσῇ.

Aliquando tota oratio loco nominatiui est.
Aristoph. in Vespis: χαλεπὸν ἔστι ἰάσαοι νό-
σον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐν τετυκίαν: Hic to ἢ
illud, ἰάσαοι νόσον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐν τε-
τυκίαν. uicem nominatiui implet.

Est quoq; ubi uerbum ipsum omittitur, ut cum
dico, πλεονεξία, μέγιστον ἀνθρώποις κακόν, in-
telligitur ἔστι uel τυγχάνει.

II.

ACCUSATIVVS VERBI

modi infinitiui.

Et hic proprie atq; naturaliter antecedit: nam
per nominatiuū resolui potest, explicaturq; uel
per indicatiuum cum particula, ὅτι: uel per cō-
iunctiuum cum particula ἵνα. Agathon: ὡς ἦδ' ἔ-
πειθ' ἀνθρώπων πείθεσσι τέκνα, id est, ὅτι τὰ τέκνα
πείθονται. Plato: ἀδύνατον ἕνα πολλὰς καλῶς
ἐργάζεσθαι τέχνας, id est, ἵν' ἐργάζηται τις.

DE CASIBVS PROPRIIS

à tergo.

N O

I.

NOMINATIVVS.

Verborum primum est substantiuorum, qualia sunt, εἶμι, ὑπάρχω, τυγχάνω. Apollodorus: ὁ γὰρ γὰρ ὅστις αὐτὸ νόσημα. Phocylides: μέμνησ', ὅτι θυκὸς ὑπάρχεις. Deinde eorum uerborum, quae habitum aut gestum denotāt, ut: ἔρχομαι ταχύς, ἀνίστημι ὀρθησόμεν.

Verbum substantiuum additum participio idē quod simplex significat. Aeschin. εἶπὶ καὶ γὰρ τυγαχάνω γινώσκω. Hoc Latini non est admodum usitatum.

Plautus tamen in Curculione:

Quos semper uideas bibētes esse in cenopolio. Et Cicero de Oratore: Est, ut scis, quasi in extrema pagina Phaedri his ipsis uerbis loquens Socrates: σωκράτης τυγαχάνει διαλεγόμεν. Socrates est loquens, pro loquitur.

Ouidius:

Omnia sunt hominum tenui pendentia filo.

Sunt pendentia, pro pendent, ἀπαντὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν μίτῶν λεπτῶν ἀιωρῶμενα ὅτι.

Mutatur nominatiuus consequens in genitiuū pluralem. ut: κροῖσός ὅστις τῶν πλουσίων, pro eo quod est, κροῖσός ὅστις πλάσι. Strabo: ἐρμιόνη ὅστις τῶν οὐκ ἀσήμεν πόλεων.

GENITIVVS.

Est proprius uerborum.

1. Incipiendi. Thuc. φόβον μὲν παρ᾽ ἑχομε τοῖς
ἐναντίοις, μάχης δὲ οὐκ ἔχομε.

2. Desinendi. Isocras. ἀγγεῖ τ' πόνων ἔτι πονεῖν
δωδέμεν. Horat. lib. 2. Carm.

desine mollium

Tandem querclarum.

Virgil. 10.

Tempus desistere pugnae.

Silius 10.

Consul non desinit ira.

Hic casus etiam circumscribitur per infiniti-
uum cū articulo genitiui, ut Παῦσαι τῷ κλαίῳ.
Apud Aesopum.

3. Appetēdi. In Deliaco carmine apud Aristot.
ἡδίστον δὲ τυχεῖν, οὐ τις ἔκαστος ἔρᾳ, id est, ut
reddatur sententia:

Dulce, quod appetijt, si quis habere potest.

4. Abstinendi. Aristoph. οἶνον ἄπειρα, καὶ
γυμνασίω, καὶ τῷ ἄλλω ἀνοκίω. Horatius:

abstineto

(dixi) irarum, calidaeque rixae.

Apud Latinos desinendi et abstinendi uerba
assumunt interdum accusatiuum, ut desino artē,
abstineo

abstineo manum.

5. *Communicandi.* μεταλαμβάνω δωάμεως, μεταδίδωμι ὠφελείας, μετέχω τῶν ἐν τῇ χώρᾳ.

6. *Prohibendi.* εἰργεῶς πυρός καὶ ὕδατος. Et hunc genitivum per infinitivum cum articulo esse runt. Xenoph. κωλύειν τὴν καίαν τοὺς ἐπιόντας.

7. *Sentiendi.* Hesiod. μήτ' αὐδὲ νοεῖαι, μήτ' ἄλλ' ἀκῶν. Aristoph. ὄζειν πραγμάτων μοι δοσκέει. Idem: ὄσφραίνομαι Ὀλίππιος τυραννίδος. Xenoph. βδελύσσειν ἄσπετον γένος αἰσῶν. Pindar. φρόνους ἀπτεται τῶν ἐσθλῶν. Excipiuntur videndi verba, et apud Atticos reliquorum sensuum. Pertinere ad hunc ordinem videtur illud Horatii lib. 2. Carm. Oda. 13.

Dulci laborum decipitur sono.

Decipitur laborum. pro, non sentit labores carminum dulcedine. Sermo plane poeticus, non enim ad casum verbi, sed ad significationem respexit. Olfactus verba vetustissimi cum accusativo construxerunt, ut Terentius:

Olet unguenta.

Recentiores cum ablativo. Propert. 4.

Cum nardo flammæ non oluere mee.

8. *Imperandi.* Isocra. Αἰσχρόν τῶν μὲν οἰκετῶν ἄρχαι, ταῖς δὲ ἡδοναῖς δδλεῖναι.

Horat. lib. 3. Carm.

B S Et quæ

Et quā pauper aquae Daunus agrestium

Regnavit populorum

9. Contemnendi. ὀλιγωρεῖν ᾧ ἀρεῶν, κατὰ φρονεῖν τῶν φοβεῶν, ἀμελεῖν καὶ τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων.

10. Admirandi. Isocrat. θαυμάζω δὲ τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μὴ κέτι μνημονεύσσι, εἰ τῶν νεωτέρων, εἰ μὴ δ' ἐνός ἀκηκίοσιμ.

Virgil. II.

Iusticiæ ne prius mirer, belline malorum:

II Implendi. Demost. τοσαύτης πῦρ ανομίας καὶ μοιρίας ἐνέπλησε τοὺς ταλαιπώρους ἐκεῖνους, ὥσθ' ἵνα ἀλλήλων ἀρχωσι, καὶ φιλίππῳ χαρίζοντι. Idem I. Aeneid.

Implentur veteris Bacchi, pinguisq; ferinae.

12. Egendi. Herod. ἄλλ' ἄλλο μὲν ἔχει, ἑτέρω δὲ ἐπίδ' ἔειπ.

13. Priuandi. οἱ πάννονες ἐσερήθησαν ᾧ ἔλθου-
δεσίας καὶ ᾧ ἀρχῆς.

Postremò, ne longiores simus, ad hunc ordinē pertinent uerba tentandi et consequendi. Itē iudiciorum et fori, ut accusandi, damnandi, absol-
uendi, iudicandi, uendendi, et emendi. Præterea
quæ significationē habent cupiditatis, desiderij,
curæ, sollicitudinis, erroris, memoriae, obliuiois.
Quorū exēpla studiosis relinquimus colligēda.

DA-

III.

DATIVVS.

1. Pugnandi. χαλεπώτερον ἢ δ' οὐκ ἴμαχέων, ἢ
 ὄμω γ' *constanter imitati Poëtae sunt Latini.*

Virg. 1. Aeneid.

Impar congressus Achylli. Et, in Bucō.

Solus tibi certet Amyntas. Et, II. Aen.

Stat cōferre manum Aeneæ. Ouid. in Helena:
Dum nouus est, cœpto potius pugnemus amori.

Et, de Arte:

Non erat armatis æquum concurrere nudas.

2. Sequendi. Theognis: ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς
 ἔπειτ' γνωμίτε καὶ αἰδῶς. Plaut. in Amphit.

Ita dijs placitum, uoluptati ut mœror comes cō-
sequatur. Cic. 5. Tusc. Cæteraq; quæ comitantur
huic uitæ. Pli. lib. 14. Albano uino æmulantur.

3. Precandi. Pythagoras: ἢ ἔπεισι, quæ Ammo-
 nius Aristot. interpres Socrati asseribit. ἔρχεσθαι
 ἔπειθ' ἔργου θεοῖσιν ἔπειθεξάμενος. Virg. 8. Aen.

Cui me fortuna precari,

Et uitta comptos uoluit prætere ramos.

Excipitur δέομαι, quod genitiuum habet.

4. Coniungendi. Pind. μιγῆσα φοίβῳ.

Virgil. 7. Aeneid.

Propert.

Mixta deo mulier.

Dicitur ex nudæ concubuisse Deæ.

Instans

5. *Instandi*. Theocr. 3. Idyl. τὴν ὄλθ' ἔγκημαι,
σὺ δ' ἐμευ λόγον ὀυδ' ἔνα ποιῆ. *Catullus in Epi-*
tbalamio:

Vir tuus Tyrus in thoro

Totus immineat tibi. Virg. 1. Aene.

Insidat quantus misere deus.

Ita enim in primum et sextum librum legit

Seruius.

6. *Vtendi*. Xenoph. ἐν τῷ κοινῷ ἀπέδοξε μή-
κέτι χρῆσθαι τοῖς ἱεροῖς χρήμασι. *Ita dicimus, ὁ-*
μιλεῖν τοῖς φίλοις, et, πλησιάζειν τοῖς ἀγαθοῖς.

7. *Illudendi*. ἐν τῷ φᾶρ τῷ ἐναντίῳ.

Virg. 2. Aeneid.

Certantq; illudere capto.

Sed et cum hoc casu apud Ciceronē legitur.

8. *Gaudendi*. Aristoph. *Ranis*, βωμολόχοις ἐ-
πεισιχαῖς. Eurip. *Ephig. Taurica*. αὕτη δὲ δυ-
στίαις ἴδ' ἐτ' βροτοκτόνοις.

9. *Parendi*. πείθεσθαι χρῆ τοῖς νόμοις καλῶς κφε-
μύοις.

10. *Reprehendendi*. Isocr. ὁ καὶ δικαίως ἄντις
ὑμῖν ἐπιτιμήσειν. *Idem*, λόγος ὁ τολμῶν τοῖς
ἀμαρτωλοῦσι ἐπιπλήτῃν.

11. *Admonendi*. Xenoph. ὑμῖν ὦ ἄνδρες δὴ κμό-
νη παραινῶ δρμαῶς εἰς ἔριπταύτης φιμάχης.
Livius lib. 5. ab urb. cond. cum genitivo, Aduer-

seres

Se res admonuerunt religionum.

12. Incidendi. Arist. in Ethicis: ὅσῳ μᾶλλον μακάρῳ ὅς γε, ἂν πρῶτα μακάρῳ τύχαις περιπέσῃ.

Virg. II. Aeneid.

Incidit huic, subitoque affectu territus haest.

Id est, in banc incidit. Ita Terent. in Hecyra:

Atque huic transtulit amorem.

IIII.

ACCUSATIVVS.

Verborum proprius actiuorum. Actiones autem sunt uariae.

1. Vel enim sunt τῶν παθῶν, adfectionum animi unde accusatiuum regunt uerba amoris, uerecundiae, misericordiae, emulationis, ut: ἀγαπᾶμ γοῶν, αἰσχύνεο, φίλος, ἐλεῖμ δυστυχῶντα, ζήλομ γείτονα.

2. Vel sunt operationes τῆς διανοίας, quae uersantur in intellectu, unde inquisitionē, cognitionē, scientiā, artem, hoc est, ζήτησιν, γνῶσιν, ἐπιστήμην, τέχνην significantia, accusatiuum requirunt.

3. Vel sunt actiones τῆς προαιρέσεως, quae electione et iudicio suscipiuntur, ac fiunt. Quare laudandi, uenerandi, adhortandi, obsequendi, laudandi uerba etiā huc pertinent, ut ἐπαινεῖμ, σπᾶδαίς, τοὺς ὁμοσπλάγχυνος σέβειμ, σπεύδοντα ὀτρύνειμ, θεραπεύειμ τὴν πλῆθος, δακρύειμ τὴν ἀποχόαν.

ἀποιομένων.

4. Vel sunt actiones corporis naturales ἢ φύσεως, unde quæ significant procreare, cōcipere, parere, educare, nutrire, γεννᾶν, ἀποκνίσκειν, τίκτεν, ἀνάγειν, τρέφειν: et quæ sunt generis eiusdem, ab hoc ordine non excluduntur.

Restare nunc uidetur, ut de reliquis uerborū casibus dicamus, qui consequuntur, sed qui non proprii sunt uerborum certorum, sed communes fere omnium. Sunt autem, excepto recto, obliqui omnes.

DE CASIBVS COMMVNIBVS à tergo.

I.

GENITIVVS.

1. Vel tempus significans, ut: Νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργάζετῃ.
2. Vel partem alicuius substantiæ, ut πίνω ὕδατος, ῥίπτω ποσὶός, δρέπομαι ἀνθρώπων.
3. Vel materiam, ut: ἀνδράντα ἐποίησε μαρμάρου. Sed hoc frequentius addita effertur præpositione.

II.

DATIVVS.

1. Instrumenti. Homer. 3. Iliad. σομάχους ἀνθρώπων τάμεν ἡλεΐχαλκῶν.

Modi

VERBO.

31

2. Modi agendi. Aristoph. ῥώμῃ πράττειν, γνῶμῃ βυλεύειν.
 3. Cause. Home. 15. Odys. χεῖρας ἀναχόμενος γέλω' ἔκταυορ.

III.

ACCUSATIVVS.

1. Si ponatur cum uerbo, cuius actionem uerbum ipsum habet, ut: ἀγορᾶς ἀγορεύειν, δίκῃ δικάζειν, ἰδρῶν ἰδρῶτα.

Virgil. 12.

Hunc sine me furere ante furorem.

Terentius:

Cantilenam eandem canis.

Huius generis sunt, sequi sectam, ἔ, iurare iusiurandum apud M. Tullium.

2. Si subaudiatur εἰς et ἢ prepositiones. Aristoph. μηδὲν εἰπῆς φλαῦρον ἀνδρῶς δεξιούς καὶ νῶν ἔχοντας. Demost. ἐγὼ νομίζω ὅτι μὴ εὖ παθόντα δ' εἰρ μεμνηῶς δὲ πάντα χρόνον, δὲ δὲ ποιήσαντα εὐθύς ἐπιλελήῶς.

REGVLAE QVAEDAM
 generales.

I.

Verbū singularis numeri copulatur cū nominatio plurali, qui generis neutri est. Aristot. τὰ ὑπερβάλλοντα γυμνάσια, ἢ τὰ ἐλλείποντα.

Ἰα φθείρη τὸν ἰοχὺν. *pro*, φθείρησι. *Soph.* τὰ χρέματ' ἀνδρώποισιν εὐρίσκη θίλως. *pro*, εὐρίσκησι. *Herodian.* οὐκ ἀνδράσιν, ἀλλὰ θυλείαις πρέπη κάλωπίσματα. *pro*, πρέπῃσι. *Contrā Latini, uerbum plurale conſtruitur cum nomine proprio ſingulari, Terent. in Adel.*

Ita, ut dixi, Sostrata facite. Tibull. i.

Ibitis Aegeas ſine me Meſſala per undas.

Cic. lib. i. de Oratore:

Vt in iſtum ſermonem Crasſe delaberemini.

II.

Nomina multitudinis collectae et ipſa uerbum plurale admittunt. Homer. ὡς φάσων ἢ πολλῶν. Thucyd. Ἐπληθύνθησαν τοὶ πολέμῳ.

Huc pertinent quae uoce ac terminatione ſunt ἐνικά, ſenſu πληθυντικά. Demost. α. Philip. οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος πρὸς ἐρχόμενα.

Virgilius:

Quiſq; ſuos patimur manes.

III.

Temporis non diuturni ſpaciū ſerè per genitiuum eloquuntur, οὐκ εἶπον χρόνον πόλλιν. Temporis longioris atq; cōtinuati, modò per datiuū, ut εἶκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἀποδῆμῆσας: modò per accuſatiuum, ut: ἐγὼ σὲ οὐχ ἑώρακα πολλὸν χρόνον. Latini tempus exiguum enūciant ablatiuo.

Cicero

VERBO.

33

Cicero Curioni: Paucis enim diebus eram missus
 rus domesticos tabellarios. Diuturnius, accusa-
 tiuo. Idem 2. de Orator. His potius tradam assiduis,
 uno opere eandem incudem diem noctemque
 tundentibus.

IIII.

Quae motum significant uerba uel ad perso-
 nam uel ad locum, regunt accusatiuum cum prae-
 positionibus εἰς uel ἐπὶ, ut ἰέναι εἰς τοὺς πολεμί-
 οὺς, ἐπὶ τῷ ἀγορᾶν ἔρχεσθαι.

Hoc etiam fit per πρὸς et πρὸς, ut infra decla-
 rabimus.

V.

Verba absoluta nonnunquam regunt accusa-
 tiuum. Hom. ε. ἰλιάδ. οὐχ' ὄγ' ἀνευθε θεῶ τὰ δ' ε-
 μαίνετ'. Propert. lib. 2.

Lyncæus ipse meus seros insanit amores.

Virg. 8. Aeneid.

Marti currumque rotasque uolucres Instabant.

Ouid. II. Metam.

Et iam quas induat illa Festinat uestes.

Nā illa πορεύεσθαι ὁδὸν, et μυθήσασθαι ἔπος,
 item apud Latinos, calco solum, nauigo pontū,
 alterius generis sunt, ut paulò antedē communi
 accusatiuo diximus, ut et illud Horat.

Me tuo lōgas pereunte noctis Lydia dormis.

Vt sit, dormis noctes, uel integrum, uel κατ'

ἑνὸς ἡμέρας

ἄλλοις ἢ ἑαυτῷ factum, quasi dormis per noctes.

VI.

Sunt cōposita cum nominibus uerba, quae praeter accusatiuū, quē in se habēt, alium adsumunt, quod cum fit, tum ea pro suis simplicib' poni necesse est. ut, οἰκονομῆν τον βίου. Ita apud Homerum, νεκτὰρ ἐωνοχόει, et apud Aristophanem, νύκτα πωνυχίζειν. Talia sunt apud Ciceronem, significare amorem, et edificare porticum.

VII.

Notandum est uerba sequi casus praepositionū cum quibus componuntur. Aristoph. in Concionatricibus: ἐνὶ ξωέχεαθ' κρεῖττον, ἢ δ' υοῖμ κακοῖμ. Eodem modo dicimus, καταγορῶ σ' εἶ, συμπαίζω σοί.

VIII.

Detrabi nominibus praepositiones, et uerborū casus proprios immutare possunt. Hesiod. οἱ μὲν ἐπὶ κρόνῳ ἦσαν, ὅτ' οὐρανῶ ἐμβασίλευε, pro eo quod est, ἐν οὐρανῶ ἐμβασίλευσε. Hom. πάτρησ' κληθ' μὲν σίτορ ἐλῶρ, ἐπένεμε τραπέζῃ. pro ἐνεμερ ἐπὶ τραπέζῃ. Virgilius:

Atq; rotis summas leuibus perlabitur undas.
Id est, labitur per undas. I. Aeneid. Idem 12.

Nigra uelut magnas domini cum diuitis aedes
Peruolat, et pennis alta atria lustrat hirundo.

Id est

Id est, cū uolat per magnas aedes. In his enim exemplis à casu suo diuellitur prepositio, & cōglutinetur cū uerbo. Xenoph. οὐκ ἀχθόμενοι ταῦτα πρὶ πλανώμεθα, hoc est, πλανώμεθα πρὶ ταῦτα. Rarius hoc fit apud oratores, sed apud Poetas nihil frequentius, qui usitatum quoq; casum mutare solent. Virg. 2. Aen.

Consequimur cuncti, et densis incurrimus armis. Rectius enim fuisset incurrimus arma, pro currimus in arma.

IX.

Contrà prepositiones inciduntur, et demūtur à uerbis, poëtica cōsuetudine. Hesiod. μή ποτὲ σήμερόκοιτ' ἀνὴρ ἀπ' χρημάτων ἔλητ', pro ἀφέλητ' σὲ χρημάτων. Hom. μηδὲς τ' ἰζέτασθαι, κατεκλύσαν. pro κατεκάλυψαν. Idem παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῖν. pro πάρεσι.

DE VERBIS QUAE VARIOS CASUS HABENT.

Diligenter obseruanda sunt uerba ea, quae uarios casus admittunt, de quibus, quantum instituta breuitas patietur, ad excitandam studiosorum industriam in colligendis annotandisque exemplis, paucis dicendum uidetur. Verba igitur, quae cum uarijs casibus cōponūtur, uel significationē cum ipso casu mutant, uel eandem retinent: idq; rur-

his aut uno eodemq; in loco, aut in locis diuersis.

QVAE VERBA CASVS VARIOS

admittunt significatione diuersa.

κυριεύω σέ, dominor tibi.

κυριεύω σά, dominum te facio.

ἐκδικῶ σοί, ulciscor iniuriam tibi illatam.

ἐκδικῶ σέ, ulciscor te, facinus tuum. Latini dicunt, peto tibi, id est, in tuum commodum: peto te, id est, infesto te: peto à te, id est, rogo te.

νέμομαι ἐν πόλει, partem urbis habito.

νέμομαι τῷ πόλει, urbē habito quasi totā.

ἀφαιρῶμαι τινος, spolio aliquem re nondum possessa, ut doctrina, amicitijs, honore.

ἀφαιρῶμαι τινα, priuo re aliquādo possessa, ut libertis, familia, fundis.

Apud Latinos conuenire alicui dicitur, quod aliquem decet. Conuenire aliquē, significat alloqui. Conuenire cum aliquo, pacisci. Conuenire in locum aliquem, congregari et congregari.

QVAE VERBA CASVS VA-

rios habent eadem significatione,

locis diuersis.

I.

GENITIVVM ET DATIVVM.

Ἀνάσσω τῶν ἐδ' καὶ τῶν ἐδ'.

κοινωνῶ χρημάτων καὶ χρήμασι.

πειθομαι

πειθομαι φυσάντων καὶ φύσασι.

II.

GENITIVUM ET ACCVSATIVUM.

ἄρχομαι λόγου καὶ λόγου.

κληρονομῶ οὐσίας καὶ οὐσίαν.

καταφρονῶ τῶν καὶ τῶν.

ἐπιλαυνδάνομι φίλου καὶ φίλου.

μετέχω μέρους καὶ μέρος.

κελεύω σὺ καὶ σὺ.

κατανοῶ γλώσσης καὶ γλώσσαν.

διᾶρχω δόγματι καὶ δόγμα.

ὄζω τῶν μέρων καὶ τὰ μέρη.

ἀκδω μύθων καὶ μύθους.

ὑπεδέχω ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων.

III.

DATIVUM ET ACCVSATIVUM.

χρῶμαι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τὰ ἀγαθὰ.

σωισφέρω αὐτῶ καὶ αὐτῶ.

δωρῶμαι βίβλω καὶ βίβλον.

εὐχαρίσω θεῶ καὶ θεῶν.

ἐμποδίζω σοὶ καὶ σὺ.

ἐμπαροινῶ ἐχθρῶ καὶ ἐχθρόν.

μέμφομαι σοὶ καὶ σὺ.

πρὸςβάλλω τείχεσι καὶ τείχεσι.

IIII.

C 3

GENI.

38 REGVLAE DE
GENITIVVM, DATIVVM, ET
ACCVSATIVVM.

Ἐαυμάζω αὐτῶν, Ἐαὐτοῖς, Ἐαὐτῶν.

Ἐπολαύω τῶν, τῶνδε, καὶ τῶνδε.

Ἐπομαίσοι ἡσέ, ἢ ἔπε μετ' ἔμυ παιδ' ἄριον.

πάχω τῶν κακῶν, Ἐτοῖς κακοῖς, Ἐείσορῶς ἄ
πάχομεν κακά.

Hæc sunt à Prisciano obseruata, et magis uarietas ista Atticæ dialecti est, q̄ cōmunis linguæ.

Similiter apud Latinos unum aliquod uerbū diuersos eadē significatione casus regit. ut, Abstineo ire, poëtice et Græco more, ut antea dictū est. Item, abstineo maledicto, ἔ abstineo à maledicto. Item apud Ciceronem, mentē, oculos, manum abstineo, ἔ insolētius multo apud Liuium, Abstinuit Romano bello Alexandrum. Eodem modo: illudo tibi, quem casum supra ex Virgilio ἔ Cicerone annotauimus. Illudo te, qui uulgo usitatus. Illudit in te. Apud Terentium:

In quem tam apertē illudatis?

Verum Latina exempla non persequar longius, uolo enim similitudinem tantum cognosci.

QVAE VERBA CASVS VARIO
rios habent eadem significatione,
uno eodemq; loco.

I.

GENI-

VERBO.

39

GENITIVUM CVM DATIVO.

πλεονεκτῶ τῶν ἄλλων ἐλπίδι.

II.

GENITIVUM CVM AC-
CUSATIVO.

Δέομαι σὺ τὰ δίκαια.

καταγινώσκω σὺ ῥαθυμίαν.

κατηγορῶ δημοσθένους φιλυππισμόν.

ἀποδιδίαιτῶ σὺ τῶν δίκων.

ἀκδῶ συμμάχων ἐγκλήματα.

ἄλλάτῃω χρυσείων χαλκεία.

διαμείβομαι ἀρετῇ πλῆστον.

III.

DATIVUM CVM GENI-
TIVO.

κοινωνῶ σοὶ τῶν ἀγαθῶν.

συγινώσκω σοὶ τῇ ἀναίδησίᾳ.

μέμφομαι σοὶ τῇ ἀχαρισίᾳ.

ἄφισαμαί σοι τῇ δόξῃ.

πυαχωρῶ σοὶ τῇ ἀρχῇ.

συγχωρῶ σοὶ τῷ ἀμαρτήματι.

δικάζομαι ἀδενεὶ αἰκίας.

IIII.

DATIVUM CVM ACCU-
SATIVO.

C 4

ΒΟΗΘ

βοηθῶ σοὶ εἰς πρᾶγμα.
 πείθω σοὶ τὰ βέλτιστα.
 ποιῶμαι σοὶ ὀργῶν.
 σωαίρομαί σοι τῶν δυσυχίαν.
 σωθεῖν εἶναί σου ἄγνοιαν.
 ἐπέχω τὸ ἔθῳ τῶν γνώμων.
 ἀμφισβητῶ σοὶ ταῦτα.
 τιμῶν οὐδ' ἐνὶ δ' ἔναι.
 ἐγκαλῶ σὺ φρονι ὕβριμ.
 μεμφιμοιρῶ σοὶ οὐδ' ἐμ.

V.

ACCUSATIVVM CVM GENITIVO.

ἐνδ' αἰμονίζω σε φιλότητος.
 ἀπογινώσκω σε τῶν ἐγκλημάτων.
 αἰτιῶμαί σε διαβολῆς.
 ζηλῶ σε φιλίουβουλίας.
 διώκω σε κλοπῆς.
 προσκαλῶμαι σε ὕβρεως.
 ἐκβάλλω σε τιμῆς.
 ἀπολύω σε αἰτίας.
 ἀξιῶ σε φιλιδόξης.
 κρεμῶ σε τῶν ποδῶν

VI.

ACCUSATIVVM CVM DATIVO.

πάσχω

V E R B O.

41

πάσχω ταῦτα ὅτι πένητι.
φιλῶ σε ὅλη ψυχῇ
διδάσκω σε τύχη ἀγαθῇ.
τοξεύω θηρίον παλτῶ.
οἶδα χάριμ θεοῖς.

GENITIVVM GEMINATVM.

ἀπάντων τῶν τετάρων κατηγορῶ σδ̄.

Aeschines.

VIII.

ACCUSATIVVM GEMINATVM.

ὀφελῶ ἀνθρώπους τὰ δαυατὰ.
ἀπαιτῶ σε κληρονομίαν.
ἐφαριζῶμαι φλαμίνιον τῶν δωρεῶν.
αἰχύνομαι τῶν μετὰ δεσπιν.
κρύπτω φίλους τὰ ἁμαρτήματα.
ἀποσερῶ σε ἐν δύματα.
εἰσπράττομαι σε χρήματα.
πρὶβάλλομαι τὰ τεῖχη τῶν πόλιν.
ἐκλέγω τὰ τέλη τῶν πρᾶπλέοντας.
διδάσκω παῖδας τὰ γραμματικά.

IX.

ACCUSATIVVM GEMINA-

tum cum dativo.

Demosthenes contra Midiam, πρᾶδ' αἴγμα
ὑποπίσαντες τῶν τοῖς ἄλλοις.

DE MIXTIONE CASVVM.

C 5

Relio

Reliquum nunc est, de mixtione & uicisitudine casuum quaedam dicere. Inueniuntur enim uerba, quae mutant genitiuum in accusatiuum.

διώκω σὲ κλοπῆς.

διώκω σὲ κλοπῶ.

κατηγορῶ σὲ πορνείας.

κατηγορῶ σὲ πορνείων.

Nonnulla datiuum in accusatiuum.

πείθω σοὶ τὰ βέλτιστα.

πείθω σὲ τὰ βέλτιστα.

χορτάσσω σὲ ἄρτων.

χορτάσσω σὲ ἄρτων.

Ita quod Thucyd. dixit ποιῶμαι σοὶ ὄργων,

id Demosth. ποιῶμαι σὲ ἐν ὄργῃ.

Aliqua accusatiuum in genitiuum.

φθονῶ σοὶ τῶ ἐνδαιμονίαν.

φθονῶ σοὶ ἐν ἐνδαιμονίας.

ἄποσερῶ σὲ ἐνδύματα.

ἄποσερῶ σὲ ἐνδύματων.

Eundem in datiuum.

πρὶβάλλω τὰ τεῖχη τῶ πόλιρ.

πρὶβάλλω τεῖχεσι τῶ πόλιρ.

Eundem in infinitum.

διδάσκω σὲ φιλοσοφικά.

διδάσκω σὲ φιλοσοφεῖν.

Postremo leguntur quae permutant casus inuertendo

uertendo, ut:

καταγινώσκω σὲ ῥαθυμίᾳ.

καταγινώσκω σὲ ῥαθυμίας.

ἄφαιρέω σὲ ἱμάτιον.

ἄφαιρέω σὲ ἱμάτιον.

χαρίζομαί σοι τὸτο.

χαρίζομαι σὲ τὸτω.

Ita Latini.

Dono tibi uestem.

Dono te ueste.

Observandum est autē, quod in uerbis, quæ per
mutationē significāt, dissimilitudo est apud Græ-
cos et Latinos. Nam Latini rē, quæ permutatur,
in accusatiuo: eā, cum qua permutatur, in ablati-
uo ponunt. ut permuto argentum auro, glandem
arista, merces pecunia. Græci aut rem, cum qua
fit permutatio, genitiuo efferunt: eam uerò, quæ
permutatur, accusatiuo. ut Demosthenes πρὸς Σε-
φάνου, ὅτι ἐπὶ ταῖς λοιδορίαις ἡδ' οὐκ ἢ χάριτος
δ' ὅτι πόλεως συμφέρον ἀνταλλάττομενοι. aut
rem, cum qua fit permutatio, accusatiuo: et eam,
quæ permutatur, præpositione cum suo casu. Iso-
crates in Achidamo. ἐνθυμηθέντας, ὅτι κάλλιόν
ἔστιν ἀντιθνητοῦ σώματος ἢ ἀθάνατον λόγον
ἀντικαλλάξασθαι. Pindarus in εἰ

Pythijs : ἀντὶ δελεῖνων ἱπποῦς ἀμ. φαυτεσ

δοῦσ,

Ἰδοῦς, ἀνιῶν ἄντ' ἐρετμῶν. Horat. interdum Latino more, ut lib. 1. epist.

nec

Otia diuitijs Arabum liberrima muto.

Interdum Græco, idq; frequētius, in primis enim Græcorum amator est: ut lib. 1. Carm.

Velox amœnum sæpe Lucretiens

Mutat Lyceo Faunus. Item 2.

Aut pinguis Phrygia Migdonias opes

Permutare uelis crine Liciniæ.

Latinum enim fuisset, crines permutare opibus: & Faunum mutare Lyceum Arcadicum. Lucretii Sabino.

DE VERBIS MEDIIS

& passiuis.

I.

Media & actiuorum & passiuorum casus postulant, quia naturam eorundem & significationem habent. ut ὄνειδ' ἴσομαι σε, ὄνειδ' ἴσομαι ὑπὸ σέ. Mediorum uerborum loco sunt apud Latinos communia. Pacuuius, Non ætate, uerum ingenio adipiscitur sapientia.

II.

Passiua adsciscunt genitiuum cum præpositionibus. ὑπὲρ uel πρὸς, ut Ἀριστοτέλης φιλεῖται ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου. et, τραϊάνος διδάσκειται πρὸς πλουτάρχου.

τάρχος.

III.

Construuntur nonnunquam cum datiuo. ut
πεποιήται μοι τῆτο, pro ὑπ' ἐμῶ. Demost. ἤ
ἐμοὶ πεπραγμένω ὀυχί μέμνηται.

Ouid. 5. Trist.

Barbarus ego sum, quia non intelligor ulli.

Id est, ab ullo. Idem 12. Metam.

Figit huic duplici Gryneus sua lumina ramo:

Id est, ab hoc figitur: et figitur in uel secun-
dum lumina, duplex in uno uersu graecismus.

IIII.

Item cum accusatiuo, sed figuratè ut, πλήττο
μαι τῷ κεφαλῷ, ἐκκέκοπται ἡ ὀφθαλμῶν.

Horat.

Qui purgor bilem sub uerni temporis horam.

Ouid. in Heroid.

Ipsa comas pectam, galea caput ille premetur?

Hoc genere apud Latinos poëta tantum, su-
periore etiam utuntur oratores.

V.

Accusatiuum quoque suorum actiuorum non
rarò adiunctum habent passiuam. ut: γκράσκω δ'
αἰεὶ πολλὰ δ' ἰδ' ασκόμεν.

DE IMPERSONALIBVS.

Impersonalia uerba aut regunt casus infra positos.

Genia

46 REGVLAE DE

1. Genitiuum, ut δ'ἔτη, προσέδει.
2. Genitiuum & datiuum, ut δ'ἔ, μέλει, διαφέρα, προσίκα, μέτεσι τὸτ' μοί.
3. Datiuum & accusatiuum, ut δοκῆ, πέλει, συμβαίνει, ἔξει, πρόσσει, γίγνεται, συμφέρα, πρέπει μοι τὸτο. Plautus in Amph.

Nostro genere non decet. Idem Merc.

Aetatem aliam aliud factum conuenit.

Alterum Graeco, alterum antiquo more dixit.

Aut cum infinitiuis praeteriti & praesentis temporis ponuntur, cuiusmodi sunt ὄσι, φιλεῖ, χρεῖ, εὐδέχετα, ὑπολαμβάνετα, & quae his natura sunt similia.

DE INFINITIVO.

Duorum uerborum alterū solet esse infinitiui modi. Eiusmodi autem uerba cōiuncta aut finem rei ostendunt, aut facti speciem, hoc est (ut grammatici dicunt) aut τελικῶς, aut εἰδικῶς significant. τελικὰ sunt illa: ἔραμαι πλαστῆρ, συμβαλεύω λέγειν, δίδωμι χρεῖσασθαι.

Sic Virg. 5. Aeneid.

Argenti magnum dat ferre talentum.

εἰδικὰ uerò sunt haec, ὑπιοχνῶμαι ἐρεῖν promittito me dicturum, ἐλπίζω ὄψεσθαι spero me uisurū. Illa explicantur per ἵνα: haec per ὅτι.

II

ES

Est ubi infinitivus duplicatur, ut ὄρω σὲ μετὰ
 λετᾶν πλατῆρ. Item, ἄκοινόν ἐυξερῖ εκαστῷ
 ᾧε το δ' ἔρ. Terent. in And.

Quod iussi ei dare bibere.

Servius scribit duo verba infinitiva, nisi in
 poemate coniungi non debere.

III.

Quando significat ἔξιρ διανοκτικῶν amissa
 potestate verbi, adsumit vim atq; naturam nomi-
 nis, appositione articuli generis neutrius. ut τῷ
 φιλοσοφῆρ ὄνδ' ἐρ ἡδ' ἰορ, id est, ᾧ φιλοσοφί-
 ας. Persius: Scire tuum nihil est,
 pro, sciētia tua nulla est. Xenophon in Oecono-
 mico. ἄ πείθεσθ' μέγισορ ἀγαθόν ὅστι κῆ ἐν πό-
 λει, κῆ ἐν στρατιᾷ, κῆ ἐν οἴκῳ. Cicero in Paradoxis,
 Ipsum quidem peccare, quoquō te verteris, unum
 est, id est, peccatum ipsum. Horat. in epist.

Reddes dulce loqui, reddes ridere decorum.

Virg. 9. Aeneid.

peccare fuisset Ante satis.

Duplicatus hoc exemplo græcismus, ἄ πρῆρ
 ἔμαρτ' ἀνερ, ante peccare, pro, pristinum pec-
 catum.

Ouid. II. Metamorph.

Néue preces animos, ἔ' verba precantia fleat,
 Posse loqui eripitur.

Idem

Idem in Helena:

Quod crimen dices praeter amare meum:

Nam infinitiuus & cum pronomine, & cum nomine, & cum uerbo, & cum praepositione coniunctus, hoc modo apud Latinos solet usurpari: interdum elegantiae & uarietatis gratia, ut in exemplis modo propositis: interdum necessitatis, ut in illo Salustij in Catilina: Idem uelle atq; idem nolle, ea demum firma amicitia est.

IIII.

Videtur etiam nominis loco poni, cum uerbo alicui tanquam casus subiicitur, ut διδάσκω σε διαλέγεσθαι, pro διδάσκω σε τὰ διαλεκτικά.

V.

Infinitiuus ponitur loco imperatiui nisi uerbum conueniens ad explendam sententiam intelligitur. Pythag. μηδ' ἀλογίως σεαυτ' ἔχε, pro μη' ἔχε σεαυτ'. uel, μη' ἔχε σεαυτ' ἑ. Hesiod. μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσθ' ἰσορροιοῦσθαι ἑταῖρον.

VI.

Item loco coniuuctiui addita particula ὡς uel ὥσε. Herodianus in Seuero: ὡς μηδ' ἕνα οἶεσθαι δ' ἔργον σύνθετον, ἕνός ἢ λίθου πᾶν πεποιθῆσθαι. Hesiodus libro primo: πῶ' ἔργων. ἕκαστος γὰρ κερὶ ἡμῶν ἔργασαι, ὥστε σέκ' εἰς ἑνιαυτ' ἔχερ ἡμῶν ἄεργον εἶντα.

Horat.

Horat. I. Carm. Oda. II.

nec Babylonios

Tentaris numeros, ut melius quicquid erit p̄senti, Id est, ut melius patiaris, uel pati possis, quicquid erit.

VII.

In finitiuo plerunq; adijcitur uerbum μέλλω, in omnibus temporibus, sed per futurum semper explicatur, siue adiunctum presenti sit, siue futuro. Isoc. ὅταν ὑπὲρ τῶν σεαυτῶν μέλλῃς τινὶ συμβουλεύεσθαι, pro ὅταν συμβουλεύσῃ. Id est, quando de rebus tuis petiturus es alicuius consilium. Xenophon: καὶ γὰρ ἔστι καλὸν μάχεσθαι, ὅπως μὴ ποτέ τις δ' ἄλλοι μείλλοι γενήσεται. pro, μὴ γενήσεται. Pugnarē pulchrum est, ne quis seruis aliquando futurus sit.

VIII.

Vbi nos postremo supino utimur in T V, Græci utuntur infinitiuo. Isoc. ἃ ποιῆσαι αἰσχρὸν, ταῦτα νόμιζε μηδὲ λέγειν εἶναι καλόν. Que turpia & inhonesta sunt factu, ea ne dictu quidem honesta putes.

IX.

In finitiuo quoq; pro gerundijs, quibus in sua lingua lestituti Græci sunt, usurpari solet.

i. In D!, gerundium effertur, uel adposito nomi

D

ne

ne adiectiuo, ut λέγειν ἀγαθός, dicendi peritus
 uel praeposito genitiui articulo. Demosth. τὸ ἴωρ
 θυξί νῦν ὄρω δὲ καὶ ὄρω τῶ λέγειν. De his nanc
 non est dicendi tempus.

2. In DO gerundium fit, adiecto articulo datiuī
 casus. Aris. δὲ πλεῖστον ἐστὶν ἐν τῷ χρησθῆ μάλλον
 ἢ ἐν τῷ κεκτῆσθαι. Diuitem esse magis in utēdo, q̄
 in possidendo situm est. Soph. ἐν τῷ μὴ φρονεῖν
 ἰδίους βίος. In despiendo uita iucundissima est.
 Interdum articulus omittitur, ut in illo Homeri,
 δείψω δὲ ἀνέμοισιν ἡμοιοί. pro, ἐν τῷ δείψω.

III.

IN DVM VERO TRIFA-
 riam exprimitur.

1. Primum per praepositionem aliquam signifi-
 cantem, motum ad aliquid, ut ἔξεμι πρὸς δὲ μά-
 χεσθαι, ex eo ad pugnandum. Fit hoc eodem modo
 per praepositiones, εἰς ἢ διὰ.

2. Deinde per alterius uerbi adiectionem. Hom.
 2. ἰλιάδ. ἡ δὲ καὶ αὐτὸν Πηνελόπεια δὲ πρὸς πέσσειν. ἢ
 ipsum Da pronum cadere, id est, pronum da occi-
 dendum. Virgil. 12. Aeneid.

Da sternere corpus,

Loricamq; manu ualida lacerare reuulsam.
 Id est, da corpus sternendum, ἢ loricam lace-
 randam: uel, ut sternatur ἢ laceretur.

Postremo

PARTICIPIO. 51

3. Postremò per aduerbia, quæ positionis uocantur, & accusatiuum requirunt: ut πράκτεον ὄβιτὰ δίκαια. Faciendum est iusta, cuiusmodi grammatici uolunt illud esse Virgilij:

Pacem Troiano ab rege petendum.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΗΣ.

DE PARTICIPIO.

I.

Participia sequuntur casus suorum uerborum, ut ὀλιγωρῶν φιλῶν παιδείας, πρὶ πίπῳν ἀδικοῖς συμπλήωμασι, θηρεύωμ τὰς ἡδονὰς.

II.

Ponuntur sepius loco nominum. Hom. v. Iliad. τόξον ἔν εἰδὼς πάνδ' ἀρσθ. Herod. πρὸς δυναῖοι τοξικῶν ἀκριβοῦντες. Virgil.

Pictis conspectus in armis.

Pro conspicuus. Idem contrā:

Hinc populum late regem,

Pro late regnātem. Huius generis sunt apud eundem Homerum δῖδασκόμενθ πολέμοιο. & ἐπαγόμενός, ὁδ' οἶο πρὸς nisi quis ἔλλαψεν esse malit, pro, πρὶ πολέμου, ἐπὶ ὁδ' ἔ.

III.

Item, Infinitiuorum. Demost. ἀρχόμενθ τῶν λόγων δείξω πεποικηκώς. pro, δείξω πεποικηκῶσαι. Xen. οἱ Πέρσαι λέγουντ' ἐσθίωντες κἀρδ' ἀμω

D 2

ηαῖ)

52   **REGVLAR DE**
ἡρώ πίνοντες ὕδωρ, id est, λέγονται ἐσθίοντες
πίειν.

IIII.

*Sequuntur interdum obliquum antecedentē,
cūm resolui possunt per nominatiuum ἢ uerbū,
ut σύννοιδ' α' ἐμαυτῶ μὴ προσποιεῖμαι, pro ὅτι
αὐδ' μὴ προσποιεῖμαι.*

Horat. in arte Poëtica:

*Inuitum qui seruat, idem facit occidenti.
Id est, ac si ipse manu occideret. δ' αὐδ' ποιῆ' τῶν
& πακτείνοντι.*

V.

*Participia construuntur cū uerbis infinitiuis,
sicuti nomina adiectiua, ut ἐπισάμενος ἰπτεύει.*

Horatius:

*Nullus flectere equum sciens
Aequè conspicitur gramine Martio.
Theocrytus Idyl. 8. ἄμφω συγίσδεν δ' ἐδ' αὐ
μῶ, ἄμφω ἀεῖδεν, id est, (ut Virgil. Eclog. 7.
transtulit:)   ambo*

Et cantare pares ἢ respondere parati.

Ouidius in Nuce:

At rubus ἢ sentes tantummodo ledere nata.

VI.

*Variantur quoq; casus participiorum, ut ἢ
nominum. ἀνικιοὶ συμμαχῶντες ἦσαν, quod etiā
dicitur,*

PARTICIPIO.

53

dicitur, λυκιοι τῶν συμμαχόντων ἦσαν. De hoc genere diximus de casibus uerborum proprijs à tergo in prima regula.

VII.

Coniunguntur duo genitiui designantes cōsequentiā, alter nominis: ut, ἄρχοντος κύριος τῶν πρῶτων. Quod per binos ablatiuos enunciat Latini. *Cyro Persis imperante.*

VIII.

Cōferunt ad breuitatem participia, ut si dico, ἐκδῶ ἢ μαυθάνω, aut πορευθεῖς ἢ διαλεχθεῖς: id fieri breuius potest hoc modo, ἐκδῶν μαυθάνω, ἢ πορευθεῖς διαλέχθην.

Virg. 4. Aeneid.

Postquam primus amor deceptā morte sefellit. Id est, decepit ac sefellit, Idem 2.

stetit illa tremens.

Pro stetit & tremuit.

Salustius:

Inprimis Adberbalem cruciatum necat.

Pro cruciat & necat.

IX.

Dilatatur iisdem sermo. Thucy. ἐκμάζοντες ἦσαν εἰς πόλεμον. pro, ἠκμάζον. Cicero: A' studijs nostris non est abhorrens, pro non abhorret. De hoc in superioribus, pluribus dictum est.

D 3

ΠΕΡΙ

Articulo prepositiuo in exponēdis, distin-
guendis, et demonstrādīs rebus utimur. In
exponēdo, ὁ ἄρθρος ἢ ἐν τοῖς λόγοις. In distinguē-
do, ἄϊας ὁ τελαμώνιος. In demonstrādo. Demost.
πύρας ἅπασιν ἀνθρώποις, τοῦ βίαι, ὁ θάνατος.

*Articulus cum genitiuo nominis substantiuī
possessionem significat: ut, τὰ ἠεροδότης. Scripta
Herodoti. τὰ τῶν φίλων, facultates amicorum.
τὰ τῶν τύχης, res fortuitae.*

*Interdum nihil plus notat, quān nomen sim-
plex: ut, τὰ τῶν ἐκστρατείας pro ἐκστράτεια.*

*Articuli prepositi alijs orationis partibus
easdem mutant in nomina: ut, prepositi:*

1. *Verbis. Isocr. ἄρ μὴ δέόμενος, δὲ δ' εἰδῆς προσ-
σποῖν. δὲ δ' εἰδῆς indigere, pro τῷ ἐνδ' εἶαν, indi-
gentiam.*

2. *Auerbijs, Sophoc. οὐ γὰρ ἐκπέλας φρονεῖν με-
γ' ὄσει, Δ' ἄλλος ὄσει τῶν πέλας.*

3. *Prepositionibus cum suo casu: quod cum fit,
aut pro nomine proprio ponuntur: ut, Hom. 3.
Iliad. οἶδ' ἄμφι πρίαμορ ἢ πάνθοορ, pro πρίαμορ.*

Ⓐ⓪ Ⓔ πάνθο⓪. Aut pro appellatione com-
muni, ueluti in sequentibus prepositionibus.

πρὸ.

οἱ πρὸ ἡμῶν, maiores nostri. Herodianus in
Commodo, οἱ πρὸ σ' ῥωμαῖοι. Contrā.

Virgilius 1. Aeneid.

tum Belus, Ἔ omnes A Belo.

A Belo, id est, eius posterī.

κατὰ.

οἱ κατ' ἀγορᾶν, id est, ἀγοραῖοι, causidici uel
circumlatores.

πρὶ.

οἱ πρὶ τὰ ἱερά, sacerdotes.

ἐν.

οἱ ἐν τῷ ἀγρῷ, agrestes. οἱ ἐν τῇ ἐλθ, magistrat-
us, qui sunt cum potestate publica.

ἀμφί.

οἱ ἀμφί τ' Ὀρφεία, Orphei sectatores.

ἐπί.

δι' ἐπί δ' Ἄντιγονοῦ, Antigoni comitatus.

πρὸς.

οἱ πρὸς ταῖς κύλιξι, pocillatores, qui à cyatho,
Ἔ à lagena, Ἔ à potione, in antiquitate nomi-
nantis nominantur.

μετὰ.

δι' μετ' Ἀχιλλέως, Achillis socij.

ἀπὲρ.

οἱ ἀπὲρ Ζήνωνος, qui sequuntur Zenonē, Stoici:
οἱ ἀπὲρ Πλάτωνος, auditores Platonis, Academici,
et (ut Cicero pro Murena loquitur, Græcos imi-
tatus) qui sunt à Platone. In Græcis exēplis ani-
maduertenda uerbi omīssio, integrū enim esset. οἱ
ἀπὲρ Πλάτωνος ὄντες. Latini communiter per præ-
positionē, circa, hæc efferunt. Terent. Qui circa
illā crāt, pro ancillis. Aemilius: Qui circa Anti-
gonū crāt: pro Antigoni militib⁹, seu comitatu.

IIII.

Si nomen substantiuum cōmune, cum suo pro-
prio coniungitur, aut contra proprium cum cō-
muni, est utriq; præponēdus articulus: ut, ὁ κύων
ὁ σπέρχωρ: et contra, ὁ σπέρχωρ ὁ κύων: pro-
prio tamē præposito omitti potest: ut, σπέρχωρ
ὁ κύων. Sin commune adiungatur communi, co-
dē modo utriq; præponitur: ut, αἱ κύνες αἱ ἄλω-
πεκίδες: contra uerò si id, quod differētiam no-
tat, antecedit, non est repetendus: ut, αἱ ἄλωπε-
κίδες κύνες. Quod si antecedit pronomē posses-
siuum, articulus in initio collocatur: ut, οἱ ἐμοὶ
κύνες: sin postponitur possessiuum, utriq; addi-
tur articulus, οἱ κύνες οἱ ἐμοὶ.

V.

Si nomen adiectiuū, intellecto ὡρ participio,
senten-

Sententiam aufpicatur, addendus est articulus: ut, ὁ σοφὸς ἄριστοτέλης διαλέγεται: Sin præponatur nomen proprium ipsi adiectiuo, idem geminandus est: ut ὁ ἄριστοτέλης ὁ σοφὸς διαλέγεται. Omititur autem, si uerbum substantiuum intercedat, uel uerbo expressum, uel sensu perceptum, ut, Ἀριστοτέλης ἀνὴρ σοφός.

VI.

Bini articuli orationem intersecantes, eleganter simul præponuntur. Isocr. τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέπων, ἢ σεαυτὸν ὡς ἄνθρωπος ὦν, ὑπομιμνήσκῃ.

VII.

Articulus propositiuus in partitionibus usum habet. Xenoph. τὰ δὲ γένη τῶν κυνῶν ὅτι διασᾶ, αἱ μὲν κασόριαι, αἱ δὲ ἄλωπεκίδες. Herodotus, εἶναι δύο οὖρεα ἐς δεξιὰς κορυφᾶς ἀπιγμύια, ὀνόματα δὲ τοῖσι οὖρεσι, τῶν μὲν κρῶφι, τῶν δὲ μῶφι.

VIII.

Articulus postpositiuus naturæ ordine cōsequitur, sed κατ' ἀντεγραμμένον præponitur et antecedit. Demost. χρεῖμα δ' ἵ' οὐκ ἦν διοπείδης πρῆξάτῃ τῆ πόλει δύναμις κατασκευάζειν, τὰν τλω βασκαίνειν ἢ διαλύειν πρῆξάτῃ. Inuerso ordine dixit, pro eo quod est, οὐ χρεῖ τὰν τλω δύναμις

μικροβασιλείων ἢ διαλύσει πρὸς αὐτὸν, ἢ μὴ Διοπέει-
 δικῆς πρὸς αὐτὴν τῆς πόλεως κατασκευάζει. Cicero, Rē
cum eo cōficiatē, ut quam possessionem habet in
agro. Volaterrano, pro, ut possessionem, quam
habet. Idē, Recipe te ad nos, ad quod tempus con-
firmaſti, pro, ad tempus, quod confirmaſti.

IX.

Fit idē etiam casu mutato, qui non ad uerbum
 sequēs, sed ad id quod antecessit, solet accommoda-
 ri: ut ἀπολαύω ὧν ἔχω ἀγαθῶν, pro ἀπολαύω
 ἀγαθῶν, ἃ ἔχω. Terent. in And. Restitue in quē
 me accepisti locum: pro in locū in quo accepisti.

X.

Transit idem in prepositiuum, hoc modo, σω-
 κρᾶτης, ὁ, πολλὰ πεποικῆσθαι ἀγαθὰ, σωκρᾶτης
 ὁ πολλὰ πεποικῶς ἀγαθὰ.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΩΝΙΜΙΑΣ.

DE PRONOMINE.

I.

PRimitiua pronomina adponuntur nomini-
 bus, uerbis, participijs: deriuatiua tantum
 nominibus.

II.

Genitiuus pronominis primitiui uel cōpositi,
 loco possessiui sumitur: ut, ἡ πατρὸς μου χερμνικιορ
 uel ἡ ἐμαυτῶ πατρὸς. pro ἡ ἐμῆ πατρὸς.

Possessiuu

ΠΙΠΠΙΙΙ.
 Possessiva pronomina habent genitiuū. Hom.
 3. Iliad. Δαῖς αὐτ' ἐμὸς ἔσκε κωώπιδ' ος. Simile
 illud Ouidij in Heroïdib.

Et flesti, ἔ nos tros uidi sti flentis ocellos.

Verum apud Græcos non poëtae solum, sed res
 liqui etiam scriptores utuntur. Lucian. ὅλως ὄν
 τρι σπαθῶσι τὰ μὰ τῷ κακοδαίμονι.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΡΡΗ-

ΜΑΤΟΣ.

DE ADVERBIO.

I.

Aduerbia declarāt significationem nomi-
 nis uerbi, participij, ἔ suam ipsius inten-
 dunt atq; augent. ὁ ἀνὴρ ἀληθῶς σοφός, καλῶς
 ἀεὶ δίακειτ, ζῶν ἀλύπως.

II.

DE CASIBVS ADVERBIO-

RVM.

Aduerbia retinent casus suæ originis, ut quæ
 descendunt à nominibus, ἀξίως λόγῳ, μάλιστα
 πάντων, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις. Item quæ fiunt à
 uerbis: ut ἐπιμελετέον τῷ σπασδαίῳ, ἐπείεον
 τῇ τύχῃ, ἐνεργετέον τῇ φιλίᾳ. Item quæ de
 prepositionibus deriuantur: ut, ἐκτοσθεν πα-
 λαίσσης, ἰλιονοῖσω.

GENI

60 REGVLAE DE
GENITIVVM REGVNT.

Loci.

πῶ γῆς, πόρρω ἡμῶν, πανταχῶς ἐν χώραις,
πέρα ται μεθῖς, ἐγγύς ἐν πόλεω:, πλοσίον ἐν
ἀγοραῖς. Strabo: μεταξύ ἐν ἄκραις, κρήνη καπυ
τωλίς. Theocr. συβαρίτις ἐν ὄθι κράνας.

Temporis.

ποτὸ ται χρόνου, μέχρι ἐν ἐσπέρας, μεταξὺ
τῶ λόγων, ἐυδύς ται δείπυς.

Numeri.

ἅπαξ ἑνιαυτοῖ.

Sperandi.

χωρίς τῶ ἄλλω, ἀνευ καματῶ, πλῶ γυναι
κῶν, δίχα δώρων.

Celandi.

λάθρα τῶ φίλων, κριβδὰ δ. ὅς ἄλλω τε
δειῶν.

Ordinis.

ἐφεξῆς ται ἐνός.

Causse.

ται βελτίς ἐνεκα, ἐν ἀληθείας χάρις.

Comparationis.

πλεῖσον ἐν ἡμέρας, δ' ἰκλῶ καθόπηρας.

Indignationis.

φεῦ ται ἀνδρός.

Admirandi.

ὦ ται

ADVERBIO.

61

ἕτοι & δ' κήματ'.

DATIVVM.

ἕμα τῆ ἡμέρα.

ἔμ' τοῖς συμμαχοῖς.

ACCVSATIVVM.

μά δ' ἴα.

νὴ δ' ἴα.

III.

Aduerbia qualitatis per casum nominis cū prepositione profertur: ut, ἢ δ' ἀνθρώπινον, pro κενθρωπίνως. Isocr. τ' μετ' εὐσεβείας ἢ δ' ἰκαίου σὺνης ζῶντας. Demost. ἢ γ' εἰ μετ' ἀληθείας τῖς ὦ ἀνδρες Αθηναῖοι σκοπεῖτο.

IIII.

Temporis & loci aduerbia degenerant in nominum naturā, addito articulo. Talia sunt, νῦν, πάλαι, πρῖν, & πέλας, πλησίον, ἄγιστα, ὅπια θεν, εὐδένοδε. Virgilius I. Aeneid.

Neq; enim ignari sumus ante malorum.

πρῖν κακῶν & δ' ἀήμονες, pro pristinorum malorum. Idem 9.

peccare fuisset. Ante satis,

Id est, pristinum peccatum.

V.

Certis quibusdam aduerbijs, aut aduerbiorum significationem habentibus, interdum preponitur

tur

eur articulus, ut, ὅς ἀρχῆς, ὁ ὅς ἀρχῆς: ἀρχῶν,
 τῶ ἀρχῶν: καταρχῆς, ὁ καταρχῆς: ἐπὶ πλε-
 σον, ἐπὶ ὁ πλεῖσον: μάλισα, τὰ μάλισα: ἐπὶ τῶ
 τοις. ὁ ἐπὶ τῶ τοις.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ.

DE PRAEPOSITIONE.

Praepositiones numero sunt decem et octo:
 quarum aliae cū uno, aliae cum binis, aliae cū
 omnib' obliquis cōstruuntur, uariante tamē sensu.
 quare illarum significationes diligentius sunt
 cōsiderāda. De usu earū apud Poetas pauca quae
 dā delibabimus: uim aut in oratione uulgari ma-
 ximē ostendemus, Construuntur igitur quatuor.

CVM GENITIVO.

ΕΞ.

ΕΞ (ita enim dicimus sequente uocali, nam se-
 quente consonante εκ) significat motum à perso-
 na, εκ δ' ἰὸς ἀρχώμεθα. Ex re aliqua, ut ὅς ὦν
 ἔπαθες, ἔμαθες. Plutarc. εκ τῶ ὑπνωρ θεμισσο
 κλη ἀνίσκισι δ' μιλιτιάδ' ὁ τρόπαιον.

Valerius lib. 8.

De somno excitant me trophaea Miltiadis.

Causas uel absolutā. Herod. ὁ, τι δ' ἔγενέθη
 εκ τῶ δεῦ, ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπων: uel
 efficientem, εκ ῥαθυμίας ἢ πενία: uel materialē,
 ὅς ἀγγυρίσ ποτήριον: uel finalem, ἡδὸς εκ τῶ ἔσ-
 γωρ

PRAEPOSITIONES. 63

γωρ δηλοῦν, ingenium ex factis ostendere. Exo-
cellentiā, κεναι γω δὲ ἄλλων ὁδὸν ταύτων ἐπι-
σαντες, ex alijs sciunt, pro praeter alias. Tempus
ἐκ νηπίος à puero, ἔ per ἑλληψιν, δὲ δὲ, ἐκ τῶ-
τος, supple χρόνος. Virgil.

impius ex quo Tydides. Idem,

Ex illo fluere.

Cōtinuationem. Eurip. in Iphig. Taurica. δὲ
δὲ ἐνός κακῶ σωάπις. ita Terēt. Ex unis gemis
nas conficies nuptias.

In compositione auget, ἐκφάγω, ἐκπίνω: ἔ
mutationem significat, ἐκσεφω, δὲ ἰσαμαι.

ΠΡΟ.

Significat tempus, Thuc. πρὸ τῶν ἔσων, ante
bellum Troianum: ἔ locum, Aristop. in Vesple:
πρὸ τῶν θυρῶν, pro foribus: ἔ defensionem, πρὸ
παίδων ἑλληναίων μάχεσθαι. ut pro Milone
oratio. i. in defensionem Milonis. Item praecipue
uel ante alia. Homerus: σύντε δὲ ἐργονδύω, καὶ
τε πρὸ ὁδῶν ἐνόησαν, ὁππῶς κέρδος ἔσται. ante uia
sciunt, id est, ante oia uel praecipue quamuis alijs
aliter intelligunt. Eodē modo dicimus πρὸ ἔργου,
quod significat opere praecipuum uel in promptu.

In compositione loci significationem retinet:
ut πρὸ θυροῦ, πρὸ κοίτιος, πρὸ ἄσκειος. Quod est
ante ianuam, ut vestibulum: ante lectum: ante
urbem,

urbē: ut, suburbium. Itē emphasim habet: ut, προ-
 πετής: et primarum partium significationem: ut,
 προνομίης princeps πόρε, προμαθών qui prius
 cognouit, inuentor rei: denique in omni re quasi
 praeventionē, ut προεπιπλήττω, προκατάξχω.

ANTI.

Significat permutationem, ἀντὶ ἐνὸς δύο, ἔ
 et ἀντιόνων χρυσός, merces pro asinis, ut Plaut.
 Vicem, ὁ βῆς ἀντὶ οἰκέτῃ τοῖς πένκσι μῦθι. Bos
 pro seruo est pauperibus. Terentius:

Nunc haec planē est pro noua.

Virgilius 2. Aeneid.

Hanc pro Palladio moniti, pro numine laeti
 Effigiem statuere.

Remunerationem, ἀντὶ ἀγαθῶν ἀποδοῦναι
 κακὰ. Caussam, ut λύτῃ κέρτι ὑπομύειν ἀν-
 τι καλῶν: quomodo Virg. 5. Aeneid.

Vitamq; uolunt pro laude pacisci,

Id est, ἀντὶ δόξης.

In compositione designat uicissitudinem: ut,
 ἰσὼ λόγων ἀντιδός: equalitatē, ut ἀντίθεος,
 Deo equalis: contrariū uel oppositionē, ut ἀντι-
 βρίζω cōtumelias regero, ἀντινομία lex contra-
 ria, et ἀντίλαυραι ἐ regione sedentes uel in por-
 ticibus, quas Plautus prosedas nominat in penu-
 lo. Sex. Pompeius prostibula, quasi pro stabulis
 appellari

PRAEPOSITIONE. 65

appellari dicit, ex Verreo Flacco.

ΑΠΟ. ὡς ἔστιν ἐν τῷ ἑκτονῷ βιβλίῳ.

Significat motū uel à persona, Plato: ἀπὸ θεῶν
χρῆ πάντα, ἀρχόμενον ἀειλέγειν τε καὶ νοεῖν.

Quomodo Virgilius:

A' Ioue principium.

Vel à re, ἀπὸ τοῦ αὐχένος εἰς τὰ γόνατα. Vel

à loco, Callimach⁹: ὡς καὶ τὴν θάλατταν ἀπὸ τοῦ

γῆς ὄραμ. Quod ita in 2. Lucretius:

Suaue mari magno turbantibus æquora uentis,
E terra magnum alterius spectare laborem.

Tempus, ἀπὸ γενεᾶς, à prima ætate. Absentiã,

ἀπὸ πατρίδος, à patria. Originem, sectã, uel pas-

triã, οἱ ἀπὸ Ἡρακλέους. Heraclidæ, qui ab Hercule

originẽ ducũt: οἱ ἀπὸ Ἰσοκράτους, qui sunt ab Iso-

crate, eius discipuli et sectatores: οἱ ἀπὸ φρυγίας,

qui sunt è Phrygia, quomodo Ouidius,

Nauita ab Italia,

Dixit 3. Tristium: Precium.

Demost. χρυσὸν σέφάνω ἀπὸ τάλαντων ἐξή-

κοντα. Accipitur etiam pro δία, ut ἀπὸ κακίας

ἀδικεῖν τινα, per malitiã iniuria adficere. ἀπὸ τῆς

μῆδω ἀκροθίνιον dixit Thuc. ut Virg. 3. Aen.

Aeneas h.ec de Danais uictoribus arma.

In cõpositione auget, ἀποτεινὼ, extendo: mia-

nuit, ἀποκαρτεσῶ, malè aut agrè sustineo, con-

E trarianẽ

trariā sentētiā inducit, εὐχομαι, ἀπειχομαι,
 imprecor: γινώσκω, ἀπογινώσκω, nō cognosco
 exēplum significat ἀπογράφω, describo: additio
 uen ad rem aliquam, ἀποχαρίζομαι, uehemen-
 ter gratificor, ἀπεξεργάζομαι, adiungo aliquid
 ad opus institutum: defensionē, ἀποκρίνω, ἀπο-
 λογῶ, purgo & excuso: cum uerbo significante
 actionem, notat defatigationem, ἀπείρηκα πῆξι-
 πατῶ, defessus sum ambulando.

CVM DATIVO.

EN.

Sive ἐνι, significat statum rei. Euripides: κέρο
 ἐν κακοῖς ἀγνοσία. Ignorantia in malis
 lucrum est. Imitationem: ὀρχεῖσθαι ἐν ἔνθμαῖς, ad
 numerum saltare. Virg. in Bucol.

Tum uerò in numerū Faunosq; fratresq; uideres
 Ludere.

In loco. Aristoph. ὄντες οἴκοι μὲν λέγοντες,
 ἐν μάχῃ δ' ἀλώπεκες. Ordinem, ἐν ἀγαθοῖς, id
 est, inter bonos. Cic. in Lelio:

Nisi in bonis amicitiam esse non posse.

Virg. 2. Aeneid.

iustissimus unus, Qui fuit in Teucris.

Inter Teucros. similitudinem: ut ἐν εἰκόνι διαπο-
 γεύεσθαι ἀνθρώπων. In imaginē pertransit homo,
 id est, imaginis, aut umbræ similitudine.

Virg.

PRÆPOSITIONE. 67

Virg. 4. Aeneid.

Longas in fletum ducere voces.

Id est, voce fletus simili, loquitur de bubone.

Cum genitiuo ponitur ἐλευπίσκως. Aristophanes. Equitibus ἐν παιδοτρῖβου τινὰ πάλω ἐμάνθανες. In præceptoris aliquam luctam didicisti, subauditur domo. Ita dicimus Catianam apud Romanos obducto uelo in Veneris adulterium commisisse: ubi intelligitur templo uel æde.

In compositione modo locum significat: ut ἐναυλίχομαι inhabito: modo impedimentum: ut, ἐνίχομαι, resisto, in re aliqua offendo: ἐνικλάω reclamo: modo augmentum: ut, ἐνατρενίζω intēte intueor, ἐμπλέκω implico, immisceo.

ΣΙΝ.

Vel Atticē ἐν, Xenoph. σὺν τῷ θεῷ πρᾶττορονδύωρ, εἶκος ἡγήτας πράξεις προΐεναι ἐπὶ δὲ λῶωρ. Significat auxilium, σὺν χάρισι, adiuantibus Gratijs. Theocrit. 7. Idyl. ἐοδλὸρ σὺν μοῖσσαισι dixit, pro bono poëta.

In compositione uel communionem rei notat, uel augendi uim habet: ut σωεργῶ ἡνὰ ago, σωεκτελῶ perficio.

CUM ACCVSATIVO.

Ε 2

ΕΙΣ;

Vel ἐς Atticē, significat motū ad aliquid: ut, ἐς
 εἰς οὐρανὸν ἐλέπην. Item in loco, ἐς εἰς ἄλκινα,
 ad Halentē fluvium, ἐς τὴν πέρσας, apud Persas.
 Laudē, ἐς Ἀπολλῶνα. Cicero in Catone maiore:
 In quē illud elogium unicum plurimæ cōfentiunt
 gentes. i. in cuius laudē. Idem in epistolis contra.
 Ex eo S. C. quod in heredes C. Vennonij factum
 est, id est, cōtra heredes, quod apud Græcos πρὸς
 est, ut mox dicemus. Vsum habet in partitionib.
 ut, ὁ ἄνθρωπος διαξείη ἐς ψυχῶν ἢ ἐς σῶμα.
 Ostendit facultatem, σωτήρα εἰ φύλακα ἢ νό-
 μων ἀδιάφθορον εἶναι δ' εἰς δύναμις ἀνδρω-
 πίνων: Quantū hominis facultati concessum est,
 incorruptum esse legum auctorem & custodem
 oportet. Significat id, cuius caussa datus ali-
 quid, ut ἐς χλαῖναν πορφύρα, purpura in uestē,
 quomodo Terentius dixit:

Dedit in sumptum dimidium minæ.

Sequitur significationē sui casus, ut ἐς τέλος
 πρὸς τέλος, ἐς δέου opportune, ἐς κενὸν frustra. Suet-
 tonius in uacuū dixit, ad uerbum. Eurip. in Iphig-
 enia Taurica: πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν ἐς ἀφανῆς
 ἐξέρχεται. Ponitur cum genitiuo per ἑλλείψιν, ἐς δ' ἐν
 διασκάλλει, intelligitur οἰκίαν. Ita ad Opik ad
 Pollucis apud Ciceronē. Utimur hac prepositio

PRAEPOSITIONE. 69

ne, cum sermo est de rebus inanimatis, ut: φεύσω γάμορ & φίκετο εἰς ἐριμίαν: Cum de animatis, πρὸς, ut πρὸς Ἐμβάραρον πρέσβησ' ἐπέμφε. Pro-
 terea altera in laude utimur, ut ὕμνος εἰς θεοῦ: al-
 tera contra, ut ψήφισμα πρὸς θεοαίεσ.

In compositione uerò denotat locum, εἰσβιάζω, εἰσέρχομαι, inuado, irruo: auget, εἰσακάζω, exaudio: supra significat, ut εἰσβαλλειν Πικεφαλαῖς, quod pulcherrimè Liuius, Elatam secu-
 rim in caput deiecit. i. ab Vrbe cond.

ΑΝΑ.

Significat motum per locum, ut: ἀνά στρατόν, per exercitum. Quietè in loco: τέσσαρες εἰσὶν ἀγῶνες εἰς Ἑλλάδα, Quatuor sunt in Grecia cer-
 tamina. Τέρως, ἀνά ὅλον χρόνον, per omne tem-
 pus. Apud poetas, datiuū habet, et significat σύν. Pind. χρυσέαις ἀν' ἵπτοις, pro σύν ἵπτοις. Itē, πρὶ, Homerus: σέμματ' ἔχωρ, ἐν χερσὶν ἐκκβό-
 λα Απὸ δ' ἄλλων & χρυσέη ἀνά σκήπτρῳ.

In compositione locum demonstrat superio-
 rem, ἀναβλέπω, suspicio actionem repetitam, ἀναξέχω recurro, ἀνακτιζω, instauro: priua-
 tionem, ἀνάληκτ & ἀναίοδκτ &, doloris sen-
 suamq; expr. rs.

CUM GENITIVO ET AC-

CUSATIVO.

Ε 3

ΚΑΤΑ.

Cum genitius significat de, καὶ πρὸς αἰῶν
 ὑβριστικὰ λέγειν, de bonis loqui cōtumeliose. Cō-
 trarietatem, καὶ ἡγεμονῶν τρόπαια. Contra
 Germanos tropica, et καὶ ἑρτηανῶν νίκη, aduer-
 sus Britannos uictoria, et κατ' ἀνδρῶν λό-
 γος in Andronem oratio. Praesentiam, πρᾶγα
 καὶ χεῖρας, res quae est in manibus. Iuramen-
 tum, καὶ κωῶν ἐπώμυτο. Supra, καὶ πετρῶν
 σπείρειν. Post, καὶ νῶτα, a tergo. Apud Diale-
 cticos γύθῳ κατηγορεῖται καὶ τῶν εἰδῶν. Ho-
 merus: βῆδ' κατ' οὐλὴν ποιο καρήνων, pro ἀπῆ.
 Cum accusatiuo sane multiplex est. Significat
 tempus, πλοσιώπιατ' ἢ κατ' ἀνδρῶν
 πῶν, ditissimus suae aetatis hominū. Locū. Theo-
 μάλα νέμων ὡς φαῖτι κατ' ὄρεα μακρὰ μενάλ-
 κας. Quomodo Virgilius:

Longum per ualles pascitur agmen.

Actionem, πρῶτ' καὶ τὰς μάχας, primus
 in pugna: Similitudinem, γράφα καὶ τὰ ἀτῶν
 ἔμοι. Morem uel cōsuetudinem. Lucian. καὶ τῶν
 μάντις τὸ ποιεῖς, more Vatum hoc factis, nēpe
 ut uanus sis. Praescriptum. Aristotel. in Ethicis:
 ἔρ παιδὰ δὲ καὶ πρὸς αἰματὶ παιδαγωγῶ
 γῶ. Pueri est, ex praescripto magistri uiuere.
 ita dicimus κατ' ἐξίαν, ex dignitate uel pro di-
 gnitate.

ATA

PRAEPOSITIONE. 71

gnitate. Vicinitatē. Τῆς κορίνθιοι ἢ τῆς ἀθηναίων
 ναῖς ναῦς εἶχον, prope Athenienses classē suam
 Corinthy habebant. Decorū. Herodian. πρόσω-
 πον καὶ ἄλλωπιζόμενον πρὸς γώπερον, ἢ ἢ γὰρ
 ναῖκα σῶφρονα. Salustius de Sempronio: Saltare
 elegantius, quān necesse est proba. Distributio-
 nem, καὶ ἐκ ἑκάστῃ ἡμέρῃ, in singulos dies.

Virg. 5. Aeneid.

Dat numero capita in naues.

ἢ ἢ νῆας, id est, per naues uel in singulas naues
 distribuit.

Successum, ut in illo prouerbiali dicto: ἢ ἢ δευ-
 τερον πλῆρ, quod Latini, rumore secundo. Ci-
 cero ex antiquo poeta lib. 1. de Diuinatione:

Soluere imperat secundo rumore, aduersus
 cui. Ennius in 7. Annali.

Mox auferre domos populi rumore secundo.
 καὶ ἢ τὴν ἀρετὴν λεγόμεθα σπασάσθαι
 ex uirtute uel propter uirtutem dicimur boni.

Exponunt quoque per aduerbia Latini in
 im, terminata, ἢ ἢ μέρῃ particulatim, ἢ ἢ κί-
 τον filatim, ἢ ἢ πόδας pedetentim, ἢ ἢ φύλας
 tributim, per tribus singulas.

In compositione auget in bonum, κατασπέρω
 δάσσω, diligenter incubo, καταπράττω, περ-
 cio: in malum, καταφρονῶ de sprio, κατατιμίζω

μαί contra aliquem decerno.

ΔΙΑ.

Cum genitiuo temporis indicat spacium, ut *διὰ*
εἰς πᾶν ὄσ per omnē uitam. Locum, *Aristopha.*
διὰ μέσθ αἰθέρος τέρμον κελύθου, uiam seca-
bant per medium aetheris. Instrumentum, *διὰ μα*
χαίρῳ ἢ παλῶ πολέμῳ, gladijs telisq; pri-
gnare. Potentiam, *δι' ἑαυτ' κτησάμενοι τὰς ἀρ-*
χὰς, qui suis uiribus imperia pepererint. Aetio-
 nem, *διὰ σ' ταῦτα ἐμ' ἄμενον γίγνοιτο, tua*
opera haec melius ceperint. Impulsionē, *διὰ φό-*
βου ῥίπτει τὰ ὄπλα, timore inductum arma ab-
iecere. Cum accusatiuo, causam, *Aristotel.* πολλοί
 ἀπώλοντο *διὰ πλῆτορ.* *Euripid. in Hele-*
νια: ψυχὰς πολλὰς δι' ἑμ' ἔθανον. Apud Poetas
 tempus, *Aratus φανερῶσι: διὰ νύκτα μέλαι-*
ναν, ὅτ' ἀσέρες αἰώωσι τὰ σφέα, id est (ut primo
Georg. reddit Virgil.)

Noctisq; per umbram

Flammarum longas à tergo albescere tractus.

Item pro ἀνά. *Homer.* διὰ τ' ἔντεα θι μέλαινα
 αἶρα.

In compositione significat dissectionem, *δια-*
σέρω peruerto, διαχωρίζω separo: transitium,
διαπέρσσω pertransco, διατρέχω percurro: au-
gmentum, Διαρῶω perseuero, διατάσσω bono
 ordine

ordine colloco.

ΜΕΤΑ.

Cum genitiuo praesentiam rei alicuius: ut προσηγορίῳ μέγας ὄσι ἐνοσέβεια μετ' αὐταρκείας, Praeclara possessio est pietas cum animo suis rebus contento. Societatem, μετὰ φιλίππου ἔπολεμάμεν, socia arma iungebant Philippo. Impulsionem, μετ' ὀργῆς ποιῆμι τι, cum ira facere aliquid, hoc est, impellente ira committere.

Cum accusatiuo tempus, μετὰ τὰ πρᾶγματα σωεὺς ὁ κλέων, post facta prudens Cleon. μετὰ λουτρὰ δ' ἴψη, post balnea stis. Ordinē, ἀρίστη μετὰ τὴν πρῶτην πολέμειαν, optima secundum primam Resp. Apud Poetas dativum habet, ἔσται ποταμὸς ἔσται ποταμὸς, Hom. μετὰ τρώεσσι ἀναφύωαι, et μετ' ἀνδρῶν τοιοῦτον ἀνάσσει.

Cū accusatiuo tempus, μεταφράζω transfero, μετασχηματίζω figurā immuto: participationē, μεταδ' αἰομαι unā cōμιουοι, μεταλαμβάνω partem simul capio: interpositionem, unde μετακόσμοισι, intermundia Epicurorum uertit Cicero.

ΥΠΕΡ.

Cum genitiuo defensionē. Demosth. ὑπὲρ πόλεως πρᾶττοντά τι δ' ἔστι πόλεως ἡθ' ὅμοιο μέωσι. Pro defendēda ciuitate qui agere aliquid uult, cum ciuitatis morem necesse est sequi. Virg.

4. Aen.

E S

Nec

Nec super ipse sua molitur laude laborum.

Horat. in Carm.

Mittere civiles super urbe curas. Materiam, ὑπὲρ εὐσεβείας ἢ ἀλάφῃ ἢ μάκροσιν
ve, de pietate. Votum, ut in basi statue Imp. Com
modi Romae, ὑπὲρ σωτηρίας ἢ διαμονῆς τῆς κυ
ρίως ἀντιογατάτος, pro salute et perpetuitate
Domini Imperatoris. Causam, ὑπὲρ σκιάς ὄντος,
de asini umbra. Tempus, ὑπὲρ οἴνου πόλεμος.

Horatius:

Cum Lapithis rixa super mero
Debellata.

Super mero, id est, inter bibendum. Locum supe
riorem, ὑπὲρ κεφαλῆς, quomodo Virgil.
Supra caput astitit imber.

Vltionem. Demostenes: ἅμα τῆ τε πόλις βοήθ
ῆς ὀρέσθαι, ἢ δ' ἰκλῆν ὑπὲρ αὐτοῖ λαβῆν. Si
mul et urbi auxilium ferendum censet, et pœnas
de hoste poscendas.

Aeneid.

Pœnas inimico à fratre recepi.

Cum accusatiuo, supra. Demost. μανία ὅτι ὁ
ὑπὲρ δ' ἄνα μίρτι ποιεῖν, insania est supra aires
aliquid audere.

Locum, ὑπὲρ τῶν δεξιῶν μακροδορία, Tempo
pus, ὑπὲρ τὰ βρατεῦσιν μακροδορία, qui su
mptis

pra militiae annos est, hoc est, emeritus.

In compositione significat defensionē, ὑπὲρ ἑχομαι, accedo optis ferendae causa: ὑπὲρ ἀσπίζω, defendo: augmentum, ὑπὲρ ἀγαθῶν perditē anno, ὑπὲρ μαίνομαι nimis insanio: imitationem deprauatam, ὑπὲρ ἐκπέμπω supra emitto, de malo teli iactu, ὑπὲρ ἀττικίζω ineptē Atticos imitor.

CUM GENITIVO, DATIVO,
accusatiuo.

ΠΡΟΣ.

Cum genitiuo motum exprimit à persona, πρὸς θεῶν τ' ἀγαθὰ, id est, πρὸς ἀθεῶν. Motum de loco, ἔπεσε φλόξ πρὸς οὐρανῶν, flamma de caelo cecidit. Officiu, ὄν πρὸς φιλοσόφου φιλοσόφῳ. Originem: Aeschil. ἐλεύθερον πρὸς πατρὸς καὶ μητρὸς, ab utroq; parente liberum. Praesentiam, πρὸς τε θεῶν μακάρων, πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων: Coram dijs beatis, et coram mortalibus hominibus. Iuramento seruit, unde uox illa Socratis: πρὸς θεῶν δ' ὅτε μοι κῆναον, per deos cicutā mihi porrigite.

Cum datiuo, habitum, εἰμι πρὸς τῶν δ' ε, in hoc sum. Causam adiuantem, πρὸς τῶν ἰματίων ἀργυρίου, cum ueste pecuniam. Vicinitatem, πρὸς τοῖς ποσί, ante pedes.

Cum accusatiuo, motum ad aliquid πρὸς τὸ δ' αἰα

δικασίριον, ad tribunal. Quietem in loco, πρὸς
 σῆμα μηδ' ἄς κλαίῃς, ad nouercae tumulum la-
 mentaris. Virg. 8. Aen. Famulasq; ad lumina lon-
 go Exercet penso. imitationem, πρὸς αὐλῶν
 ἄδ' ἦ, ad iibiam canere.

Idem 7.

Ad uocem raptis concurrunt undiq; telis.

Contentionem, ἄνοπλοι πρὸς ὤπλισ μύδ' ἢ, ἢ
 πεζοὶ πρὸς ἵππ' ἔς, inermes contra armatos, &
 pedices aduersus equites. idem 2. Aeneid.

Clypeosq; ad tela sinistris

Proteēti obiciunt:

Id est, contra tela. Permutationē, βίον πρὸς κέρ-
 δ' ἢ κατὰ δ' ἄτ' ἔδ' ἢ, μετὰ lucro permittare. Respon-
 sionem, οὐκ οἶδ' ἄ, ὅ, τι χεῖρ πρὸς ταῦτα λέγῃ,
 quid ad haec dicā, ignoro. Comparationē, ὡς τὰ
 δ' ὕο πρὸς τὰ τέσσαρα, οὕτω ἢ τὰ τέσσαρα πρὸς
 τὰ ὀκτώ. Caussam, πρὸς χάριμ δ' ἢ ἄξῃ, πρὸς ἄξ-
 γύριον διαλέγεσθ'. Sumitur etiam cum suo casu
 aduerbialiter. πρὸς βίον. i. βιαίως: πρὸς ἀκρίβει-
 αν, id est, ἀκριβῶς. Vt Latini ad summum, ad ex-
 tremum dicimus. Dicitur etiam, πρὸς δ' ὕναμιμ,
 pro ἡτ' ἢ, pro uiribus, ἢ πρὸς σ' ἢ λαμβάνο, pro
 πρ' ἄ. ut Publius, Bonum ad uirum citò noritur
 iracundia: pro, apud bonum uirum.

Virg. 1. Aeneid.

Prima

PRAEPOSITIONE. 77

Prima quod ad Troiam pro caris gesserat Ad
gls. Ouid. de Arte:

Proximus ad dominā nullo prohibente sedeto.

In compositione auget, προσπάχω uehemen-
ter afficio, προσωαξέφω inedia reficio, uerbū
medium: diminuit, προσάπτομαι, leuiter attin-
go, προσφάνω, idem: notat uicinitatem, προσχω-
ρῶ accedo, προσέχω attendo: adiectionē, προσ-
οικοδομέω super aedifico, προσεπεξεργάζομαι,
ad opus aliquod semper adijcio.

ΠΑΡΑ.

Cum genitiuo μοιῦ uel à persona, παρὰ δίδασ-
κάλῃ ἐποσήμε, à præceptore scientia: uel à re,
παρὰ ἡδονῆς λύπη, à uoluptate dolor: uel à loco,
sed poëticè: Hom. παρὰ νηῶν ἀνιόντε, pro ἀπὸ. παρὸς
enim ἔσ' παρὰ, propriè de personis, ἔσ' ἀπὸ de
loco dicuntur. Excellentiam, παρὰ πάντων τυγα-
χάνει, præ omnibus excellit. Contrarium, οὐδὲρ
παρὰ λόγῃ ποιεῖ σοφός, nihil præter rationem
agit sapiens.

Cum datiuo uicinitatē uel rei extra nos posita
seu externæ, ut παρὰ τοῖς δούλοισι κοιμάσθαι,
Aristophanes, propter uel apud seruos dormire:
uel rei non externæ. Herodot. οὐτὸ παρ' ἐμοῦ
ἔ' ὄνομα τὸτο δίκαιός ἐστι φέρεσθαι, hic mea sen-
tentia hoc nomine merito appellari debet. Signifi-
ficat

ficat igitur plerunq; rem animatam. De re non animata, ut de loco. Theocritus: πρὸς ἁρωμαῶν, sed poëtice. De tempore. Sopb. ἐν δ' ἰπνοῖς παρ' οἴκῳ, id est (ut Terentius:)

In uino, Pro inter bibendum.

Cum accusatiuo motum ad aliquid, πρὸς ἁρωμαῶν, εἰδ' ἁ ἔρχομαι, uenio ad patriam. Commemorationem in loco, παρ' οἴκῳ ἔειπ' αἰθριοκοιτῆρ, quo modo Tibullus:

Ad riuos prætereuntis aquæ.

Vel in re aliqua, πρὸς τὰ μαθηματικὰ σῶς δ' ἄρ' ἔρ, in studijs mathematicis uersari. Causam, πρὸς δ' εὐζῶν, κλέθ, id est, δία. Contrarium, παρὰ πάντα τὰ δίκαια. Tempus, πρὸς δ' ἔπεινον. Demosth. οὐ πρὸς μικρόν, parum absuit.

In compositione mirè uariat. Modò enim auget, ut πρὸς ἄτολμθ' audax: modò minuit, πρὸς ἁ βλέπω malè uideo, cæcutio. πρὸς ἁ ἔφομαι tenuiter alor: significat dolum, πρὸς ἁ ἔρισκω, callidè cōmentor, πρὸς ἁ κύνω limis aspicio, ut lasciuæ solent: comparationē, πρὸς ἁ βάλλω, πρὸς ἁ ἐξείάζω, confro: societatem, πρὸς ἁ δ' ἠσέω, sum potestatis equalis, πρὸς ἁ πολαύω fructum simul capio: contrarium, πρὸς ἁ νόμθ' iniquus, πρὸς ἁ νοία insania: fallaciam, πρὸς ἁ λογιζέωδ' captioso sermone uti, πρὸς ἁ πρὸς βεύεωδ' falsam legationē obire: prope
uel

PRÆPOSITIONE. 79

vel circum, πρὸς ἀκολουθεῖν proxime sequor, πρὸς ἀ-
τεχίξω muro circumdo.

ΕΠΙ.

Cum genitiuo positum in re significat, θεὸς θεο-
λοντ' ἢ καὶ ἐπὶ ῥήσιν πλείοις: Deo uolente in
uimine nauigaueris. Tempus, ἐπὶ κύρσ πρὸς ὧν
πρῶτον βασιλεύοντ', tempore Cyri. Motum
ad locum: πορεύομαι ἐπ' ἀγορᾶς eo in concio-
nem: in loco, ὄνκ ἀναβαδ' ὄν, ἀλλὰ κελιμύαι
ἐπὶ τῆ γῆς, non ascendendo, sed in terram stra-
te. Caussam, οἱ ἐπὶ τῆ ἡδ' ὄνῃς πάντα ποιῶντες,
qui uoluptatis gratia faciunt omnia. Proximi-
tatem, ἐπὶ τῆ ὁδ' ὄ, propè uiam. Dignitatem, ὁ
ἐπὶ πάντων θεός: Qui suprà omnes est Deus: οἱ
ἐπ' ἀξιώσεως, qui sunt in dignitate. Ordinem.
Arrian. τοὺς ὑπασπιστὰς διαβαίνειν εἰς ποτα-
μὸν ἐκέλευσε, καὶ ἐπὶ τῶν τὰς τάξεις τῶν
μακεδόνων, Satellites iuxta fluium iussit des-
cendere, ἔ post hos sequi ordines Macedonum.
Consensum, ἐπὶ τῆ αὐτῆς γενέσθαι γνώμης, in
eadem esse sententia.

Cum datiuo caussam finalem, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν
τοῖς χερσίν τὰ ὑπάρχοντα ἀποβαλόντων, salua-
tis caussa suborta tempestate facultates in mare
proijcere. Potestatem, Ἰσοκ. τῶν δ' ἡγεμονίας ἔχοντες,
ἢ τῶν ἐπ' αὐταῖς ὄντων, principes et qui sub ipsa-

rum

rum sunt imperio. Excellentiam οἱ ἐπὶ τοῖς παισὶ
σιν, qui praesunt pueris, magistri, seu pedagogi.
Tempus, ἐπ' ἡματι δακρύσαντες, ultra diē la-
chrymantēs. Locum, ἐπὶ τῆ μιλήτῳ λάσκη νῆ-
σός κείται. Adiectionē. Phocil. μηδὲ γάμῳ γά-
μορ ἄλλορ ἄγης, ἐπὶ πῆματι πῆμα.

Ne tēdas addas tēdis, contraria damnis.

Contrarium, ἐπὶ τῷ δῆμῳ contra populum,
apud Aristoph. Item post, ἐπὶ τῶτοῖς, post haec.

Cum Accusatio motum ad aliquid. Plato ἐπὶ
τοὺς ἵππους, καὶ ἐπὶ τοὺς τῶτων διδασκάλους
φοῖῶσι. Tempus, ἐπὶ χρόνον, ad tēpus, aliquā-
diu. Societatem, οἱ ἐπὶ δῦ ἀντίγονορ, Antigoni
comitatus. Vim, Callimachus in hymno Dianae,
βάλλε κακούς ἐπὶ δῆρας, inuade noxia anima-
lia. Locū, Hom. ἐπ' ἐνρέα νῶτα θαλάσσης. Theoc-
cr. πλατῆα δὲ ῥίς ἐπὶ χεῖλη, Latus supra labra
nasus, de Polyphemo.

In cōpositione significat impositionem, ἐπιπ-
πίπῳ supervenio, ἐπιπλέω, naui inuado: impo-
tum, ἐπιχρῆέω, ἐπιζῆγυμι, incurro, irruo: in-
gressum, ἐπιδράμω ingredior, ἐπικυμαίνω, ir-
ruo: augmentū, ἐπικρατέω praepolleo, ἐπιχρ-
μάζω, hyemem duro: tarditatem, ἐπιμαυδάνω
sero addisco, ἐπιμηδεύομαι post factum cōsulo:
aptitudinem, ἐπιχηματίζω adfingo, ἐπισωά-

πίω

πρω *adapto.*

ΠΕΡΙ.

Cum genitivo materiã. πρὶ μεταλλικῶν γραφῶν
 ὁ Γεώργιος. *Finem,* πρὶ ὧν οἱ σύμμαχοι φασὶν
 ἀδικεῖσθαι, *quarum rerū gratia socij aiunt se in-*
juriam adfici. *Contentionem.* Euripid. in Helena:
 ἄλλοι τρεῖς θεαὶ κάλλος πρὶ, ἰδ' αἰορεῖς κούρῳ
 να.

Martialis:

Non est illi mihi de tribus cabellis.

Aestimationē. Plato: θεοί, οὓς ἄν πρὶ πλείστα
 ποιῶντες, δ' ἄλλον ἀπαλλάττεισιν τῷ ζῴῳ. *Dij, quos*
plurimi faciunt, eos citò ex hac vite miseria eri-
piunt. Homer. πρὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλω. *Dea-*
ensionem, ἀμύνεσθαι πρὶ πάτρης, *pro patria pro-*
pugnare.

Cum dativo causam. Hom. δ' ἔδοικα πρὶ ξανῆ
 δῶ μενελάω. *Remunerationem.* Idem: πρὶ γούρ
 σφίσι δ' ὤκερ Ἀθίνης ἔργα ἐπίστασθαι πρὶ καλλῆα.
Sed hic casus præpositionis huius magis poëticus
est quàm oratorius.

Cū accusativo personã. Demosthenes: πρὶ αὐτῶν
 δ' ἔχει μίμους γελοίων, καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ἀσ-
 μάτων: *Secū trahit ridiculos mimos, et obscenos*
poëtas: de Philippo rege. *Habitum,* πρὶ τὰ φοβε-
 ρὰ ἢ ἀνδρεία, *in rebus formidolosis versatur for-*
titudo. *Locum,* πρὶ τὰ ἀρχαῖα οἱ ἔφηβοι πρὶ σῶν
 κοιμῶνται;

F

κοιμῶνται;

82. REGVLAE DE

κοιμῶνται, ad principum palatia Persarum adol-
 lescentes excubant. Τῆρος, πρὶ ὥρου ἑκτῶ, cir-
 ca horam sextam. Tractationem rei, ut τὰ πρὶ τῆς
 δευτέρας, sacrificia et cultus diuini. Vicinitatem, πρὶ
 τῶν ἀλεξανδρείων, prope uel iuxta Alexandria.
 Causam, πρὶ πολιτείαν, propter rempublicam.

In compositione habet augmentationem, πρὶς
 δαμῆος per timidus, πρὶ καλλῆος per pulcher: signi-
 ficat circuitum, πρὶ βάλλειν circumijcere, πρὶ στρα-
 τοπεδεύειν exercitu circundare uel obsidere:
 excellentiam, ut πρὶ εἶμι, πρὶ γίνομαι anteo,
 presto.

ΑΜΦΙ.

Cum genitiuo materiam. Pind. ὅστι δ' ἀνδρῶν
 φάμεν εἰκόσ ἀμφὶ δαιμόνων καλά, Decet ho-
 minem honesta de dijs loqui.

Cum datiuo, poëtice. Hom. ἀλλὰ μοὶ ἀμφ' ὅς
 δ' υἱὸς δαίφρονι δαίετ' ἦτορ.

Cum accusatiuo, οἱ ἀμφὶ πρῖαμορ, pro fami-
 liaribus Priami. Item circiter, ἀμφὶ τὰς δώδεκα
 καμυριάδας, circiter centum et uiginti millia.

In compositione significat complexum, ἀμ-
 φιβάλλω complector. Dubitationem, ἀμφιδό-
 ξῶ in utramq; partem pendeo. Sed ut eiusdem si-
 gnificationis sunt πρὶ ἑ ἀμφὶ, ita πρὶ magis est
 in usu, ἑ utraq; interdum simul in compositione

coniun-

PRÆPOSITIONE. §3

coniungitur, unde ὁμοιοσύντακτοι à Lascari
appellantur. Homerus: οὐ οἱ χάρις ἀμφὶ πρῆξις
φετῆ ἐπέεσι.

ΥΠΟ.

Cum genitiuo significat motū de persona, ὑπὲρ
τῶν ἀγαθῶν τιμῶμεν, à bonis honoratus.
Causā, ὑπὲρ αἰδῶς ἐπικαλύπτω τὴν γνώμην,
præ pudore animi occultans sententiā. Tegumē-
tum, ὑπὲρ χιτῶνος ἔχει, sub tunica, uel intra tuni-
cas habet. Aristophan. in Vesps: ὑπὲρ τῶν τοξομα-
τῶν οὐκ ἔμειδ' ἔμειδ' οὐρανόν. Apud Poetas pro
μετὰ accipitur. Hom. δ' αἰδῶν ὑπὲρ λαμπομε-
νάων. Pind. ὑπὲρ ποικιλοφόρμιγγ' αἰοιδῶς.

Cum datiuo subiectionem, ὑπὲρ τοῦ διδασκάλου,
sub præceptore. Situm in loco, ὑπὲρ δένδρου
κῆτι, sub arbore recubat.

Cum accusatiuo locum, τὰ ὑπὲρ σελήνῳ πάν-
τα ἐν μετέωρα, quæ sub lunari globo sunt, oīa
mutationi obnoxia. Herodianus in uita Seueri:
δριμύτεροι πρὸς τὰς ἐννοίας οἱ ὑπὲρ τὴν ἀνατο-
λὴν ἀνδρωποι. Acerrius ingenijs, homines ad
orientem, sunt præditi. Tempus, ὑπὲρ τὴν ἑω, sub
auroram. Personam, μαθητῆς ὢν, ὑπὲρ τοῦ διδασ-
καλοῦ ἴδι, Discipulus cum sis, subditus præce-
ptori esto.

In compositione significat diminutionē, ὑπο-

φείδω,

Δείδω, subuereor, ὑποσέλλω subticeo: infidias
 ἔπρονέομαι defraudo, ὑφραγπάζω furtim rapio:
 improbitatem materiae, ὑπόχρυσος aurum neo-
 quam, ὑπόχαλκος aes adulterinum & impro-
 bium: recursum, unde uerbum medicum, ὑποτρο-
 πιάζω in morbum rursus incido.

REGVLAE GENERALES.

I.

Præpositiones cum uerbis compositæ, si reti-
 nent suam significationem, retinent etiã plerun-
 que casus, ut in uerbo admonuimus: ἀποφεύγω
 τῷ πολέμῳ, σωοικῶ τῆ γυναικί, ὑπδέχωμαι
 κεφαλῆς τῶν χεῖρῶν.

II.

A' præpositionibus quoque facta aduerbia ca-
 sus originis suæ retinere diximus, ut ἔξω τῆ οἰ-
 κίας, κάτω χθονός.

III.

Postponuntur interdum casibus suis præposi-
 tiones: ut εἰρήνης πρὶ, τεθυνηκότων ὑπέρ. Illa au-
 tem poetica sunt, κακῶν δέ, & ἀρτέμιδι ξύρ.
 Vt & illud Virgilij:

Inijciunt ipsis ex uincula fertis.

IIII.

Nonnunquam geminantur uel eadē. Aristop.
 in Cōcionatricib': οὐ γὰρ ἐν νέαις δ' σοφὸν ἔνεστι,

ἀλλὰ.

PRAEPOSITIONE. 85

ἄλλ' ἐν ταῖς πεπεύροις: *vel diuerſe*, Eurip. εἰς ὄμ-
ματ' ἐννυφωδῶς εμβλέψαι γλυκὺ.

V.

Interdum omittuntur: ut ὦν ἑπαδερ ὄργυλῶ
ἔχει pro ὑπέρ ὦν.

VI.

*Eleganter in medio ſubſtantiuī & adiectiuī
nominis ponuntur, ut in illis Homericis exēplis*:
πηγῆς ἐπὶ κηφιασ οἴο, μάχη ἐνὶ κυδριανεῖρη, νηῶν
ἄρ καὶ κλισιάων.

VII.

*Præpoſitiones cum ſuis caſibus loco nominum
ponuntur præpoſito articulo: quod ſuprà multis
exemplis de articulo declaratum eſt.*

VIII.

*Translato in priorē accentu nō amplius præ-
poſitiones ſunt, ſed uerba fiunt. Theog. ὄσις ἀνῆς
διαβάς ἐν προμάχοισι μ' ἐνι, pro ἐνεσι. Hom. χα-
λεπὴ δὲ δεῦ ὠλ μῆνις, pro ἐπεσι. Idem: οἱ πάρα
κῆνος ἄρης, pro πάρεσι. Soph. ἄλλ' ἀνα δὲ ἐδ' ῥα
νωρ, ἀνάσθηι. Tale uolunt eſſe Latini Gramma-
tici illud Virg. Nec fuga iā ſuper ulla pericli.
pro ſupereſt: & eius imitatoris Siliij:*

Saucius baud illi comitum ſuper unus.

IX.

Vna quoq; πῆρι, mutato accentu, uim habet

F 3

aduero

aduerbij. Hom. τυδ εἰδ' η, πέρη μὲν πολέμῳ ἐνί,
 κάρτερός εἰσι. Hesio. πάντων πέρη μῆδεα εἰδ' ὄς.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣ

ΜΟΥ.

DE CONIUNCTIONE.

Coniunctionis est proprium similes cōiun-
 gere orationis partes, ut nomen nomini,
 uerbum uerbo: & gemina partium accidentia, ut
 casum casui, modum modo. hoc mutari potest uel
 elegantiae causa, uel carminis, sed maxime car-
 minis. Quod ut omnes intelligant, Latins exem-
 plis declarabimus.

Ouidius:

Nec tibi turpe puta crinē, ut Phylleia mater,
 Soluere, & effusis colla reflecte comis.

Rectius enim fuisset, Nec tibi turpe puta soluere
 & reflectere. Idem:

Tecta repēte quati, pinguesq; ardere uidētur
 Lampades, & rutilis collucent ignibus aedes:
 Falsaq; seuarum simulacra ululare ferarum.

In hoc exemplo principio & fini non respondet
 medium, nisi scribas collucere, pro collucēt, quod
 fieri uetant codices uetusti, & similia apud eun-
 dem poētā exempla.

II.

Coniunctiones cōsociationem habent cum ad-
 uerbis,

uerbijs, & inter se ipse mutuò connectuntur, unde ἀναφορικοί, uel ἐπακολουθητικοί σύνδεσμοι dicuntur, uel quando altera respondet alteri, ut: μὲν & δὲ. Isocrat. βραδέως μὲν οὐκ ἔτι γίνεσθαι, γενόμενός δὲ πειρῶν διαμύησθαι. Vel quando una bis ponitur, ut:

1. In affirmatiuis. Hesiod. κῆ κεραμεύς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτωρ.

2. In negatiuis. Isocr. μήτε μετὰ βλάβης πειρῶν ἔτι οὐκ ἔτι γίνεσθαι, μήτε ἀπειρῶν εἶναι ἄνευ ἑταίρων θέλει.

3. In distinctiuis. Homer. ἢ Αἴας, ἢ Ἴδουμενεύς, ἢ δὲ οὐδὲν.

III.

Coniunctiones (ut docet Gaza) aut antecedunt, aut collocantur in medio, aut consequuntur. Antecedunt autem & consequuntur uel orationem, uel dictionem, uel utrunq; hoc est, ἢ δὲ λόγῳ, ἢ τῷ λέγειν, ἢ ἀμφοτέρῳ.

ANTECEDUNT

Orationem, ἀτὰρ uel αὐτὰρ, statim in initio posita. Item ἦτοι, quando μὲν significat: uel paulò post initium posita, ut μὲν & γὰρ.

Dictionem, ut τε & καὶ, νύκτας, τε καὶ ἡμέρας: item ἄρα, cum dubitationem significat: praeterea ἀλλὰ & ἀλλὰ μὲν. Vtrunq; ut quae appellantur causales: γὰρ, tamen excepta.

In oratione ἀλλά, ὁμως, καίπερ, & alia. quae
ἐν πρῶτα κολοθίαισιν habent alterius antecedentis, ut
ἀλλά καὶ, sed etiam: concomitatur οὐ μόνον non
solum. Coniunctionem οὕτως, antecedit ὡς πρῶτα.

CONSEQUUNTUR

Orationem, ut ἔτι & καὶ, cum antecessit ὁ-
μοίως.

Dictione, ut inclinativae seu ἐγκλιτικαὶ δι-
ετα, τε, κεν, κε, γε, πρῶτα. Itē πρῶτα πληρωμάτων,
seu expletivae δὴ, πῶς, τοί, ποτέ & his similes.

Utrunq; ut δέ, quoties μὲν sequitur.

ANTECEDUNT ET CON-

sequuntur

Quae sententiam aliquam cōtinuant et persi-
ciunt. Quod si antecedunt, tum id rectè fit et ordi-
ne. εἰπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ κτλ πέρ
ψη ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τε
λέσῃ. Sin cōsequuntur, tum id fit naturae ordine
inverso, nempe cum ratio, quae praeponi debet, in
oratione postponitur, ἢ λεν γηθήσαι πρῶτα μὲν
πρῶτα μοιότε παιδες, Ἀλλοίτε τρῶες μεγάκην
κεχαροίατο θυμῶ, Εἰ σφῶν τὰς δὲ πάντα πι-
δοίατο μαρναμῶσιν. Verum de nulla orationis
parte praecipere difficilius est, quā de collocatio-
ne et usu cōiunctionum: neq; frustra ad Theode-

sten

Et en Aristoteles collationem particularum $\nu\alpha\lambda\lambda\alpha$
 $\xi\alpha\upsilon\tau\alpha$ πὸ δ' οὐσίῃ inter primum elegātis orationis
 munus recensuit. Quamobrem lectione potius et
 obseruatione, quàm numero et multitudine præ
 ceptorum, illarum cognitio erit comparanda.

REGVLARVM EXA-
 MINATIO.

CVM neque sine exēplis conferant aliquid
 præcepta, neq; exēpla nisi apta sint, et cō-
 mode præceptis adhibeātur, intelligi possint: pla-
 cuit post præceptorū tractationem, etiā quo mo-
 do exempla in auctōribus accōmodanda sint, bre-
 uiter aperteq; ostendere. Quamuis autem præcep-
 ta eo sine ordine tradita, ijs exemplis illustrata,
 ut nullius scientiam fugere posse uideantur, ta-
 men omnib⁹ prospiciendū ac cōsulendū fuit, maxi-
 meq; ijs, qbus aut magistri nulli sunt, aut nō satis
 idonei atq; exercitati. Quod si quis hac accessiōe
 non eget, is grauari nō potest, quia breuis est: sin
 alicuius studiū plura desiderat, egrē ferre nō de-
 bet, quia hæc ad cognoscendum satis sunt homini
 diligenti. Igitur ad explicationem eorum, que
 dicta sunt, et oratorium siue historicum, et poē-
 ticam simul exemplum adsumamus.

90
 XENOPHON LI-
 BRO PRIMO DE VITA ET
 disciplina Cyri Persarum regis.
 DE DISCIPLINA PVE-
 RORVM.

Ι μὲν δὲ παῖδες εἰς τὰ δι-
 δασκαλεῖα φοιτῶντες, διὰ
 γασσι μαυθάνοντες δικαιο-
 σύνῳ, καὶ λέγουσι ὅτι ἐ-
 πί τοῦτο ἔρχονται, ὥσπερ
 παρ' ἡμῖν, οἱ τὰ γράμμα-
 τα μαθησόμενοι, οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν Διατε-
 λῶσι δὲ πλεῖστον ἡμέρας, Δικάζοντες αὐτοῖς.
 γίγνεται γὰρ δὲ ἐπὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ
 ἐνδ' ἑαυτοῖς, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς, καὶ ἀρπα-
 γῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ κακολογίας, καὶ
 ἄλλων οἴωμαι εἰκόσ. οὐ δ' ἄν γινώσι τ' ἄνω τὴν ἀδ-
 κῶντας, τιμωρῶνται. κολάζουσι δὲ καὶ οὐς ἄν ἀ-
 δικῶς ἐγκαλῶντας εὐρίσκωσι. Δικάζουσι δὲ ἐπὶ
 ἐγκλήματι Θ', οὐ ἔνεκα ἄνθρωποι μισῶσι ἀλ-
 λήλους μάλισα. Δικάζοντες δὲ οὐχ ἡκιστα ἀχαρισ-
 τίας, καὶ ὅν ἄν γινώσι δ' ἀνάμενον μὲν χάριμα ἀ-
 ποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολάζουσι τ' ἄ-
 νο ἰσχυρῶς. οἴοντες γὰρ τ' ἄχαριστος, καὶ πρὸ θεοῦ
 ἔμ μάλισα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ πρὸ γονέας, ἐπὶ πα-
 τέρων,

πρίδα, καὶ θίλας. ἔπειθ' δὲ δοκεῖ μάλιστ' ἡ
 ἀχαρισία, ἢ ἀναιοχυντία. καὶ γὰρ αὕτη μέγιστη
 δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμών. Δι-
 δάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας, καὶ σωφροσύνην μὲν
 γὰρ δὲ συμβάλλεται, εἰς δὲ μανθάνειν σωφρονῶν
 αὐτ' ὅτι καὶ τ' ἡγεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶ-
 σαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. Διδάσκουσι
 δὲ αὐτ' ἡγεσβυτέρους τοῖς ἄρχουσι: μέγα δὲ
 καὶ εἰς τὸτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσιν τ' ἡγεσ-
 βυτέρους καὶ παιδομύους τοῖς ἄρχουσι ἰσχυ-
 ρῶς.

Διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρὸς
 καὶ ποτῆ: μέγα δὲ καὶ εἰς τὸτο συμβάλλεται,
 ὅτι ὁρῶσιν τ' ἡγεσβυτέρους οὐ πρόθεον ἀπίον-
 τας γαστρὸς ἕνεκα, πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες,
 καὶ ὅτι οὐ πρὸ ἀμνησίου τὸν οἱ παῖδες, ἀλλὰ
 πρὸ ἀφῶσιν διδασκάλω, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημή-
 νωσι. φέρουσι δὲ οἰκοδομῆ, σῖτα, μὲν ἄρτους ὄψου
 δὲ, κάρδαμοι: πιεῖν δὲ, ἢ μὲν τις διψῆ, κώθωνα, ὡς
 ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρῦσα αὐτῶν. Εἰ δὲ τις αὐτ' ὀϊε-
 ται, ἢ ἐπιψῆ ἀκρόως, ὅτι κάρδαμοι μόνον ἔχω-
 σιν ἐπὶ τῶν σίτων: ἢ πίνῃ ἀκρόως, ὅταν ὑδὼρ πί-
 νωσιν, ἀναμνησθήτω, πῶς ἡδὲ ὑμῶν μάζα.

Εἰ ἄρτι πεινῶντι φαγῆν, πῶς δὲ

ἡδὲ ὑδὼρ, διψῶντι

πιεῖν.

QVO.

hæc est sententia.

PVeri itaq; missi à parentibus in ludum, in discenda iustitia toti occupantur: neque enim infrequentiores ibi puerorum esse coetus dicuntur, quàm nostrorum hominum primas literas in scholis discantium. Magistri autem puerorum in dirimendis ipsorum litibus bonam diei partem consumunt: non minus enim inter puerum quàm inter adultos, de furto, de rapinis, de iniuria, de insidijs, de cõuitijs, & de similibus, ut fieri solet, criminibus cõtrouersie oriuntur. Quod si quẽ in horum aliquo deliquisse reprehenderint, eum pœna adficiunt, neq; calumnias aut delationẽ falsam impunitam esse sinunt: maximum autem illi delicto supplicium cõstituunt, quod dissolutis amicitijs odiorum causas inter homines excitat. Neq; sanẽ in minimis habent culpã ingrati-
tutis: nam si cui facultas remunerãdi officij fuit, eamq; nõ arripuisse uisus est, in eum exquisito pœne genere animaduertunt. Persuasissimum enim illis est, homines ingratos & deorum, & parẽtũ, & patrie, atq; amicorum omnẽ planẽ cogitationem & curã abiēcisse, cõcomitari autẽ ingrati-
tudinem solet etiã impudentia, quæ quidem ad omne turpe facinus dux & auctor esse perhibetur.

tur. Docent item pueros temperantiam: plurimum autem ad id studium cōfert exemplū senum, quos totos dies intuentur sobrie temperatēq; uiuere. Tradunt deinceps ipsis praecepta obediendi magistratibus: neq; sanē paruum ad eam rem momentum adfert, quod senes ipsos uident summa obseruantia magistratibus parere.

Postremo continentiam tam in cibo, quam in potu exercent: maximeq; eam disciplinam promouet, primum quod seniores cernunt non prius uentris explendi causa abire, quam à superioribus dimissi: deinde quod non in matrum edibus, sed apud praeceptores cibum pueri capiunt, idq; uoluntate atq; concessu senum. Ipsi autem domo secum efferunt in cibum panes: in obsonium nasturtium. Et si quis bibere siti cogatur, ad aquam ē profluente hauriendam poculum adportat. Quod si quis ipsos arbitretur, aut uesci iniucundius, quod ad panē nihil praefer nasturtium adhibeāt: aut iniucundius bibere, quod aquam potent: is ita secum cogitet, quam dulcis sit panis ater et cibarius ei, qui esuriens edat: quamq; grata et iucunda aqua, si quis bibat sitiens.

Οἱ παῖδες. παῖδες φοιτῶντες.)

Articulos, participia, nomina adiectiua sulo substantiuis genere, numero, et casu respondere, notum

notum est, & eam præceptionem ideo in regulis
omissimus. Puerum enim, cui Græcam linguam tra-
dimus, in Latinis præceptis nonnihil uolumus
esse exercitatum, ut peruulgata illa teneat maxio-
meq; cõmunia: quale hoc est, quod iam diximus.
Illam autem rationem interdum à poëtis uaria-
ri, interdum figura immutari, ex prima iam re-
gula de adiectiuis discere poterit.

Οἱ μὲν δὲ παῖδες:)

μὲν δὲ antecedunt orationem. 87. & ex sua
periore sententia aliquid inferunt.

εἰς τὰ δὲ διδασκαλεῖα φοιτῶντες:)

Participium φοιτῶντες regit accusatiuum cū
præpositione, εἰς τὰ διδασκαλεῖα, quia signifi-
cat motum ad locum. Pueri adsuesfaciendi sunt, ut
nō tantum regulas recitare sciant, sed ut ad præ-
cepta ipsam orationem, quæ à magistro præpo-
nitur, hoc modo applicare discant.

Διάγροσι μαυθάνοντες δικαιοσύνην:)

Sensus est: pueri agunt discentes iustitiã, id est
pueri discenda iustitia occupãtur. Verbum δὲ διάγρο-
σι regit à fronte nominatiuum, οἱ παῖδες, quia
personale est. 22. Deinde alterum à tergo, μα-
υθάνοντες, quia uim habet uerbi substantiui, mo-
dumq; significat. 23. Postremò accusatiuum δὲ δι-
καιοσύνην, quia actionem significat. 29.

διάγροσι

Διάγροι, καὶ λέγροι:)

Coniunctio, καὶ, uerbum uerbo coniungit eodem modo & tempore.

ἐπὶ τῷτο ἔρχοντι:)

Accusatiuus cum prepositione est uerbi significantis motum ad aliquid, 53. Vel ad rem, ἢ intelligas ἐπὶ τῷτο, id est, ἠὲ δ' μωυθάνειρ δι- καιοσύνλω: uel ad locum, ἢ interpreteris, ἐπὶ δ' διδασκαλῆορ.

παρ' ἡμῖν:)

Apid nos παρὰ cum datiuo, rei animatae. 77.

οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι:)

Participium regit casum sui uerbi, accusatiuum, quia transitiuum est. De accusatiuo horum uerborum, nisi admonitionis egeat, amplius non dicemus.

οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν:)

Substantiua hic sunt duo rerum diuersarum, quorum alterum genitiui casus est, αὐτῶν. Relatiua enim pro substantiuis, quorum locum occupant, reputari solent, αὐτῶν, ἐντὶ τῶν παίδωρ. Substantiua autem omnia aut eodem casu locantur, aut diuerso. Eodem, cum res easdem significant, hoc est, cum nomen proprium adiungitur suo communi, ut urbs Roma: id tamen apud Græcos uariatur, ut prima regula docuimus. 7. Diuerso,

uerso, cum significant res diuersas, ut cum dici-
mus: *Θίλωρ ἀρετή, πολίτ' ἔννοια, τῷ αὐτῷ ἄρ-
χοντ' φρόνησις*, sunt optimi & maxime diu-
turni custodes principum. Hoc postremum, in
preceptis non monuimus, nemini enim putauio-
mus esse ignotum.

Διατελῶσι δ' πλείωσι ἡμέρας.)

Multum diei, id est, bonam diei partem, τῷ
πλείωσι ἡμέρας. Adiectiua casum nominis sub-
stantiui sibi respondentem permutant eleganter
genitiuo, & neutro genere, ut docet secunda de
adiectiuis regula. II.

Hoc imitati sunt Latini.

Ouidius:

Quantum animis erroris inest?

Id est, quanti errores insunt, ita dicimus, Pluri-
mum laboris requiritur ad profectum, id est, plu-
rimus labor.

δικάζοντες αὐτοῖς.)

Ius dicentes ipsis. Participium post se habet
datiuum communē. 51. Proprius enim casus uer-
borum iudicandi genitiuus est, ut paulo post, δι-
κάζοντι ἀχαρισίας. 26.

γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ.)

Oritur pueris, uel inter pueros. Verbum γίγνεται
cū datiuo inter impersonalia numerauimus. 58.

πρὸς

πρὸς ἀλλήλους:)

πρὸς cū accusatiuo inter cætera significat cō-
tentionem, ut πρὸς κέντρον cōtra stimulum. 76.

πρὸς ἀλλήλους reddere ad uerbum non possumus,
dicimus autem mutuō, uel inuicem, uel inter se.

Terent. Video inter se amare. φιλεῖν ἀλλήλους.

γίνετ' ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς:)

Nascuntur controuersie furti, pro γίνοντ'.

Nominatiuus pluralis conseruitur cum uerbo sin-
gulari usitato more Græcorum. 15. Sunt prætea

rea duo substantiua hic res diuersas notantia,

quorum alterum genitiui casus est, κλοπῆς.

καὶ ἄλλω, οἴου:)

Duo adiectiua, quorum alterum substantiue
ponitur, relato priore uerbo ἐγκλημάτων, que
conueniunt genere neutro, casu genitiuo, plurali
numero.

εἰκός:)

Ponitur, ut dicunt, ὕλικῶς materialiter, et est
ἐλλειπτικόν, pro ὡς εἰκός, ut solet, ut par est.

οὓς δ' ἄμ γνῶσι:)

Verbum, γνῶσι à frōte nominatiuum, sed quī
sensu percipitur. 7. à tergo accusatiuum habet.

τῶν τι ἀδικούντας:)

Participiū, ἀδικούντας, notus casus est, sed ad-
iectiuum τι genitiuo iungitur, quia significat

G

partitio

partitionem, ut de casibus adiectiuorum exposuimus, 16. Obseruandum quoq; hoc loco illud est, Græcos uti participijs loco infinitiuorū, τῶν τιμωρῶν, pro τῶν τιμωρῶν, 51. Non autem satis esse debet præceptorum grammaticarum loquendi rationem probasse regula aliqua, uerum etiam utriusq; lingue proprietates & elegantia exponenda est, & qui longius progredi cupiunt pueri, τοῦς ἰδιωτισμοῦς annotare et memorie mandare debent.

τιμωρῶν:))

Hoc uerbum est sine casu positū, quod Græcis frequēs, subintelligitur autē hoc modo: οὗς δ' ἄν γινώσκει τῶν τιμωρῶν, τιμωρῶν, id est, τῶν τιμωρῶν, οὗς γινώσκω, &c. Hoc fit, cum articulus postpositiuus conuertitur in oratione, atq; præponitur. Quod ut exactius intelligas, uide exēplum in ipso præcepto. 57. Meminit eiusdem de Syntaxi Priscianus. Tale est, quod proximē apud Xenophontem sequitur: κολάσσει δὲ καὶ οὗς ἀδικῶς ἐγκαλῶντας εὐρίσκει.

Virgil. in Bucol.

Canto quæ solitus, si quando armenta uocaret
Amphion.

Antecedēs hic omisū, pro, illa canto, quæ solitus
Amphion.

δικά

δικάζουσι δὲ ἐγκλήματ(θ:)

δικάζουσι genitiuum habet casum proprium:
nam uerbum est iudiciorum. 26.

οὐ ἔνεκα:

ἔνεκα inter ea aduerbia recensuimus, quae genitiuo gaudent. 60. Et genitiuo plerunq; postpositur, ut φυλακῆς ἔνεκα, ἔτι τῶ ἐθίξεως ἔνεκα.

ἄνθρωποι μισῶσιν ἀλλήλους μάλα:

Verbum μισῶσιν notos utrinq; casus habet, ἔτι aduerbio etiam augetur eius significatio, μάλα maxima pro maxime, neutrum adiectiuum loco aduerbij. 15. Sic πρῶτα, pro primum.

Lucretius:

Prima leo, postrema draco. Item Terent.

Hodie prima dedit: pro primo.

δικάζουσι δὲ οὐχ ἥκιστα ἀχαρισίας:

Non minima, id est, non minimum uindicant, hoc est, grauiter seuerèq; puniunt ingrati-
tudinem. Aduerbiorum alterum declarat alterum. Ge-
nus loquendi mutuatus xiiij. ad Attic. Cicero:
Nosq; cum multū literæ, tum non minimum Idus
quoq; Martiæ consolentur. De casu proprio uer-
bi δικάζουσι iam diximus. 99.

Δωάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι:

Infinitiuus gaudet appositione nominis adiecti-
ui, de quo locis aliquot in præceptis annota-

nimus. 13 & 48. mille sunt apud Latinos poetas
 exempla, maxime tamē apud Horatium, quo neo-
 ma libentius & crebrius Graecis figuris usus est.

μη ἀποδ' ἰδ' ὄντα δέ:)

Hoc observationis est, μὲν et δέ, mutuo se in
 orationis contextu consequi.

κολάζουσι τὸ τοῖσιν χυρῶς:)

Notus est uerbi casus, cui additur aduerbium,
 quod hoc loco nō qualitatem sed quantitatem signi-
 ficat, ἰχυρῶς fortiter. i. magna & graui poena.

οἷον τῆ γ' τ' ἀχαρίστου ἀμελῶς ἔχει:)

Bina hic uerba sunt, quorum alterum modi est
 infinitiuum: infinitiuū ipsum praecedit accusatiuum,
 qui per nominatiuum resoluitur, τοὺς ἀχαρίστου
 ἔχει, id est, ὅτι ἔχωσιν οἱ ἀχάριστοι. Est enim
 proprius à fronte casus. 22. Postremo expositio-
 nis loco additur aduerbium, id quod in hoc gene-
 re loquendi est necessarium. Nam cum ἔχει uer-
 bum ad utrosq; et animi et corporis habitus refe-
 ratur, addito aduerbio distinguitur, ut cum di-
 co, μαλακῶς ἔχω, ostendo corporis imbecillita-
 tem. ἀμελῶς ἔχω, declaro animi dissolutionem.

καὶ πρὸ θεοῦ ἀμ μάλισα:)

πρὸ cum accusatiuo significat affectionem atq;
 habitum. 81. Ita sequitur καὶ πρὸ γονέας, καὶ πα-
 τρῶν, καὶ φίλων.

ἔπειτα

EXAMINATIO.

101

ἔπειθ' ἢ δοκεῖ μάλιστα τῆ ἀχαρισία, ἢ ἀναί-
σχωτία:)

In hac sententia quæ aperta sunt, omittimus,
contenti illud admonuisse, sequēdi uerba cum da-
tiuo usitatē construi. 27. ἔπειθ' τῆ ἀχαρισία,
sequitur ingratitude. Cicero uerbo sequi in
libris philosophicis aliquoties cum datiuo uti-
tur, Græcos imitatus.

καὶ γὰρ αὕτη μέγιστη δοκεῖ εἶναι ἡγεμῶν:)

καὶ γὰρ antecedit orationem, ut Etenim apud
Latinos. Verbum δοκεῖ duplicē regit nominati-
uum, αὕτη, à fronte, quoniā personale est: μέγιστη
ἡγεμῶν, à tergo, quia uim substantiui uerbi ha-
bet: postrema duo nomina conueniunt casu et num-
mero, et genere foeminino. Ita Cicero in Catone
maiore, naturam optimam rectē uiuendi ducem
appellauit. Virg. I. Aeneid.

Dux foemina facti.

ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρά:)

Ad uanem turpitudinem, ἐπὶ motum ad ali-
quid cum hoc casu significat. 80.

Διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύ-
νῳ:)

Verbum διδάσκουσι geminum regit accusa-
tuum, alterum personæ, τοὺς παῖδας: alterum
rei, σωφροσύνῳ. 41.

ε

ς

μέγα

μέγα δὲ συμβάλλει:))

μέγα adverbialiter, multum conducit, ualde prodest, & nota quantitatem continuatam pro determinata poni.

εἰς δὲ μαωδάνειν σωφρονεῖν αὐτοῦς:))

Ad docendum ipsos temperantiam, ad temperantiae studiū. Tota oratio Graeca est, εἰς δὲ μαωδάνειν αὐτῶν, infinitiuus postus loco gerundij in Dum, ad docere ipsos, id est, ad docendum. 49. Deinde εἰς δὲ μαωδάνειν σωφρονεῖν, ad docere temperare uel moderari, id est, ad docendam temperantiam uel modestiam. Infinitiuus enim quando subijcitur uerbo tanquam casus, etiam pro nomine reputatur. 47.

ὅτι καὶ τῶν πρεσβυτέρων ὁρῶσιν σωφρονῶν διαγούτας:))

Participium loco infinitiui, pro eo quod est, ὅτι καὶ τοῦς πρεσβυτέρων ὁρῶσιν διαγείν. 51. De quo antea quoque dictum est. 98. Paulò post, ὁρῶσι πηδομύως, pro πείθεσθαι.

ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν:))

Per totum diem: inter enim cætera significatæ tempus significat hæc præpositio. 69.

Διδάσκουσι δὲ καὶ αὐτοῦς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἑσχούσι:))

Docent ipsos parere, id est, docent obedientiã

τῶν

τὸν πρῶτον ἀρχίαν ἢ ὑπὸ ἀρχίαν. rursus infinitivus
pro casu subiicitur, πείθεσθαι τοῖς ἀρχέσσι. Ver-
borū parendi est casus proprius, ipse dativus. 29.

διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρός
καὶ ποτῶν.)

Continentes esse cibi & potionis. Adiectiva,
quæ ad cupiditatem referri possunt, uel eius con-
trarium, genitiuum postulāt. 16. Hic per aliquot
uersus eadem dicuntur, quæ repetere non est ne-
cesse, in transferendo autem nos uariè diximus,
quæ Xenophon eodem modo.

οὐ πρόθερον ἀπιόντας γαστρός ἐνεκα, πρὶν ἂν
ἀφώσιν οἱ ἀρχοντες.)

Nihil hic est, de quo nō antea quoq; sit annota-
tum aliquid. Hoc ad elegātie obseruationē per-
tinet, & ad usum particularū, respondere in ora-
tione, & mutuo cōnecti, πρόθερον et πρὶν, & ean-
dem τμήσθαι apud Latinos utitur Cic. ut ad Apa-
rium. Prius ut te conueniam, quam decedas, pro
priusquam. & ad Atticum: Antè puto transmis-
surum, quàm potuerit conueniri, pro antequam.

καὶ ὅτι οὐ πρὸ ἀμῆτις σιτῶντι οἱ παῖδες, ἀλλὰ
πρὸ ἀφώσιν διδασκάλω.)

πρὸ cum datiuo uicinitatem significat, idemq;
datiuus rei est animata. 77. ut apud matrem,

apud præceptorem. Cætera nota sunt.

φέρουσι δὲ οἴκῳ, σίτα μὲν ἄρτος.)

Aduerbij adiectio uerbū exponit, φέρουσι σίτα ἄρτος. Ferunt cibum, panē. duplex accusatiuus rei, quorum alter per appositionē, ut uocant Grāmatici, est adiectus. Eadem ratio est, si addo duplicem accusatiuum personæ, πάνω ἐμέβλασφημῶντα, ἔσ' ἀποκωλύω σὲ προσδραμῶντα: fit enim id explicandi gratia.

πιῆρ δὲ ἥρτις διψῆ, κώδωνα.)

Intelligitur φέρει. Figura à Græcis grāmaticis ἔ interpretibus, quos secutus Asconius Pædianus, dicitur ἀπὸ τοῦ κοινῶς, cum ab uno uerbo plures sententiæ dependent, estq; species τοῦ ζεύγματος. Diximus uerbum, quod cum infinitiuo ponitur, causam τελικῶς significare. 46. ut et hoc loco πιῆρ διψῆ, sitiatur bibere, id est, siti cogatur bibere, hoc est, propter sitim.

ὥς ἀπὸ τοῦ ποταμῶ ἀγύσασθαι.)

Observationis et hoc est, ὥς et ὥσε iungi infinitiuis: de quo in regulis de infinitiuis diximus. 48. Hoc orationis genus nos per aliū modū enunciamus, ut hauriant de flumine aquā, uel ad hauriendā aquā de profluente. Vniuersum particularam usum, quia uariius lateq; patens est, relinquimus curæ præceptorum in admonendo, et in annotando

notando colligendoque; adoleſcētum diligētia. ἀπὸ
 ποταμοῦ ἀρῦσα δὲ dixit, quo modo dicimus: ἀπὸ
 δένδρου κρέμεται, de arbore suspendere: significat
 enim de loco, aut de re, ut ἀπὸ συμβόλων εἶπ-
 νῆν, de symbolis esse, ut loquitur Terentius: ἀπὸ
 ὀλίγων ζῶν, exiguuo uiuere. ut Claudius:

Viuitur exiguo melius.

Plura de hoc in præceptis. 65.

εἰ δέ τις αὐτῷ οἴεται, ἢ ἐοδίαρ.)

*Accusatiuus, αὐτοῦς, regitur à uerbo ἐοδίαρ
 à fronte: quoniam infinitiui modi est. 22.*

ὅτι καὶ ἀμορμόνον.)

*μόνον aduerbialiter, declarandi enim nomi-
 nis causa adhibetur.*

ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ.)

*Adhibeant ad panem, ἐπὶ enim inter cætera
 adiectionem significat. 80.*

ἢ πίνειν ἀκρόως.)

*Coniunctio disiuctiua bis posita: de quo in
 præceptis. 87. Aduerbium uerbo additum hoc lo-
 co ostendit modum, bibere iniucundè.*

ὅταν ὑδὼς πίνωσιν.)

*Verba absoluta uel neutra interdum regunt
 accusatiuum, sed actus sui. 33.*

Ita Ouidius:

Quere nouem cur una uiccs iter isses.

G

5

Et

Et Horatius.

Ire uiam, quam monstrat eques.

ἀναμνησθήτω πῶς ἦδ' ὕμῳ μάλα καὶ ἄστ(Θ:)

Adiectiua neutra modo cum masculinis coniunguntur, ut ἦδ' ὕμῳ ἄστ(Θ:).

Et Virgilius:

Triste lupus stabulis.

Modo cum foemininis, ut ἦδ' ὕμῳ μάλα.

Tibullus:

Nec forma eternum. 3.*Rectam est, quod sequitur, πῶς ἔῃ ἦδ' ὕμῳ ὄσ' ὡς,
διψῶντι πιεῖν.*

EXEMPLVM POETICVM.

MENANDER DE INDIGNO

bonorum uirorum contemptu.

εἴ τις προσελθῶν μοι θεῶν λέγοι κρατῶν,
 ἔπαρ ἀποδάνης αὐδῆς δὲ ἀρχῆς ἔση,
 ἔση δ' ὅ, τι ἄρ βόλη: κύων, πρόβατον, τράγος,
 ἄνθρωπος, ἵππος: διαβιῶναι γὰρ σε δ' εἶ,
 εἰ μαρτυροῦται ὅτι, ὅ, τι βόλη δ' ἐλθῆ:
 ἅπαντα μάλλον εὐθύς εἶπ' ἔμ' ἄρ δοκῶ
 πόρ' με, πλὴν ἀνθρώπων: ἀδ' ἰκῶς εὐτυχῆ,
 κακῶς δὲ πράττει, τὸτο δ' ἔζωον μόνον.
 ὅ κρατῆς ἵππος ἐπιμελεσέραν ἔχῃ
 ἔτις θεραπείαν. ἀγαθὸς δ' ἄρ γλύπη κύων,
 ἐντιμότερος εἶ τῃ κακῶ κινῶς πολὺ.

ἔλεκ

ἄλεκ τρύωμ γενναῖοι ἐν ἑτέροις τροφῇ
 ὄσιμ. ὅδ' ἀγεννῆς καὶ δ' ἐδ' ἰε δ' κρείττονα.
 ἄνδρωπιοῖ ἐὰμ ἢ χρεσός, εὐγενῆς, σφόδρα
 γενναῖοι, οὐδ' ἐμ' ὄφελ' ἐν τῷ νῦν γῆ.
 πρᾶτ' ἰδ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων, δεύτερα
 ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει.
 ὄνομα γενέσθαι κρείττορον, ἢ τ' ἔχεινονας
 ἔρᾳμ ἑαυτοῦ ζῶντας ἐπιφανίσερον.

Quos uersus ita interpretati
 sumus:

Si quis potens mihi Deorum diceret,
 Hunc mortuus rursus intueberis diem,
 Erisq; quod uoles, equus, hircus, aut ouis,
 Aut homo canisue: nam te oportet uiuere
 Fato imperante, tu quod optes, elige.
 Responsum hoc illi eram daturus oppido,
 Me quiduis esse potius quam hominem iube,
 Bonis malisque solum hoc animal omnium
 Certis, rotatur sortis incerta uice.
 Equus optimus meliore seruorum manu
 Curatur alio: si canis es natus bonus
 Malum canem antea precij magnitudine:
 Gallus generosus lautiores est cibos,
 Prestantiorem se quoq; imbellis timet.
 At homo licet sit bonus, excellens, nobilis,
 Hoc tempore nihil est, atq; contemptus iacet.

Quæstus

Questus parasiti primus uberrimus, dehinc
Sycophantæ locus est fraudulentus tertius.

Asinum esse præstat, quàm leues et improbos
Teipso uidere digniores uiuere.

εἰ τις προσελθῶν μοι θεῶν λέγοι κραιπνῶν.)

Ordo est, εἰ τις θεῶν κραιπνῶν λέγοι μοι προσελ-
θῶν. Prima oratio cum genitiuo est partitiua: Si
quis potens deorum, id est, potens ex dijs uel in-
ter deos. 32. λέγοι μοι, notus est uulgaris casus.
Relinquitur προσελθῶν, quod Comice est addi-
tum. ita Terent. in Eunu.

Quod dedit principium adueniens
quasi dicat in sermone initio.

ἐπεὶ ἄρ' ἀποθανῆς.)

Pro ἐπ' ἀρ' ἀποθανῆς, postquam mortuus fue-
ris. Hæc enim particula coniunctiui modi est: id
quod ad obseruationes pertinet.

αὐθις δὲ ἀρχῆς ἔσῃ.)

Præpositio δὲ motum de re significat. 62. ab
initio eris, hoc est, idem rursus eris, qui fueras
antea.

ἔσῃ δ' ὅ, τι ἄρ' βέλη, κυῶν.)

Verbum ἔσῃ à fronte nominatiuum habet, sed
uerbo non expressum, à tergo alterum nomina-
tiuum, quia substantiuum est. σὺ ἔσῃ κυῶν.

διαβίωναι γὰρ σε δ' εἶ.)

σε accu-

REGVLARVM

Articulus δ demonstrandi vim habet, et ad empha-
 sissimam facit. Deinde in omnibus, quibus debet, ac-
 cidentibus cum nomine substantiuo conuenit.

ὁ κρείττιστος ἰππος ἐπιμελεσέσθαι ἔχει ἐτέρου
 ἀρεστέριον:)

Verbum ἔχθ nominatiuum regit à fronte: ac-
 cusatiuum à tergo, notas ob causas. Postea duorum
 substantiuorum alterum est genitiui casus, θερα-
 πείων ἐτέρου, id est, ἰππου. Quamuis autem ἐτέρου
 substantiuum non sit, tamen propter relationem,
 substantiuo loco ponitur, ut in priore Xenophō-
 teo exemplo etiam annotauimus. 95.

ἐπιτιμότερος εἶ τοι κακὸς κύνος πολὺ:)

πολὺ intendit significationem comparatiui,
 qui cum genitiuo singulari construitur. Xeno-
 phon libro secundo παιδείας: οἱ ἀγαθοὶ τῶν κα-
 κῶν ἰδοῦντες ἀτιμαθέντας, πολὺ ἐυθυμότερον
 εὐδαιμονοῦν ἀνδέξοντες.

ἄλεκτρον γυναικὸς ἐπιτιμότερον τροφῆς:)

In alio cibo est, hoc est, meliore. Casus prae-
 positionis unicus ἔ proprius. Eodem penè mo-
 do Laberius:

Ne in re bona esse uideam nequam filium.

Significat enim apud Graecos cum datiuo εἰς
 τὸ πρᾶγμα, ut hoc loco. 66.

ὁ δὲ ἀγαθὸς καὶ δίδωκε δὲ κρείττονα:)

Duplex

EXAMINATIO.

III

Duplex uerbi δέδ¹² casus, prior nominat eū, qui timet: alter ostendit eum, qui timetur.

σφόδρα γενναῖοι:)

Aduerbiū declarat nomen, ualde uel adprime generosus. 59.

οὐδὲ μ' ὄφελ:)

Ad uerbum significat, nihil utile, & intelligitur uerbū ὄσι. Diximus enim nō modo casus, sed et uerba omitti, id quod maximē usitatum poētis. Nihil utile, pro non utilis, neutrum genus pro masculino, Comica dicendi figura. Apud Terentium Geta de hero suo Antiphone dicit, in Phormione:

Hoc nihil est, Phædria, ilicet.

Id est, ὦ Phædria, hic Antipho nullus est, inane sumimus operam, res desperata est. De hoc & similibus plura breui in castigationibus nostris, in ipsum Terentium.

ἐν τῷ νῦν γενεῖ:)

Hoc tempore, his hominum moribus, ἐν τῷ γενεῖ πρόντι. Articuli prepositi alijs orationis partibus eas in nomina mutant, ut in præceptis docuimus. 54.

πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων:)

Aduerbia retinent casus originis suæ. 59.

Nomina autē neutra loco aduerbiorum ponuntur.

VINO

tur. 4. De genere loquendi in superiore exemplo nonnihil diximus. Talia sunt quae sequuntur: δευτερα ο συκοφάντης, ο κακοήδης τρίτα λέγει.

ὄνομα γενέως κρείττον, ἦ:)

γενέως regit accusatiuum à tergo. κρείττον autem, quia comparationem significat, eleganter post se habet ἠ particulam. Terent. in Heaut. Satius est, quàm teipso herede hac possidere

Bacchidem.

τὸ χείρονας ὀργᾶν ζῶντας:)

Id est, τὸ χείρονας ὀργᾶν ζῶν. Participium enim loco uerbi frequentissimè ponitur. Vide in præceptis. 51. in examinatione. 98. & 102.

ἑαυτῷ ἐπιφανέσερον:)

Splendidius uel honoratius teipso. Aduerbiū comparandi cum casu comparatiuo.

DE ORDINE ORATIONIS.

POSTEA QVAM regulae de constructione partium orationis, & regularum in exemplis aliquot accommodatio tradita & demonstrata est: iam præceptiones de ordine orationis, ad quas pueri in scriptoribus interpretandis assuefaciendi sunt, adiungemus.

Oratio

Oratio, alia naturalis est, alia artificiosa. Naturalē nomino simplicē, qualis ferē grāmaticorum est: artificiosam, qua eruditi utuntur, cōpositā & uariā. In utraque diuersa solet esse uerborum collocatio. Naturalis autem ordo, etiamsi in scribendo aut loquendo nō planē obseruatur, in docēdo tamē demonstratur utiliter. Primū enim puerorum excitat industriam et attentionē. Deinde in cognoscenda authoris sententia intelligentiam adiuuat. Tum etiam quid naturā praece-dat aut cōsequatur, indicat, & ab apto ac cōuenienti sermone distinguit rudem & dissolutum. Postremō ambiguitatē tollit, & affert lucē orationi, quae sepe aut distrahitur parenthesis, epēbole, anastrophe, syllepsis, prolepsis: aut obscuratur anacolutho, hypallage, hystero-logia, hyperabato, synchysis, alijsq; figuris, quibus scriptores interdū artificiosē, interdum licenter utuntur, in primis uerō poētae, atq; inter hos Comici potissimum & Dithyrambici. Tenendae igitur haec sunt regulae.

I.

Nominatiuus fundamētū est orationis, à quo recte sumitur initium, ut: ὁ χεῖρισίμ' εἰδ' ὤς, οὐχ ὁ πολλ' εἰδ' ὤς, σοφός. et Ζεὺς ἐφορᾷ, γονέων ὁ πόσοι τίδσι δέμισας,

H

Qui

Qui leges patrias seruant, hos aspicit æquus
Iuppiter.

Hæc regula mutatur sex modis.

1. Antecedente nominatiuum uocatiuo. Vt apud
Theocritum: ὦ χαρίεσσ' ἀμαρυλλί, τί μ' οὐκ ἔτι
τὸτο κατ' ἀνδρῶν παρκύπλοισα καλεῖς; et apud
Virgilium:

O Melibæe, Deus nobis hæc otia fecit.

2. Cum relatiuum, aut interrogatiuum, aut in-
finitum in oratione ponitur. Menæder: ὅρ οἱ θεοὶ
φιλοῦσιν, ἀποθνῆσκει νέϑ:

Quem diligunt dij, prima hic ætate interit.

Hom. α. ἰλιάδ'. Ποῖον τ' μῦθον ἔειπες; Idem, τοῖος
γάρ νόϑ' ὄσιν ἐπιχθονίων ἀνδρώπων, οἷον
ἐπ' ἡμᾶς ἀγῆσι πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

3. Item bini ablatiui designantes consequentiã.
Demosth. prima contra Aristog. actione: λυθέν-
των νόμων καὶ ἐκάσῳ δ' οθείσης δευσείας ὅ, τι
βέλεται ποιῆν, ὅν μόνον ἢ πολιτεία οἴχεται, ἀλλ'
καὶ οὐδ' ὁ θεὸς ἡμῶν τ' ἀπ' οὐραίων οὐδὲν ἀμδιε-
νέγκοι.

4. Cum infinitiuus adiecto articulo, loco nomi-
nis est: aut cū tota oratio nominatiui uicē tenet.

Huius exemplū in præceptis posuimus. II. alterius
sit illud Demosthe. Ἐ τοῖς κερδύοις νόμοις πεί-
θεσθ' ἠλίκοι ἀγαθόν ὄσι, καὶ τ' καταφρονεῖν,
καὶ

ἢ καὶ μὴ πεθάρχευ αὐτοῖς ἡλικὸν κακόν.

5. *Præterea cum accusatiuus præponitur uerbo infinitiui modi, qui per nominatiuum resoluen- do exponi potest.* II. *Isocrates:* ἔλπιζε αὐτὸν καὶ πρὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, οἷόν τε καὶ περὶ ἐκεί- νου γέγονε.

6. *Postremò cum aut aduerbium aut coniuñctio aliqua occurrit, quæ nisi in orationis initio, lo- cum non habet.* *Terent. in And.*

Fuit olim senex quidam, mercator.

Virg. 4. Aeneid.

At regina graui iam dudum saucia cura.

II.

Si nominatiuo addatur per appositionẽ, ut uocant, alius casus, uterq; debet præcedere, et alter ab altero non diuelli, ut ἀγαμέμνον βασιλεὺς, ποταμὸς ἄλβις. Diuelli autem solent, cum appo- sitio (ut fit) uel explicandi gratia adhibetur, uel affectum exprimit, uel causam ostendit.

Virgil. 5. Aeneid.

Et palmæ pretium uictoribus. Idem. I.

Quæ nos, reliquias Danaûm, terræq; marisque.

Vrbe, domo, Socias. Et ibidem:

Troës te miseri, uentis maria omnia uecti.

III.

Si eidem nominatiuo genitiuus adiungatur,

H 2   *rursus*

rursus preponuntur, & non separantur in oratione, ut ἔλεος θεῶν, εὐνοία ἀνδρώπων. Hoc observare non est necesse aliquo adiectivo addito.

Euripides:

βραχῆα τέστις ὄσιμ' ἰδ' οὐκ κακῆς,

Breue est voluptatis inhonestæ gaudium.

III.

Eadem ratione orationem inchoant substantivum & adiectivum, neque recte separantur.

Idem:

μακρὸς γὰρ αἰὼν μυρίους τίκτει πόνας,

Longæva vita mille parit molestias.

Cur autem coniunctim in exponendo locum habeant, quatuor sunt rationes. Adhibetur enim adiectiva, veli. 1. Differentiæ causâ, ut ἄργος in Achaia ἱπτόβοτον dicitur ab Homero, à Virgilio, Inachium, ad differentiam Pelasgi, quod est Thessalia: Item Amphyluchij, quod Ambracia, ut Mela, vel Acarnaniæ, ut Strabo.

2. Significationis, cum vim argumenti habent, ut ὑγίεια χρυσέα à Pindaro, aurea mediocritas ab Horatio dicitur. Homer. 4. Iliad. οὐς τίνος αὖ μεθιέντας ἴδ' οἱ συγεροὶ πολέμοιο. Ideo enim bellum detractant homines, quia συγερόν.

3. Proprietatis, quæ à natura vel quantitatibus nature sumuntur, ut ὑπνος γλυκερός, γάλα λευκόν,

κὸρ, μέλι γλυκὺ, αἰγιαλὸς πολυαχίης.

4. *Elegantia, quæ ab animo, corpore, aut rebus externis sumuntur:* πολὺμητις ὀδ' ἰασεὺς, λευκὼλεν ὄψ' ἤρη, χρύσασσις θήκη.

V.

Casus adiectiuo nomini, à quo regitur, est apponendus: siue is antecedit uerbum, seu consequatur.

Euripides:

ὄσις δὲ τ' ἔτεκόντας ἐν βίῳ σέβει,
ὄδ' ὄσι' ἑλζῶν καὶ θανάτῳ θεοῖς φίλ'.

*Colit parentes quisquis in uita suos,
Hic carus est dijs uiuus ac mortuus.*

Idem intelligendum de participijs suorum uerborum naturam sequentibus. Demosthenes: ἐγὼ μὲν ἄπιστον, καὶ θεοῖς ἐχθρόν, οὐ μόνον ἀνθρώποις, ὑπολαμβάνω τὸν πῶν γονέων ἀμελῶντα.

VI.

Verbum est, quod perficit orationem, quia agere aliquid, aut pati, aut neutrum significat, ideoq; nominatiuus quasi index ei subiicitur. κτ, σωκράτης λέγει, πλάτῳ δ' ἰδ' ἄσκητι, ἀριστοτέλης ὄσι' φιλόσοφ'.

VII.

Verbum proximè subsequuntur casus, quos

H 3 post

post se regere consueverunt, siue proprii illi cere-
torum uerborum sint. II. ut, Nominatiuus, Geni-
tius, Datus, Accusatiuus: siue sint cōmunes
omniū. sexdecim. Ut rursus Genitiuus, Datus,
Accusatiuus, & interdum infinitiuus, quando
uel absolutē casus loco ponitur. 27. Vel adiecto
articulo. 63. Hoc eodē modo fit in uerbis imper-
sonalibus & substantiuis, quod exemplis decla-
rare superuacaneum cū in præceptis de conse-
cutione casuum sit plus satis dictum.

VIII.

Si unum uerbum geminatum casum habeat, al-
terum personæ, alterū rei, is, qui personā notat,
præponendus est, ut διδασκωσὲ τὰ μαθημα-
τικά. & apud Latinos. Cicero, Efficias, ut is
commendationem hanc intelligat sibi magno ad-
iumento fuisse.

Lucretius:

Vitaq; mancipio nulli datur, omnibus usu.
Sin plures casus ordine sequuntur, ut quisq;
primus est, ita præponi debet: id quod in sequen-
tibus exēplis Demosthenis, Homeri, Pindari erit
perspicuum.

IX.

Pronomen à nomine aut uerbo, cui adheret,
non est segregandum. Pronomina autem raro
expri-

exprimuntur, nisi aut emphasis gratia. Sophocles: ὁδ' εἰμ' ἐγὼ σοὶ ἐκείνῳ, ὅμ κλύ' ἰς. Aut significationis. Terent. in Heauton. Ego pol tibi dabo illam lepidam, quam tu facile ames.

X.

Similiter aduerbium nomini, uerbo, participio, quorum significationē explanat aut auget, proximè adiungendum est: ut, σφόδρα γυναιῖος, σφόδρ' ἀλεγίζω, σφόδρα ἐν τῷ πᾶσι πολιτείας ἠθ' ἰμῶντες. Si aduerbium ex eorum numero est, quæ in initio collocantur, loco suo moueri non debet. Collocantur autem in initio, quæ loci, temporis, affirmandi, negandi, prohibendi, uocandi, exclamandi, demonstrandi, iurandi, similitudinis appellantur.

XI.

Præpositio neq; auellenda est à casu suo, neq; ei in constructione postponenda. Auellitur autē à suo casu, cum fit uerbum, Hom. Iliad. χ. ὄν πέρ' ἔμ' ἔμ' πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγλώωρ. Πέρ' pro πέρ' ἔμ', id est (ut Virgilius libro quinto Aeneidos transtulit.)

Huc si cui uirtus, animusq; in pectore præfens.

Postponitur uel elegantiae causa, ut φίλιος πέρ' ἔμ' apud oratores: uel uersus gratia, ut apud Homerū: θεῶν ἐκ κείδ' ἔα πέρ' ἔμ'. Ἐλεχέων ἐκ χείρας

H 4 ρας

ῥας ὀρεξας. Cum à uerbo κλάτμησιν dirimitur, in exponendo rursus cum eodem consocianda est. Idem ἀπὸ δὲ ἀμφω κέσσε τένοντε, pro ἀπὸ κέσσε ἀμφω τένοντε, id est, ambos nervos abscidit.

XII.

Coniunctionum duplex est observatio. Primum, proprio loco quæuis collocanda est, ita ut natura antecedentes, initio ponantur, quæ idcirco præpositivæ dicuntur: consequentes, in fine: mediæ, in medio dictionis aut orationis, unde et consequentes et mediæ, subiunctivæ à grammaticis appellatæ, inter quas aliquæ etiam communes sunt, quæ et antecedunt et sequuntur dictionem. Deinde unaquæque ei modo, cuius nota esse solet, adiungenda. Quædam autem cum uno tantum construuntur modo, quædam cum pluribus. Quæ cum pluribus construuntur, aliquando significationem retinent, aliquando mutant, quod in duabus hæc satts ostendit non nominatus Grammaticus. Rursus quæ retinent significationem, aut id faciunt proprie, aut figuratè atque poetice. Verum hæc præcepta ut illustriora fiant, aliquot exempla ante oculos subiiciemus.

DEMO-

ORATIONIS. 121
DEMOSTHENES OLYN-
THIACA TERTIA, DE VETERVM
Atheniensium moribus.

κῆνοι τοίνυν, οἷς οὐκ ἔχα-
 ρίζοντ' οἱ λέγοντες οὐδ' ἐ-
 θίλουσ' αὐτ' ὥσπερ ἡμᾶς
 οὔτοι νῦν. πέντε μὲν ἢ τεσσα-
 ράκοντα ἔτη τῶν ἑλλη-
 νων ἤρξαν ἐκόντων, πλειῶ-
 ν' ἢ μυρίατάλαυτα εἰς τὴν ἀκρόπολιν σιωή-
 γαγορ. ὑπῆκε δὲ ἡ δ' ταύτῃ ἔχωρ τὴν χώραν αὐ-
 τοῖς βασιλεύς, ὥσπερ ὅστι προσῆκοι βάρβαρον
 ἑλλησι. πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ περὶ τῆς ἑλευμα-
 χῶντες ἔσκησαν τρώπαια, αὐτοῖς στρατευόμενοι.
 μόνοι δ' ἀνδρώπων κρείττω ἐπὶ τοῖς ἔργοις δ' ὁ-
 ξαν τῶν φθονόωντων κατέλιπον. ἐπὶ μὲν δὲ τῶν
 ἑλλητικῶν ἦσαν τοῖσδε, ἐν δὲ τοῖς ἑλλήτων πό-
 λιν αὐτῶν δεάσαθε ὁποῖοι. ἐντε τοῖς κοινοῖς, ἑ-
 τοῖς ἰδίοις. Δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήμα-
 τα, ἢ καὶ ἄλλῃ τοιαῦτα καὶ τούτοις κατεσκεύε-
 ασαν ἡμῖν ἱερῶν, καὶ τῶν ἐν τούτοις ἀναδικμά-
 των, ὥσε μὲν ἐν τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπεβολὴν
 λελεῖφθαι. ἰδίᾳ δὲ οὕτω σώφρονες ἦσαν, ἢ σφό-
 δρα ἐν τῶν πολιθείας ἠθῶν μύοντες, ὥσε τῶν
 ἀριστῶν, ἢ τῶν μιλιῶν, ἢ τῶν τότε λαμπρῶν
 οἰκίαν, εἴτις ἄρα οἶδ' ἐν ὑμῶν ὁποῖά ποτ' ὄσιν,

H 5 δρα

ὄρα. ἢ τὰ γείτον. ὁ δὲ μ. σενοτέραν οὖσαν.
 Οὐ γὰρ εἰς πρῆξιαν ἐπράττετο αὐτοῖς τὰ ἐπιπό-
 λεως, ἀλλὰ δ' κοινὸν αὐξάνει καὶ ὥετο δ' εἶν.
 ἐκ δ' εἴ τὰ μὲν ἑλληνικὰ πῖσως, τὰ δὲ πρὸς τοὺς
 θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἰσως διοικεῖν με-
 γάλῳ εἰκότως ἐκτίσαντο ἐν δ' αἰμονίῳ.

Illi itaq; quibus oratores nō sic adulabātur,
 quibusq; addicti sic nō erant, ut praesentes isti
 nunc uobis, in Graecos quinq; & quadraginta
 annos imperium tenuerunt, & ultra decem mi-
 lia talentum in aerarium intulerunt. Regē ipsum,
 cuius sub potestate ditio haec erat, dicto habue-
 runt audientem: sicuti barbarum parere Graecis
 par est. Multa autem & praecleara, terrestribus
 maritimisq; praelijs propria uirtute confectis,
 posuerunt trophaea, soli q; omnium mortalium
 inuidiam, rerum gestarum magnitudine, superas-
 runt. Tales in communi salute Graeciae tuenda
 fuerunt: at in Reipublica negocijs, quomodo pu-
 blicè priuatimq; se gesserint, porro cognoscite.
 Publicè quidē eiusmodi aedificia, taliaq; et tanta
 cum templorum, tum in iisdem donariorum or-
 namenta uobis parauerunt, ut ad incrementi ampli-
 tudinem & magnificentiam nihil posteris sit re-
 lictum loci. Priuatim uerò tam frugi tam obser-
 uantes antiqui in republica moris fuerunt, ut
 Aristidis

Aristidis & Miltiadis, & aliorum tum illustriū
uirorum domum, si quis uestrum eam adhuc no-
uerit, nihil uideat uicini sui domo splendidiorē
esse. Neq; enim urbis opes in priuata cōmoda cō-
uertebant, sed publicē utilitati studebāt singuli.
Cū igitur res Græcorum fideliter, deorum re-
ligiosē, ciuium æquabiliter administrarent, ma-
gnam sibi felicitatem meritō acquisierunt.

ἐκείνοι τοίνυν

(οἷς οἱ λέγοντες οὐκ ἐχαρίζοντο, οὐδ' ἐφίλουσιν
αὐτ' ὡς πρὸς οὐτοίνων ἡμᾶς)

ἤρξαν τῶν ἑλλήνων ἐκόντων

πεντε μὲν καὶ τεσσαράκοντα ἔτη.

συνήγαγον δὲ πλείω ἢ μυρία τάλαντα εἰς τὴν
ἄκρόπολιν.

Βασιλεὺς δὲ

(ὃ ἔχωρ τὰ τὴν τὴν χώραν)

ὑπήκθε αὐτοῖς.

ὡς πρὸς ὅτι προσῆκον βαρβαροῦ (ὑπακθεῖν) ἔλ-
λησι.

αὐτοὶ δὲ στρατευόμενοι

ἔσκησαν πολλὰ καὶ καλὰ ἔσπαια,

καὶ περὶ καὶ ναυμαχῶντες.

μόνοι δὲ ἀνδρώπων.

κατέλιπον δ' ὄξαν τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις κρείττω

τῶν φρονόωντων

τοῖσδε

τοῖσ' τοῖσι μὲν δὲ ἦσαν ἐπὶ τῷ ἑλληνικῷ.
 θεάσασθε δὲ ὅποιοι (ἦσαν) ἐν τοῖσι καὶ τῷ πό-
 λις αὐτῷ
 ἐμ τε τοῖσι κοινοῖσι καὶ τοῖσι ἰδίοις.
 δημοσίᾳ μὲν τοίνυν κατεσκεύασαν ἡμῖν οἰκο-
 δομήματα,
 καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἱερῶν,
 καὶ τῷ ἀναθημάτων ἐν τούτοις,
 ὥστε ὑπεβολὴν λελείφθαι μηδ' ἐνὶ τῷ ἐπιγιγνοσα-
 μῶν.
 ἰδίᾳ δ' ἦσαν οὕτω σῶφρονες,
 καὶ σφόδρα μῶντες ἐν βελ' ἠθῆφι πολίτειας,
 ὥστε (εἴ τις ἡμῶν οἶδ' ἐν ἄρα ὅποια (οἰκία) ποτ'
 ὄσιν)
 ὄρα τῷ οἰκίαν ἀριεῖδ' ε,
 καὶ τῷ μιλιᾷδ' ε,
 καὶ τῷ τότε λαμπρῶν,
 οὐδὲμ σεμνοτέρων οὔσαν φιλη γείτονθ'.
 οὐ γὰρ ἐπράττετο αὐτοῖσι
 τὰ φιλοπόλεως εἰς πρῆξιαν,
 ἀλλ' ἕκασθ' ἔθετο δ' ἔμ αὐξῆμ δ' κοινόν,
 ἐκτίσαντο δὲ εἰκότως εὐδαιμονίαν μεγάλην.
 ἐκ τῷ διοικῆν.
 τὰ μὲν ἑλληνικὰ πισῶς,
 τὰ δὲ πρὸς τ' ἑθεὺς ἐνσεβῶς,
 τὰ δ' δὲ αὐτοῖσι ἴσως.

PRIA

PRIAMI ORATIO VLT.

ILIADOS, QVA MERCURIO RE-
spondet, nuncianti corpus mor-
tui Hectoris intactum
adhuc esse.

Ω τέκνον, ἢ ῥ' ἀγαθὸν καὶ εὐαίσιμα δῶρα
διδόναι

Αἰθαίοις, ἔπει οὐποτ' ἐμός ταῖς, εἶποτ' ἐννυγῶ
λήθεται ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι,
τῶ οἱ ἐπεμνήσαντο εἰς ἄνδρα δαυάτοιο πρῶτα ἄισα.
ἀλλ' ἄγε δὴ τόδ' εἰ δέξαι ἐμεῦ πάρα, καλὸν ἄρ'
λαῖον,

αὐτόν τε ῥῦσαι πέριφον δέμε σῶν γε θεοῖσιν
ὄφρα κεν ἐς κλισίῳ πηληϊάδεω Ἀχιλλῶμαι.

Testimonium Homeri de Dei provi-
dentia, ex bonorum pre-
mijs.

Nate, bonum meritis caelestia numina sacris
Placare, & cumulare pijs altaria donis.

Namq; meus quoniã, dum uixit, filius Hector, es
Oblitus nunquã est, solita pietate, deorum, es
Immemores eius nec in ipsa morte fuerunt. es

Verum age sume libens pateram, quam trado de-
coram,

Vtq; ipsum eripiam, dijs aspirantibus, esto
Dux, ut adire mibi tentoria detur Achillis.

Ω τέκνον

ὦ τέκνον

ἢ ῥα διδύνασι θάνατοις ἐναίσιμα δῶρα
ἀγαθῶν (ὄσι)

παῖς ἐμός, ἐπεὶ οὐποτε λήθετο θεῶν,

οἱ ἔχουσι ὄλυμπον

(εἶποτ' ἔλω γε ἐν μεγάροισι)

τοῖσι μεμνήσαντο

καὶ ἐναίσθη θανάτοιο.

ἀλλ' ἄγε δὴ

δέξαι τόδε καλὸν ἄλυσον

πρὸς ἐμεῦ

ῥῦσαί τε ἄνδρ

πέμφορ δέ με

σύν γε θεοῖσιν,

ὄφρ' ἀθίλωμαι.

ἔσκλησίλω πηλικιάδ' εἰω.

PINDARVS IN PYTHIIS ODAIἸ

Ixionis exemplo ad gratitudinem, equi-

tatem, et pietatem adhortatur.

θεῶν δ' ἐφετμαῖς

ἰεῖονα φαντί ταῦτα

βροτοῖς λέγειν, δὲ πετρώεντι τροχῶ

πάντα κυλινδόμενον:

ἄν' εὐεργέτων ἀγαναῖς ἀμοιβαῖς

ἐποιοχολύσας τίνεσθαι.

ἔμαθε ἡσαφές, εὐμενέσι γὰρ πρὸς ἀκρονίδ' αἰς

γλο

γλυκὴν ἔλωρ βίοτον, μακρόν γ' ὄουχ ὑπέμψεν
ὄλβον

μεινομύαις φρεσίν.

θεὸς ἅπαν ἐπ' ἐλπίδ' εἰσιτέκμαρ ἀνύετ.

θεὸς, ὃς καὶ πῆροέντ' αἰεδ' ἰκίχε, καὶ θαλασσαῖα
πῆρα μείβετ.

δελφίνα, καὶ ὑψιφρόνων τιν' ἔκαμψε

βρωτῶν, ἑτέροισι δὲ

κῦδ' ἄγῆραον πῆρ' ἔδωκε.

Testimonium Pindari de Dei

iusticia & sapientia.

Iussu Deorum

Ixiona dicunt illa

Loqui hominibus: quem rota uersat atrox,

Partes uolutum in omnes.

Grata mente redde uicem, quibus gratia ex
merito soluenda est.

Didicit id aperte, Dijs

Agendo cum beatis

Facilis tempora uite.

Sed non tulit ille magnam

Insipiens fortunam.

Deus agit nutu omnia

Suo, & quod uult, facit opus:

Deus inquam, uolucrum qui aquilam anteit,

delphinaq; citum

Per

Per mare præterit:

Et qui superborum hominum premit iras,

Multisq; decus dedit,

Non senio breui moriturum.

Φωντὶ ἰξίονα (κυλινδόμενον πάντα ἐν τροχῷ
πτερόεντι)

λέγειν βροτοῖς ταῦτα

ἔφετμαῖς θεῶν.

ἔποιο μὲν τις τίνεσσι (δ' ἔμ)

ἐν εὐεργέτων ἀγαθαῖς ἀμοιβαῖς.

*Hanc sententiam ad Theseum, Philegyas Ixi-
onis populum admonentem, Virgilius transtu-
lit 6. Aeneid.*

Discite iusticiam moniti, et non temnere diuos:

ἔμαθε δὲ σαφῆς

ἔλων γὰρ γλυκῶ βίοτον

πρὸ κρονίδαις εὐμενέσι,

δυσχ' ὑπέμεινε νόσον μακρόν

φρεσὶν μαινομῶναις.

*Et hunc locum imitatus Horatius libro 3. Car-
minum, Oda. 27. Vbi Venus Europam alloquia-
tur his uerbis:*

bene ferre magnam Disce fortunam.

θεὸς ἀνύετη ἅπαν τέκμαρ ἐπ' ἐλπίδες:

θεὸς, ὅς καὶ κίχεται εἰς πτερόεντα,

καὶ πρὸ αμείβετη δελφίνα θαλασσίον

καὶ

ἢ ἄλλ' ἔκκαμψέ τινα βροτῶν ὑψιφρόνων,
 πρὸς δ' ὤκε δ' ἑτέροισι κῦδ' ὄψ' ἀγίραρον.

Hæc quoq; sententia ita reddita ab Horatio
 est lib. 1. oda. 34.

in signem attenuat Deus,

Obscura promens.

Hæc habui de consecutione Græcæ orationis;
 et de exemplorum tractatione, atq; obseruatione
 præceptorum, et ordine ipso resolutæ oratio-
 nis quæ dicerem: ea spero profutura studiosis ad
 utriusq; linguæ cognitionem.

DE VERBIS

ANOMALIS.

INflexionem temporum eorum uerborum, quæ
 communem formam non sequuntur, hoc loco
 adiecimus, in quibus annotandis tantum posui-
 mus simplicia. Qui enim tenet tempora uerbi γινώ-
 σκω aut αἰεῖσθαι, is etiam in ἀναγινώσκω
 et διαίεσθαι facile formare potest, et in alijs
 eodem modo. Oblato igitur cōposito ad simplex
 eius confugiendum est, id secundum numerum li-
 terarum facilimum inuentu erit.

A.

Αγαμαι, miror. F. ἀγάσομαι. Ind. α. ἠγάθην.
 Ind. medium. ἠγασάμην, ab inusitato activo ἄ-
 γημι.

I

Αγνημι

Αγυμι, *frango*, F. ἄξω, ab ἄγω. *perf. med.* ἤγα
γα uel ἔαγα. *Ind.* α. ἤξα uel ἔαξα, unde sunt κα-
τέαγα uel κατέαξα.

Αγορεύω, *concionor*, F. ἀγορεύσω. *Indef.* α.
ἠγόρευσα. *perf.* εἰρηκα, ab εἶρω.

Αγω, *ago*, F. ἄγῶ uel *Atticè* ἀγάγῶ.
Ind. β. ἠγορ uel *Atticè* ἠγαγορ. *perf.* ἤχα uel
ἀγῆοχα.

Αδῶ, *cano*, F. ἄσω. *Ind.* α. ἤσα.

Αζω, *siccō*, *Ind.* α. ἀσθῶ uel ἀάσθῶ.

Αἰρῶμαι, *eligo*, F. αἰρήσομαι. *perf.* ἤρημαι.
Ind. α. ἠρέθῶ. *Ind.* β. *med.* εἰλόμῶ ab ἔλομαι.

Αἰρῶ, *capio*, F. αἰρήσω. *Ind.* α. εἶλορ.

Αἰσθάνομαι, *sentio*, F. αἰσθήσομαι. *perf.* ἠσθῆ-
μαι. *Ind.* β. *med.* ἠσθόμῶ, ab *inuisitato uerbo* αἰσ-
θέομαι.

Αλέξω, *opitulor*, *Fut.* ἀλεξήσω, ab ἀλεξέω.

Αλίσκομαι, *capior*. *Fut.* ἀλώσομαι. *Ind.* β.
ἤλωρ, εἰ ἔάλωρ, à *uerbo* ἀλόω, unde est *partic-
cipium* ἀλούς, ὄντϙ.

Αμαρτάνω, *pecco*. *Imp.* ἠμαρτάνορ. *fu.* ἄμαρ-
τήσω ab ἄμαρτέω. *perf.* ἠμαρτήκα. *Ind.* β. ἠμαρτρ

Αμφίημι, uel Αμφιέννυμι, *induo*. *Fut.* ἀμφι-
σω. *perf.* παβί. ἀμφίεσμαι.

Ανοίγω, *aperio*. *Futu.* ἀνοίξω. *Ind.* α. ἀνέωξα.
perf. med. ἀνέεργα, *pas.* ἀνέεργμαι. *Indef.* α. ἀνεώ-
χθῶ.

χθίω.

Απαυράω ὦ. Ind. α. ἀπῆυρα.

Απεχθάνομαι, odi. Fut. ἀπεχθήσομαι, perf. ἐπήχθημαι. Ind. β. med. ἀπηχθόμην, ab inusitato ἀπεχθέομαι.

Απολείω, ὦ, perdo, uel ἀπολλύω. Fut. ἀπολέσω. perfect. ἀπόλεκα, uel Atticé ἀπολώλεκα. Perf. med. ἀπῶλα uel ἀπόλωλα. Ind. β. ἀπωλόμην, à uerbo inusitato ἀπόλλω.

Απόχη, sufficit, impersonale. F. ἀποχρήσα.

Αποτέμνω, abscindo. Fut. ἀποτεμῶ et ἀπομήσω. Inde. β. ἀπέτεμον.

Αρέσκομαι, placeo. Fut. ἀρέσομαι, ab antiquo κρέω.

Ατίξω, contemno. Fut. ἀτίξω.

Αὔξανω uel αὔξω. Fut. αὔξησω, quasi uerbū est αὔξέω. Ind. α. ἠύξησα.

Αχδομαι, doleo. F. ἀχθήσομαι. Ind. α. ἀχθείω θίω, ab ἀχθέομαι.

Αχω, inusitatum, lEDO. perf. ἤκαχα.

Β.

Βάινω, uado. F. βήσομαι. perf. βέβηκα. Ind. α.

Βίω, à uerbo inusitato βῆμι.

Βάλλω, iacio. F. βαλῶ. Ind. ἔβαλον. perf. βέβληκα.

Βιβρώσκω, edo. F. βρώσω, à βρώω.

1 2

βίω,

βιάω, *nuo*. *F.* βιάσω. *Ind.* β. ἔβιον. *Particip.*
ὁ βιούς, *ab inusitato* βίωμαι.

βλασάνω, *produco*. *F.* βλασκήσω. *Ind.* ἔβλασ-
σον, *ab antiquo* βλασέω.

βόω, *clamo*. *F.* βώσω.

βόλομαι, *uolo*. *F.* βολήσομαι. *perfe.* βεβόλη-
μα, ἔβεβόλημ, ἂ βολέομαι.

Γ.

γαμέω, *nuo*. *F.* γαμήσω. *Ind.* α. ἔγημα, *quasi*
si à uerbo γήμω.

γείνομαι, *fió uel gignor*. *Fut.* γενῆμαι. *Ind.* α.
med. ἐγενάμην.

Γηθέω, *gaudeo*. *perfe. med.* γέγηθα, ἂ γήθω.

Γηρέσκω, *state prouehor*. *Fut.* γηρέσω, ἂ γη-
ρέω.

Γίνομαι, *uel γίγνομαι, sum, fio, nascor, γε-
νήσομαι, à uerbo* γενάομαι. *perfe.* γεγένημαι.
perfe. med. γέγονα, *ab eo quod est* γείνω. *Ind.* α.
σ β. ἐγενήσάμην σ ἐγενόμην.

Γινώσκω, *cognosco*. *F.* γνώσομαι. *perfe.* ἔγνω-
κα. *Ind.* β. ἔγνωρ, ἂ γνώω *particip.* ὁ γνωύς. *perfe.*
perfe. ἔγνωσμαι. *Ind.* ἐγνώσθην.

Γρηγορέω, *uigilo*. *perfe. med.* ἐγρηγόρα, ἔγρη-
γόρει.

Δ.

Δαίω, *scio*. *F.* δαήσω. *perfe. pass.* δέδασμαι,
à uerbo

à uerbo δάλλω, item δεδάλλμαι. Ind. β. ἐδάλλω,
ab inusitato δαέω, perf. med. δέδρα.

Δάκνω, mordeo. F. δήξω. Ind. β. ἐδάκον ab
antiquo δήκω.

Δαρθάνω, dormio. Fut. δαρθήσομαι. Indefi-
nitum. β. ἐδαρθον, uel poëticè ἐδραθον, à uerbo
δαρθῶ.

Δεῖ, oportet. F. δέησει. Ind. ἐδέκσε. perf. ἐδέξ.
Infi. δέῖρ.

Δεῖδω, timco, poëticum. Fut. δείσω. perf. δέει-
σοικα. perf. med. δέδρα.

Δεικνύω, monstro. F. δείξω. perfe. δέδειχα,
coniungatur enim per inusitatum δείκω.

Δέομαι, rogo. F. δέησομαι. perfe. δεδέκμαι.
Ind. α. ἐδέειθω, à δέομαι.

Δέω, uincio. F. δέσω ἢ δήσω. perf. παβ. δέει-
μαι. Ind. α. ἐδέειθω.

Δέχομαι, accipio. Fut. δέξομαι. perf. δέδεξ-
μαι. Ind. α. ἐδέξαμην.

Διδάσκω, doceo. F. διδάξω. Ind. α. ἐδίδαξα
quasi formatentur à διδάχω.

Διδρασκω, fugio. Fut. διδράσω, à διδράω.
Ind. α. διέδρα, ἢ ἀποδιδράσκω, ἀπέδρα, par-
ticip. ἀποδράς.

Δοκέω, adpareo. Fut. δοκίσω ἢ quod uisitas
tius est δόξω, ab antiquo δόκω. Ind. α. ἐδοξα.

Præti. med. δ'εδόκηκα. *pass.* δ'εδόχμαι.

Δράω, *facio*. *F.* δ'ράσω. *perf.* δ'έδρακα. *Ind. α.*
δ'έδρασα.

Δύω, *uel* δ'ύω, *subsido*. *F.* δ'ύσω. *Ind. β.* έδ'ύω
unde ανέδ'λω σκατέδ'λω, à δ'ύμι.

Ε.

Εάω, *F.* έάσω. *Ind. α.* έιασα.

Εγείρω, *excito*. *F.* έγερω. *Ind. α.* ηγαρα.

Εδραμορ, *vide* τρέχω.

Εδω, *edo*. *perf.* ηκα, *uel* έδ'ηκα, *uel* έδ'ηδ'οκα.

Εζω, *sisto*. *F.* έσω. *Ind. α.* έισα.

Εθέλω, *uolo*. *F.* έθελήσω. *Ind.* ηθέλησα.

Είδω, *video*. *Fu.* έισομαι *uel* έιδ'ήσω, à *uerbo*
είδέω. *Ind. β.* έιδ'ορ *uel* *poëtice* 'ιδ'ορ, *cuius* *ini-*
tialem *literã* *in* *cæteris* *modis* *retinet.* 'ιδ'ε, 'ιδ'οι-
μι, 'ιδ'ε, 'ιδ'εῖν. *Pers. med.* ο'ιδ'α. *Plusq.* ηδ'ερ. *Inf-*
nit. έιδ'έναι. *Particip.* δ'είδ'ως.

Εῖπα, *dixi*. *Ind. α.* *ab* *inuſitato* έπω, *unde* *par-*
ticip. έιπας. *Ind. β.* έιπορ.

Εῶθα, *confucui*. *Plusqu.* έιώθαμ, *ab* *inuſitato*
έω.

Ελπω, *sp̃e* *facio*. *perf. med.* ηλπα *uel* έολπα.

Εμμορα, *vide* μείρω.

Επαινέω, *laudo*. *F.* έπαινέσω. *perf.* επήνεκα.
Ind. έπήνεσα.

Εξω, *facio*. *F.* έξω.

Ερομαι

Ἐρομαι, *quero*. F. ἐρήσομαι. Ind. B. ἐιρόμην.

Ἐρῶ, *perero*. F. ἐρῆσω, ab ἐρῆέω.

Ἐρχομαι, *uenio*. F. ἐλεύσομαι, à uerbo ἐλεύσσω. perf. med. ἤλυθα, et geminatione Attica ἐλήλυθα. Ind. B. ἤλυθον uel ἤλθον.

Ἐρω, *precipio, obsoletum*. F. ἐρῶ. perf. εἰρηκα. perf. pass. εἰρημαι. Ind. pass. ἐρῆιδην.

Εὐρίσκω, *inuenio*. Fut. εὐρήσω. perf. εὐρηκα. in uoce passiva εὐρημαι. Ind. εὐρέθην. Ind. B. εὐρορον, ab εὐρέω.

Ἐχω, *babeo*. Fut. ἔξω ἢ ὀχήσω. perf. ἔοχηκα. Ind. B. ἔοχον, ab inusitato ὀχέω.

Ἐω, *eo, antiquum*. F. εἴσω. perf. εἶκα. perfect. med. εἶα. plusq. ἤειμ.

Ζ.

Ζάω, *uiuo, anomalè contrahitur*, Ζῆς, Ζῆ, ποι, Ζᾶς Ζᾶ.

Ζεύγνυμι, *iungo*. F. ζεύξω, à ζεύγω.

Ζώννυμι, *cingo*. F. ζώσω ab antiquo ζῶω.

Η.

Ἡναχι, *Vide ἄχω*.

Ἡμύω, *inclino*. F. ἡμύσω.

Θ.

Θάπῃω, *sepelio*. Fu. θάψω. Ind. α. ἔθαψα. Ind. B. ἔτάφην.

Θέλω, *uolo*. F. θελήσω. Ind. α. ἐθέλησα.

Ι 4

Θνήσκω

Θνήσκω, morior. F. θάνῃμαι. perf. τέθνηκα,
 ab iniustitato θνάω. Ind. β. ἔθωνορ. perf. med. τέθ-
 ναα. Infi. τεθνάναι. particip. τεθνεώς.

I.

Ἴκνῃμαι, venio. F. ἴξομαι. Ind. β. ἰκόμην. perf.
 ἴγμαι, ab ἴκομαι, quod in usu non est.

Ἰλάσκομαι, placō. F. ἰλάσομαι. Ind. α. med.
 Ἰλασάμην, ab ἰλάει.

Ἰπῆαμαι, volo. F. πῆήσομαι. Ind. β. ἐπῆλω. Ind.
 β. med. ἰπῆάμην, ἰπῆασο καὶ ἰπῆω.

K.

Καίω vel κάω, inflamo. F. κάνσω. Ind. β. παβ.
 ἐκάλι.

Καθαίρῃω, euerto. Ind. β. καθῆλορ, ἀκαθέλω.

Καθαίρω, purgo. Ind. α. ἐκάθηρα.

Καθέζω vel καθέζομαι, sedeo. Futu. καθεδῆ-
 μαι.

Κάθημαι, idem, vel καθίσταμαι. F. καθήσομαι.
 Ind. α. καθῆκα.

Καλέω, uoco. F. καλέσω. perf. κέκληκα.

Κάμνω, vel κάμω, laboro. F. καμῃμαι. Ind.
 β. ἔκαμορ. perf. κέκμηκα.

Κεῖρω, tondeo. Fu. κερῶ. Ind. α. ἔκερα. perf. κέ-
 κερκα.

Κεραυνύω, misceo. F. κερᾶσω. perf. παβ. κεκῆ-
 ραμαι, vel κέκρημαι.

κλάζω

κλάζω, *clango*. F. κλάγξω. Ind. α. ἔκλαγξα,
ab eo quod fuit κλάγω. *perf.* κέκληγα.

κλαίω *vel* κλάω, *fleo*. F. κλαύσω, ἀ κλάυω:
item κλαιήσω, *ab inusitato* κλαιέω.

κορυνύω, *saturō*. F. κορέσω, ἀ κορέω.

κράζω, *clamo*. F. κράξω. *perf.* κέκραχα. *perf.*
med. κέκραγα. Ind. α. ἔκραγορ.

κρεμάζω, *pendeo*. F. κρεμάσω, ἀ κρεμάω.

κρεμαμαι, *idem*. F. κρεμάσομαι.

κρύπτω, *abscondo*. κρύψω. Ind. β. παβί. ἐκρύ-
 βω, ἀ *uerbo* κρύβω, *unde* κρυβεις *particip.*

Λ.

λαγχάνω, *fortior*. F. κληρώσομαι, ἀ κληρώω.
perf. medium. λέλογχα. Ind. β. ἔλαχορ, ἀ *uerbo*
 λήχω.

λαμβάνω, *capio*. F. λήψομαι. Aor. β. ἔλαβορ
ab obsoleto λήβω. *perf. et.* λέλιφα ἢ ἔλκφα *Atticē.*

λαυθάνω, *lateo*. F. λήσομαι. *perf. med.* λέλη-
 θα. Ind. β. ἔλαθορ. *perf. pass.* λέλησμαι. Ind. β. ἔ-
 λαθόμενω, ἀ *uerbo* λήθω.

λείπω, *linquo*. F. λείψω. Ind. α. ἔλιψα. Ind.
 β. ἔλιπορ.

Μ.

μαίνομαι, *insanio*. Fut. μανῶμαι *perf. med.*
 μίμνηνα. Ind. β. ἰμάνηνω.

I 5

ΜΑΝΩ

Μαθησάσθω, *disco*. F. μαθήσομαι, *quasi deduceretur à μαθέω*. perf. μεμάθηκα. Ind. B. ἔμαθον, à μήθω.

Μάχομαι, *pingno*. F. μαχῶμαι uel μαχέσομαι, *ab eo quod fuit μαχέομαι*. Ind. α. med. ἔμαχεσάμην.

Μάω, *curo*, *in usitatum*, inde *perfectum mediū μέμαα* et *μεμαώς participium*.

Μεῖρω, *diuido*, *etiam antiquatum*. Fut. μερῶ. perf. med. μέμορα, *et poëtice ἔμμορα*. perf. pres. ἔμαραμαι.

Μέλη, *impersonale*, *id est, cura est*. Fu. μελήσει, *imperf. ἔμελλε*.

Μέλομαι, *curo*. Fu. μελήσω. perf. med. μέμηλα *à uerbo μελέω*.

Μέμνημαι, *memini*. *perfectum à μνάομαι*, *plusqu. ἔμεμνήμην*. Fut. α. μνηθήσομαι. Ind. α. ἔμνήσθην.

Μένω, *maneo*. F. μενῶ. Ind. α. ἔμεινα. perf. μεμύηκα, *ab antiquo μενέω*.

Μίγνυμι, *misceo*. Fut. μίξω. Ind. α. ἔμίγην *ab inusitato μίγω*.

Μιμνήσκω, *redeo in memoriam*. Fut. μνήσω. Ind. B. ἔμνήσθην.

Μοσγυῖω, *abstergeo*. F. μόρξω.

N.

Νέμω,

Νίμω, distribuo. F. νεμῶ. perf. νεμήμην. Ind.
α. ἔνεμα.

Νέω, neo. F. νεύσω, ἀνεύω.

Ζ.

Ξυνίημι, intelligo. F. ξυνήσω. Ind. α. ξυνῆκα.
σ. apud Poetas ξυνέηκα.

Ο.

Οζω, oleo. F. ὄσω. perf. μεδ. ὄδα. σ. Atticé,
ὄδα.

Οἶγω, aperio, poeticum. Vide ἔνοιγω.

Οἶδα, noui. Perf. Vide εἶδα.

Οἰμῶζω, gemo. F. οἰμῶξω. Ind. α. ὤμαξα.

Οἶομαι uel οἶμαι, puto, οἶα, οἶετ. Fut. οἰήσοι
μαι, ab οἰέομαι. Ind. α. ὤθημι. perf. ὤμην, uel
contractim ὤμην.

Οἶχομαι, ab eo. F. οἰχίσομαι, σ. οἰχίομαι.
Ind. β. med. ὤχόμην.

Ολολύζω, ululo. F. ὀλολύζω.

Ομνυμι, iuro. F. ὀμόσω uel ὀμῶμαι. perf. ὤ
μοκα, σ. Atticé ὀμώμοκα, ab ὀμόω.

Οπῶμαι, uideo. Fut. ὄψομαι. Ind. α. ὤφθην.

Ορᾶω, cerno. Perf. ἔώρακα. Imperat. ἔώρασθι.
σ. Atticé ἔωρων.

Ορᾶω, concito. F. ὀρᾶσω. Ind. α. ὄρᾶσα.

Ορω, eleuo. Fut. ὄρσω. Ind. α. ὄρσα. perf. ὄρσα.
σ. Atticé ὄρωσα.

Οφείλω,

Οφείλω, *debeo*. F. ὀφείλω: uel ὄφλω ὀφλώ
σω. *perf.* ὄφληκα. *Inde.* β. ὄφελον, *est concisum,*
ὄφλον.

π.

Πάομαι, *acquiro*. Fut. πάσομαι. *perf.* πέπα
μαι.

Πάχω, *patior*. Fut. πείσομαι, *ab eo quod est*
πείδω. *perf.* πέπονθα, *ab inusitato* πονέω. *Ind.*
β. ἔπαθον, *ab antiquo* πήθω.

Πείρω, *transco*. F. πῶ. *Ind.* α. ἔπερα.

Πέμπω, *mitto*. Fu. πέμψω. *perfe.* πέπομφα.
Ind. α. ἔπεμψα, ἔπέμφθω.

Πέρθω, *diripio*. F. πέρσω. *Ind.* β. ἔπρθον.

Πεταννύω, *Extendo*. F. πετάσω. *perf.* πεπίω
τακα, *est detractatione uocalis* πέπηακα. *perf.*
παβ. πέπηαμαι, ἀ πετάω.

Πέτῳ, *recto*. Futurum. πέψω. ἀ uerbo ποῦτι
εο πέπῳ.

Πέφρακα, *horruī*, uide φρίτῳ.

Πήγνυμι, *figo*. F. πήξω. *perf.* πέπηγα. *Inde.* β.
med. ἔπάγλω, ἀπὸ τῆς πήγω.

Πίνω, *bibō*. F. πώσω. *perfe.* πέπωκα. *perfe.*
παβ. πέπωμαι, *ab eo quod fuit* πόω. *Indefin.* β.
ἔπιον.

Πίπῳ, *cado*. Fu. πεσῶμαι. *perf.* πέπηκα,
ab antiquo πῶ. *Ind.* β. ἔπεσον, ἀ πέτω.

πλάτῳ

Πλάττω, *fungo*. *F.* πλάσσω. *perf.* πένπλακα.

Πλέω, *pauigo*. *F.* πλεύσω.

Πνέω, *spiro*. *F.* πνεύσω.

Πράττω, *uendo*. *Futur.* πράσσω. *perfect.* πέντρακα.

Προίεμαι, *proicio*. *Ind.* α, προηκάνω.

Πυθάνομαι *interrogo*. *F.* πεύσομαι. *perf.*

πέπυσμαι. *Ind.* β. επιθόμω.

Ρ.

Ρέω, *fluo*. *F.* ρένσω ἢ ρυήσω.

Ρήγνυμι, *rupto*. *F.* ρήξω. *perf.* ἔρρωγα. *Ind.* β. ἔρράγω.

Ρώννυμι, *roboro*. *F.* ρώσω.

Ρώννύομαι, *ualeo*. *F.* ρώσομαι. *perf.* ἔρρωμαι.

Σ.

Σβερνύω *uel* σβέννυμι, *extinguo*. *F.* σβείσω *et* σβήσομαι. *Indef.* ἔσβλω, ἀσβῆμι *in usitato*, *unde* ἀποσβερνύω ἀπέσβλω.

Σεύομαι, *concor*. *Indef.* ἔσεν α. ἢ παρ. ἔσύνω. *perf.* ἔσυσμαι.

Σήπομαι, *putresco*. *F.* σήφομαι. *Indef.* α. ἔσάπω.

Σπάω, *uello*. *F.* σπάσω. *perf.* ἔσπακα.

Σπένδω, *libo*. *F.* σπείσω *ab antiquo* σπείδω.

Στάζω, *uel* σαλάξω, *stillo*. *F.* σάξω.

Στένω *uel* σενάξω, *gemo*. *F.* σενάξω.

Στίξω

ΣΤΙΖΩ, *pungo*. F. σίξω.

ΣΤΟΡΧΥΝΝΩ *uel* ΣΟΡΕΝΝΥΜΙ, *sterno*. F. ΣΟΡΗΣΩ.
Ind. α. ἔσορῃσα *ab antiquato* ΣΟΡΕΩ.

ΣΞΩΜΟΥΩ *uel* ΣΞΩΜΝΥΜΙ, *sterno*. F. ΣΞΩΣΩ.
Ind. α. ἔσρωσα, *à veteri* ΣΞΩ.

ΣΧΕΩ, *cohibeo*. F. χήσω. Ind. β. ἔσχομ. Imper.
σχῆς, χέτω.

Τ.

ΤΑΖΩ, *tendo*. F. τάξω. Ind. β. ἔταγομ *uel* ἔτίω
ταγομ.

ΤΕΜΝΩ, *seco*. F. τμήσω *uel* τεμῶ. Ind. β. ἔτα-
μομ.

ΤΕΥΧΩ, *extendo*. Ind. β. ἔτυχομ.

ΤΗΚΩ, *liquefacio*. F. τήξω. *perf.* τέτηκα.

ΤΙΚΤΩ *pario*. F. τέξω. *perf. med.* τέτοκα. Ind.
β. ἔτεκομ, *ab inusitato* τέκω.

ΤΙΝΩ, *soluo*, *uel* τίω. F. τίσω.

ΤΙΞΩΣΚΩ, *uulnero*. F. τξώσω. Ind. α. ἔξωσα.
perf. τέτρωκα *à* τρώω.

ΤΙΤΡΑΩ, *perforo*. F. τρήσω *à* τράω.

ΤΛΑΩ, *sustineo*. F. τλήσω. Ind. β. ἔτλω.

ΤΡΕΨΩ. *alo*. F. δρέψω. Ind. α. ἔθρεψα. *perf. med.*
τέτροφα. *pass.* τέτραμμαι. *Indefi.* β. ἔξάφλω.

ΤΡΕΧΩ, *curro*. F. δρέξω. *perf.* δεδράμικα, *ab*
eo quod fuit δραμέω. *Indefi.* β. ἔδραμομ *ab anti-*
quo δρέμω.

Τξώγω.

Τρώγω, *comedo*, *futurum mutuatim ab iniustato* φάγω, φαγῶμαι. *Ind.* β. ἔφαγον.

Τυγχάνω, *sum*. *F.* τεύξομαι. *perf.* τετύχηκα. *Ind.* β. ἔτυχον *quasi esset à τυχέω.*

Υ.

Υπέρχω, *sustineo*. *F.* ὑπέξω *uide* ἔχω.

Υποχνῶμαι, *promitto*. *F.* ὑποσίσομαι *uel* ὑποσχίσομαι. *Ind.* α. ὑπεχέθλω. *perf.* ὑπέχημαι. *Ind.* β. *med.* ὑπεχόμην.

Υπνώττω, *dormito*. *fut.* ὑπνώσω.

Υποσερίσκω, *priuo*. *fut.* ὑποσερήσω.

Φ.

Φάσκω, *dico*. *Imp.* ἔφασκον, *ceteris caret.*

Φέρω, *fero*. *fut.* οἴσω. *perf.* συνένοχα. *Ind.* α. ἤνεκα. *Ind.* β. ἤνεγκον. *perf. pass.* ἤνεγμαι *Atticè.* *Ind.* ἤνεχθην.

Φεύγω, *fugio*. *fut.* φεύξομαι *uel* φευξῶμαι. *perf. med.* πέφευγα. *Ind.* β. ἔφυγον.

Φημί, *aiο*. *fut.* φήσω. *Ind.* α. ἔφησα. *Ind.* β. ἔφθην. *Infi.* φάναι.

Φθάνω, *adsequor*. *fut.* φθάσω à φθάω. *perf.* ἔφθακα. *Ind.* α. ἔφθασα. *Ind.* β. ἔφθην.

Φθείρω, *corrūpo*. *fu.* φθερῶ. *perf. med.* ἔφθορα.

Φθίνω, *tabesco*. *φθίσω* à φθίω.

Φοινίκω, *uel* φοινίζω, *cruento*. *fut.* φοινίσω.

Φρίττω, *borreo*. *fut.* φρίξω. *perf.* πέφρικα.

Φύω;

Φύω, nascor. Fut. φύσω. *perfect.* πέφυκα. *Ind.*
β. ἔφω.

Χ.

Χαίρω, gaudeo. Fu. χαίρησομαι *uel* χαρήσομαι. *perf.* κεχάρηκα. *Ind.* β. ἔχαρην.

Χαλεπάινω, scario. F. χαλεπανῶ. *Inde.* ἔχαλεπέην.

Χάσκω, aspicio. Fu. χανῶμαι. *perf. med.* κέχληκα. *Ind.* ἔχασον, *ab inusitato* χάινω.

Χέω, fundo. F. χεύσω. *Ind.* α. ἔχεα *uel* ἔχυνα. *Infi.* χέαι.

Χρωννύω *uel* χρώννυμι, coloro. Fut. χρώσω. *perf. med.* κέχρωσμαι.

Χύω, fundo. F. χύσω. *perf.* κέχυκα.

Χωννύω *uel* χώννυμι, obstruo. Fut. χώσω, *ab inusitato* χώω.

Ω.

Ωθω, expello. F. ὠσω *uel* ὀθήσω *ab* ὀθέω. *perf.* ὠκα. *Ind.* α. ἔωσα. *perf. pass.* ἔωσμαι.

Ωνέομαι, emeo. Fut. ὠνήσομαι. *perf.* ὠνήμαι *uel* ἔώνημαι. *Atticé.*

Ωρσά, eleuani, *Vide* ὄρω.

INDEX

INDEX PRÆCIPVARVM
 & regularum & obserua-
 tionum.

A.

A Blatiui consequentiæ	53. & 114
A Absoluta uerba	33
Abstineo	38
Accusatiuum nominum	19
Accusatiuus infinitiui cur à fronte regatur	22
Accusatiuus uerborum geminus	41
Accusatiuus uerbi proprius à fronte	22
à tergo	29
Actiones uerborum uariæ	29
Adiectiua cum substantiuis	10
Adiectiuorum usus	116
Adiectiuum pro abstracto	13
Adiectiuorum casus	15
Adiectiui periphrasis	ibidem.
Adiectiua temporis	14
Admirandi uerba	26
Admonendi uerba	28
Aduerbiuum	10
Aduerbia positionis	51. & 59
Aduerbiorum qualitatis periphrasis	61
Aemulationis nomina 19. uerba	29

K

Amicio

INDEX.

<i>Amicitiae nomina</i>	19
ἀμφί	82
ἀνοι	69
ἀντι	64
<i>Appetendi uerba</i>	24
<i>Appositio</i>	8. 104. & 115
ἀπ	65
ἀπ τῶ κοινῷ figura	104
<i>Articuli alias partes orationis mutant in nomi- na</i>	54
<i>Articuli usus</i>	54. & 55. & 56
<i>Articulus δ</i>	22. & 47
C.	
C asus aduerbiorum	59
C asus proprii uerborum à fronte	21
à tergo	23
<i>Casus personae & rei</i>	118
<i>Casus uerborum communes à tergo</i>	30
<i>Casuum in uerbis mixtio</i>	42
<i>Collectiua nomina</i>	32
<i>Comitor</i>	27
<i>Comparatiui constructio</i>	16
<i>Compositorum nominum casus</i>	19
<i>Communicandi uerba</i>	25
<i>Coniunctionis duplex observatio</i>	120
<i>Coniunctionum diuisio.</i>	86
	<i>Coniun-</i>

INDEX.

Coniungendi & consequendi uerba	27
Contemnendi uerba	26
Conuenire	36
Copiae nomina 15. uerba	26
Cupiditatis nomina	15

D.

D atiuus geminus	19
D atiuus nominum	ibidem
Datiuus uerborum communis à tergo	30
Datiuus uerborum à tergo	27
Δέομαι	27. & 39
Desinendi uerba	24
Διά	71
Dignus & indignus	16. & 17

E.

E Gendi uerba	26
E is	68
Ellipsis genitiui in proprijs	8
Ellipsis particulae εὐεκα	17
Ellipsis praepositionum εἰς & ἐν	31
Ellipsis uerbi substantiui	23. & 56. & 110
Emendi uerba	26
ἐν 66. ὅς 62. ἕπι 79	
ἐπ' αὐ 108. ἔχῃ 100	

G.

G audendi uerba	28
K o	Genitiuus

I N D E X.

Genitiuus adiectiuorum	15
Genitiui consequentiæ	53
Genitiui periphraſis in nomine 8. in uerbo	24
Genitiuus uerborum à tergo	30
Genitiuus uerbi geminus	41
Gerundia	49. & 50

H.

H Abitus nomina	20
H Abitus & geſtus uerba	23

I.

Illudendi uerba	28
Imperandi uerba	25
Impersonalia	45
Implendi uerba	26
Incidendi uerba	28
Incipiendi uerba	24
Infinitiuorum uſus	48
Infinitiuus pro imperatiuo	ibidem
Infinitiuus duplicatus	47
Inquiſtionis uerba	29
Inſtandi uerba	28
Inſtrumentũ caſus	30
Iudiciorum & fori uerba	26

K.

κχτῶ

L.

Laudandi

I N D E X.

L Audandi uerba	29
L Lauds est uituperationis nomina	9
Lucani locus emendatus	12
Lugendi uerba	29
M.	
M Ateria casus	39
M Media uerba	44
μέγα 102. μετὰ 73. μέλλω 49	
Misericordiae uerba	29
Modi agendi & causae	31
Motus ad locum uel personam	33
N.	
N Ominatiuus uerbi à fronte	21
à tergo	23
Nominatiuus permutatur genitiuo	21
Nominatiuus sex modis mutatur	114
Neutra masculinis et foemininis iuncta 13. et 106	
O.	
O Lfictus uerba	25
O Oratio loco nominatiui	22. & 114
Oratio duplex	113
ὡς ὡσε cum infinitiuis	48. & 104
P.	
P Aεα	77
P Prendi uerba	28
Pars substantiae	30
K §	Partem

INDEX.

Partem in homine significantia		20
Participium pro nomine, pro infinitivo		51
Partitio	16. & 18.	57
Patria & gentis nomina		20
Passiva uerba	44. πῆλ	81
Permutationis uerba	43. Peto	36
Possessionis nomina		19
Possessorum nominum constructio		14
Præpositiones cum uerbis		19
Præpositionum usus	26. & 119	
Præpositionum regule generales		84
Precandi uerba		27
Primitiuum pronomen pro possessiuo		58
Priuandi uerba	26. πῆλ 63 πῆλ	75
πῆλ, πῆλ 103. Prohibendi uerba		25
Propinquitatis nomina		19
Pronominum usus	59. & 118	
Pugnandi uerba		27
R.		
R elatiua pro substantiuis habentur		95
R eprehendendi uerba		28
S.		
S cientia nomina et contra 15. & 17. uerba		29
S ensuum uerba	25	Sequendi uerba 27
Similitudinis nomina		19
Singulare uerbum cum neutro plurali		31
		Subo

INDEX.

Substantiui periphrasis		9
Superlatiui constructio		16
Supinum in Tu	49	Syllepsis 11
Σύμ	67	Synthesis 10. & 32

.T

Temporis constructio		32
Temporis genitiuus		30
Tentanti uerba		26
Τμήσιν prepositionum & uerborum		34 & 119

V.

Vacuitatis nomina		16. 18
Venditionis nomina		16
Verba composita pro simplicibus		34
Verba diuersis casibus diuersa significatione		35
Verba sequuntur casus prepositionum		34
Verba substantiua		23
Verborum casus uarij eadem significatione diuersis locis		36
Vocatiuus pro nominatiuo & contra		20
Vtendi uerba		28
Vtilitatis nomina		19

Y

κπέε	73.	89
------	-----	----

FINIS.

1. In nomine domini Amen
2. In nomine domini Amen
3. In nomine domini Amen
4. In nomine domini Amen
5. In nomine domini Amen
6. In nomine domini Amen
7. In nomine domini Amen
8. In nomine domini Amen
9. In nomine domini Amen
10. In nomine domini Amen
11. In nomine domini Amen
12. In nomine domini Amen
13. In nomine domini Amen
14. In nomine domini Amen
15. In nomine domini Amen
16. In nomine domini Amen
17. In nomine domini Amen
18. In nomine domini Amen
19. In nomine domini Amen
20. In nomine domini Amen
21. In nomine domini Amen
22. In nomine domini Amen
23. In nomine domini Amen
24. In nomine domini Amen
25. In nomine domini Amen
26. In nomine domini Amen
27. In nomine domini Amen
28. In nomine domini Amen
29. In nomine domini Amen
30. In nomine domini Amen
31. In nomine domini Amen
32. In nomine domini Amen
33. In nomine domini Amen
34. In nomine domini Amen
35. In nomine domini Amen
36. In nomine domini Amen
37. In nomine domini Amen
38. In nomine domini Amen
39. In nomine domini Amen
40. In nomine domini Amen
41. In nomine domini Amen
42. In nomine domini Amen
43. In nomine domini Amen
44. In nomine domini Amen
45. In nomine domini Amen
46. In nomine domini Amen
47. In nomine domini Amen
48. In nomine domini Amen
49. In nomine domini Amen
50. In nomine domini Amen

M.C.

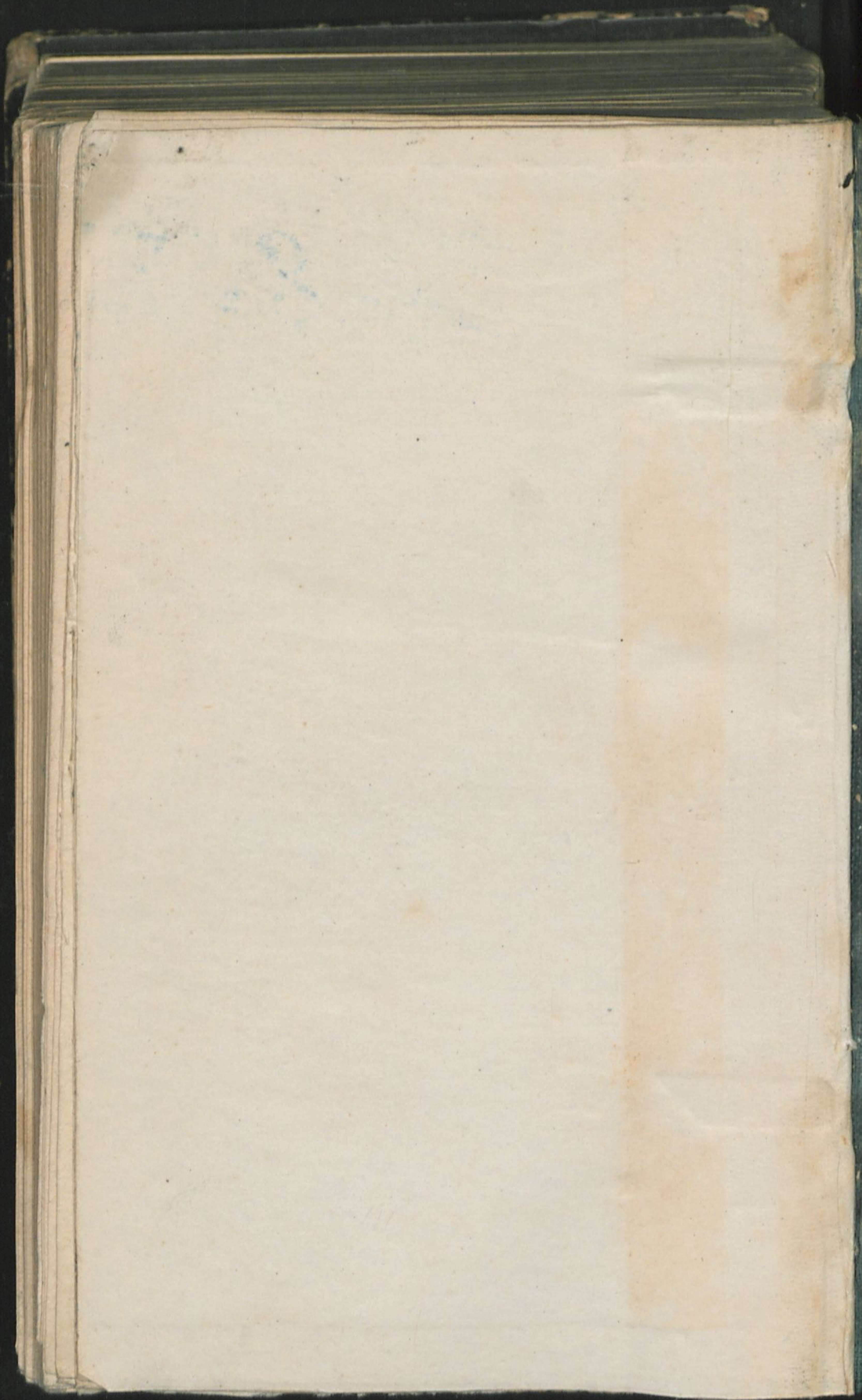
eb 855

m.c

ULB Halle
104 480 101

Ob 855.

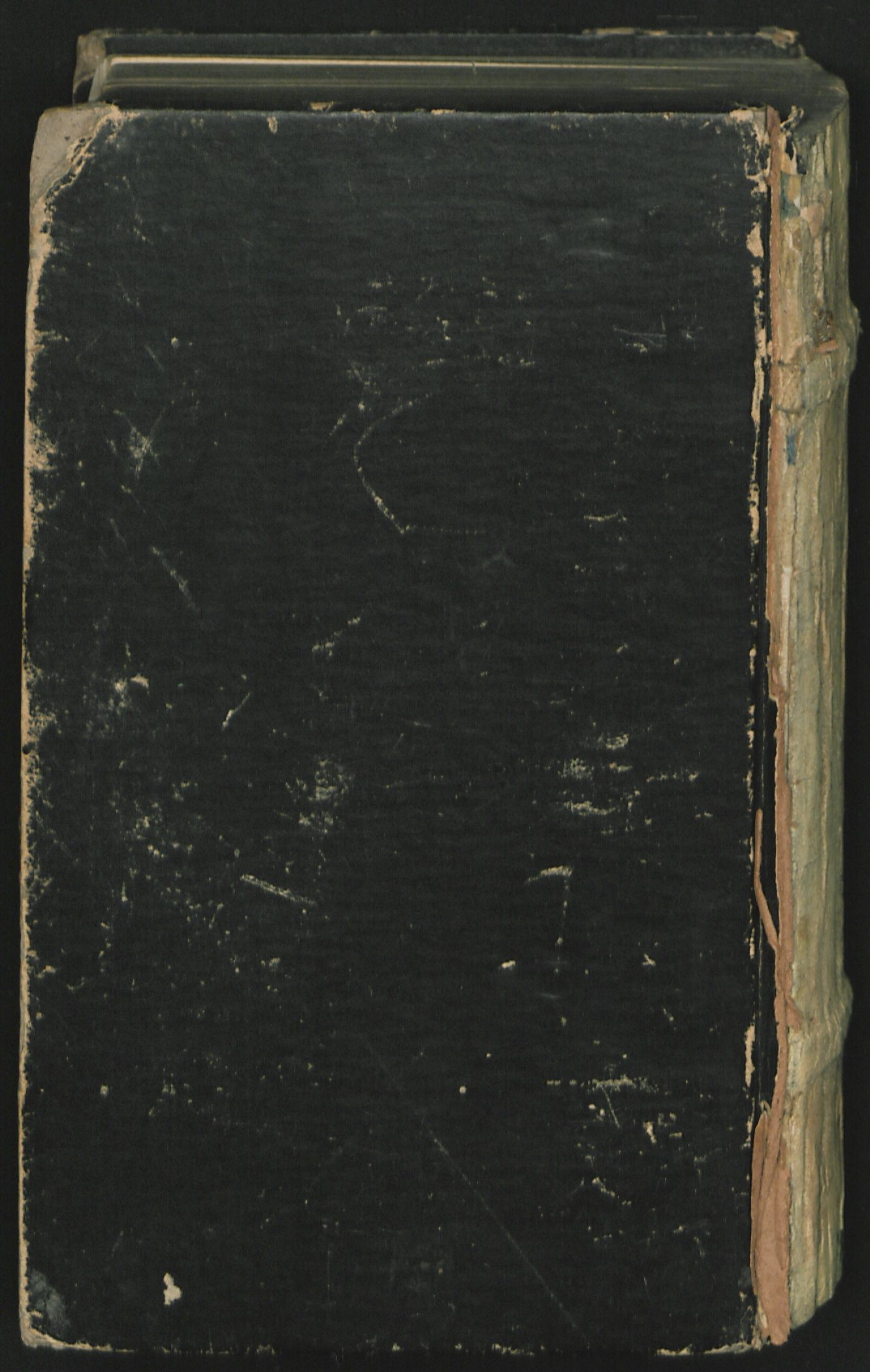
ULB Halle

004 486 161

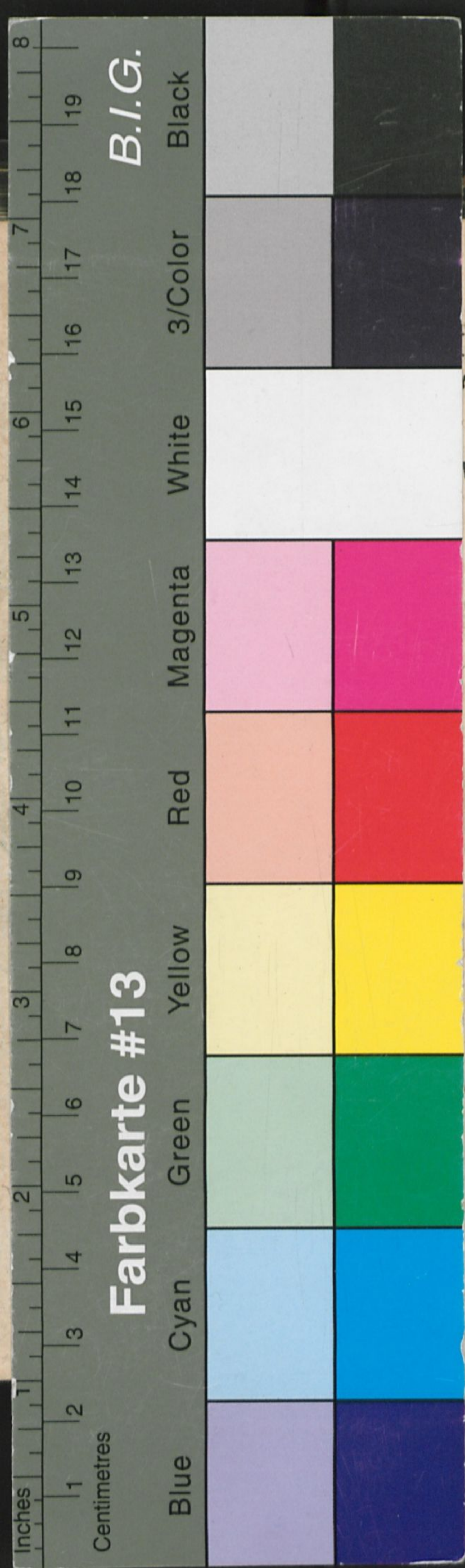
3

56.

GEORGII FABRI
I CHEMNICENSIS, DE

DE VENTAXI PARTIVM ORATIONIS
apud Græcos, liber,

DE VENTAXI EXAMINATIONE RE-
gularum, & ordine orationis.

Item, de verbis anomalis,
Cum Indice.

Handwritten: A. 858

COLONIAE
Excudebat Petrus Horst,
Anno 1561.